

Gorenjski Glas

PETEK, 7. OKTOBRA 2016

LETO LXIX, ŠT. 80, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na večji vrtec so že težko čakali

S prisrčno slovesnostjo so minuli torek popoldne odprli vrata obnovljenega in dograjenega vrtca v Čirčah, katerega prenova je stala okoli 220 tisoč evrov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Z res gromkim aplavzom in nasmehom na ustih so krajan Čirč nagradili prav vse nastopajoče in govornike, ki so se zvrstili na priložnostni slovesnosti ob odprtju dobrega prenovljenega in dograjenega vrtca. Kar veliko pogovorov je bilo namreč potrebnih, preden se je gradnja tri desetletja starega vrtca začela in nato pred dnevi tudi končala.

»Stojimo pred čudovito stavbo, pred novim vrtcem, ki smo si ga želeli in ga čakali dolgih dvajset let. Vrtec v Čirčah je bil do sedaj eden

najmanjših v Kranju, število otrok pa je nihalo od 38 do 45. Pogoji za bivanje niso bili najboljši, potrebe po varstvu so se povečevale, zato so krajan skupaj z vodstvom krajevne skupnosti, začeli razmišljati, kako bi vrtec povečali. Verjeli so, da jim bo tudi uspelo. Z različnimi akcijami so zbirali sredstva in čakali na pravi trenutek, da bi se gradnja začela,« je zbrane na slovesnosti nagovorila ravnateljica Kranjskih vrtev Irena Pavc ter se zahvalila zlasti strokovnim delavkam v vrtcu, ki so se kljub prostorski stiski trudile za dobro počutje otrok.

Za vztrajnost se je zahvalila tudi vodstvu Krajevne skupnosti in staršem, za veliko razumevanja pa predstavnikom občinske uprave.

»V krajevni skupnosti Čirče je bila res velika želja in potreba po novem vrtcu in zato smo jim na Mestni občini Kranj tudi prisluhnili. Uspešno delo želim vzgojiteljicam in njihovim pomočnicam, otrokom pa seveda prijetno preživljanje vrtčevskih dogodivščin,« je na slavnostnem odprtju dejal župan Mestne občine Kranj Boštjan Trilar.

► 6. stran Novih prostorov so se razveselili zlasti najmlajši. / Foto: Tina Dokl

Kdo bo upravljal garažno hišo

Prenos stavbne pravice na garažni hiši in pravica do upravljanja in trženja zunanjih parkirišč Splošne bolnišnice Jesenice sta naprodaj za 2,4 milijona evrov. Svet zavoda sumi, da so v ozadju zapleta »morebitne tajkunske zgodbe«.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Podjetje Avioprojekt Celje, ki je leta 2010 v javno-zasebnem partnerstvu zgradilo garažno hišo v Splošni bolnišnici Jesenice, je od začetka leta v stečaju. Zdaj družba Heta Asset Resolution, ki je po stečaju Avioprojekta garažno hišo prevzela v posest in upravljanje, za 2,4 milijona evrov prodaja prenos stavbne pravice na garažni hiši in pravico do upravljanja in trženja zunanjih parkirišč ob bolnišnici. V garažni hiši in pred njo je 330 parkirnih mest, na strehi je heliport, na zahodni in južni strani bolnišnice pa še

Garažna hiša v Splošni bolnišnici Jesenice: so v ozadju dogajanja »domnevne tajkunske zgodbe«? / Foto: Gorazd Kavčič

dodatnih 112 zunanjih parkirišč. Obe pravici sta, izhajajoč iz objavljenega oglasa, veljavni do leta 2038.

V Splošni bolnišnici Jesenice so zaradi dogajanja ogorčeni, na nedavni burni seji zavoda, ki ga vodi Dušan Krajnik, so se seznanili s problematiko, v ozadju katere naj bi bile celo »morebitne tajkunske zgodbe«. Te naj bi se odvijale v letih 2008 in 2011, torej v času prejšnjega vodstva bolnišnice. Svet zavoda je ob tem izrazil bojazan, da zadeva zaradi zastaranja ne bo dobila sodnega epiloga.

► 4. stran

Ješe bo županoval doma

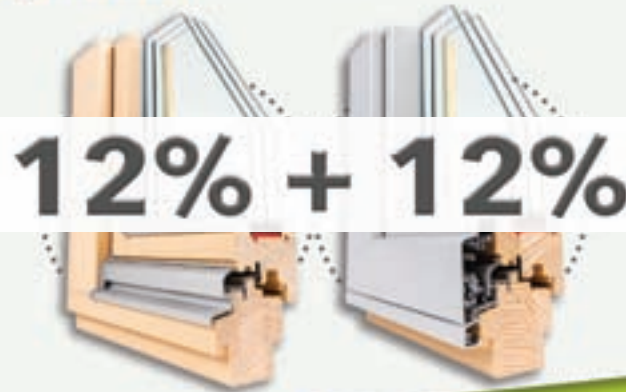
Škofjeloški župan Miha Ješe mora zaradi poškodb počivati, zato bo občino začasno vodil kar od doma. Razlogov za napad ne pozna: »Povsem mi je nelogično, zakaj me je vzel na piko.«

► 3. stran

JELOVICA

DVOJNI POPUSTI!

Izkoristite **12% akcijski** in dodatni **12% popust** za EKO lesena okna.

www.jelovica-OKNA.si

GORENJSKA

Alpdom v prisilni poravnavi

Okrožno sodišče je na predlog enega od upnikov začelo postopek prisilne poravnave za radovljški Alpdom. Direktor Andrej Golčman zagotavlja, da se za uporabnike v stanovanjih, ki jih upravlja Alpdom, ne bo nič spremenilo.

4

GORENJSKA

V Železnikih ponosni na prenovljeni bazen

Štirideset let je že, kar so se v Železnikih razveselili plavalnega bazena. Po predlanski prenovi so znova ponosni nanj. Načrtujejo tudi prenovu dotrajanih savn in garderob, urediti pa želijo še otroški bazen.

8

EKONOMIJA

Kranjčanoma zlata medalja za inovacijo

Peter in Tina Kokalj iz Kranja sta prejela zlato medaljo za najboljši medicinski izdelek na sejmu Rehabilitacija v Lodžu na Poljskem. Strokovno komisijo sta prepričala z najmočnejšo prenosno hiperbarično komoro na svetu.

13

CG+

Vreme ga je zanimalo od malega

Janko Prezelj iz Davče je meteorološki opazovalec z najdaljšim stažem v Sloveniji. Na meteorološki postaji že sedemdeset let vsak dan meri padavine in višino snežne odeje ter opazuje druge vremenske pojave.

20

VREME

Danes bo večinoma sončno. Jutri se bo postopno pooblačilo, v nedeljo pa bo pretežno oblačno z občasnim dežjem.

jutri: spremenljivo oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Glasbena fuzija modernega pristopa

Big Band RTV Slovenija bo v četrtek in petek, 13. in 14. oktobra 2016, ponovno nastopil z izjemnim vsestranskim glasbenikom in multiinstrumentalistom Boštjanom Gombačem. Prvič jim boste lahko prisluhnili v Kulturnem centru v Ravnah na Koroškem, le dan kasneje pa v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Oba koncerta bosta ob 20. uri. Celoten program obeh glasbenih večerov je avtorsko delo dirigenta in skladatelja Lojzeta Krajčana ter Boštjana Gombača. Za priredbe je poleg Krajčana poskrbel tudi Aleš Avbelj.

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa zgoščenko Glasbene produkcije RTV Slovenija. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kako je ime multiinstrumentaliste, ki bo 13. in 14. oktobra 2016 nastopil skupaj z Big Bandom RTV Slovenija? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 14. oktobra 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenec

V nagradni igri v Kotičku za naročnike, ki je bila objavljena 27. septembra 2016, prejme kapljice iz konoplje CBD Valentin Jakelj z Bleda. Čestitke nagrajencu!

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VALENTIN GRILC iz Cerkelj na Gorenjskem.

Velika podpora predlogu za svetovni dan čebel

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Odbor za kmetijstvo pri Organizaciji združenih narodov za kmetijstvo (FAO) v Rimu je prejšnji teden podprl pobudo Slovenije, da bi 20. maj, to je dan, ko se je 1734. leta na Breznici pri Žirovnici rodil Anton Janša, začetnik sodobnega čebelarstva in prvi učitelj čebelarstva na cesarskem dvoru, razglasili za svetovni dan čebel. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan je ob tem dejal, da bi razglasitev svetovnega dne čebel pomembno prispevala

h krepitvi zavedanja javnosti o pomembnosti ohranjanja čebel in drugih opravevalcev ter vloge čebelarstva za kmetijstvo. Slovenija je v prostorih FAO tudi prvič postavila na ogled interaktivni paviljon Čebelji svet, minister Židan pa se je udeležil še splošne avdične papeža Frančiška v Vatikanu. Papeža je seznanil s pobudo za svetovni dan čebel, podaril pa mu je tudi slovenski med in potico.

Svetovni dan čebel naj bi razglasili na zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov (OZN) jeseni prihodnje leto.

Jubilej društva žena in deklet na vasi

Bohinjska Bela – Društvo žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje praznuje letos 40. obletnico delovanja. Članice bodo jubilej proslavile jutri, v soboto, ob 19. uri s slovesnostjo v Domu krajanov na Bohinjski Beli.

Razblinili začetne strahove

Zavod za šolstvo je na Brdu pri Kranju pripravil letni posvet o uvajanju in spremljanju tujega jezika v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju.

MATEJA RANT

Brdo pri Kranju – V tem šolskem letu so začeli izvajati pouk prvega tujega jezika kot obveznega predmeta za vse učence drugega razreda v vseh slovenskih osnovnih šolah. Že v šolskem letu 2014/15 so ga poskusno uvedli v 61 šolah, v lanskem šolskem letu se jim je pridružilo še 90 šol. Z izkušnjami, ki so jih pridobili pri spremljanju šol v preteklih dveh letih, so pri zavodu za šolstvo želeli seznaniti tudi ravnatelje in učitelje preostale 301 šole v Sloveniji, ki v letošnjem šolskem letu prvič uvajajo tuj jezik v drugem razredu. Uvajanje tujega jezika v prvi triadi po besedah direktorja Zavoda za šolstvo Vinka Logaja odraža reagiranje šolske politike na zahteve v sodobni družbi pa tudi vstopanje v globalni svet.

Na posvetu na Brdu so med drugim spregovorili o dilemah, ki se še pojavljajo pri tem. »Z enim posvetom ne moremo odgovoriti na vse dileme, zato bomo v prihodnje pripravili posebno usposabljanja za učitelje, ki so letos prvič srečujejo s poučevanjem tujega jezika v drugem razredu,« je

Zavod za šolstvo je na Brdu pri Kranju pripravil letni posvet o uvajanju in spremljanju tujega jezika v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju. / Foto: Tina Dokl

napovedal Logaj. Kot glavni izziv so na Brdu izpostavili potrebo po bolj fleksibilnih urnikih in optimizaciji učnih načrtov, dileme se pojavljajo tudi na področju doseganja standardov znanja in napredka pri učenju tujega jezika ter motivaciji učencev in odnosu učiteljev do učenja tujega jezika. Izziv predstavlja še raznoliko predznanje učencev. V preteklosti so se po besedah predstojnice kranjske enote Zavoda za šolstvo Lucije

Rakovec tega v večini primerov lotili tako, da so na neki točki vsi učenci prišli do enakega znanja in so potem vsi napredovali od tam naprej. »Treba pa bi bilo pouk diferencirati in ga prilagoditi individualnim razlikam med učenci,« je opozorila Lucija Rakovec. Veseli pa jo, da so se s prakso v preteklih dveh letih razblinili začetni strahovi, da bi bili učenci zaradi zgodnjega uvajanja tujega jezika preobremenjeni. »S pravimi didaktičnimi

pristopi te ure niso dodatna obremenitev za učence,« je poudarila. Pri zgodnjem poučevanju tujega jezika je po njenih besedah poudarek na govoru in poslušanju, s pisanjem in branjem začnejo šele proti koncu tretjega razreda. Motivacija za učenje tujega jezika, je še dodala, pa je zelo visoka tako ob koncu drugega kot tretjega razreda. Visoko zadovoljstvo s poučevanjem tujega jezika po njihovih anketah izražajo tudi starši.

Med nagrajenci tudi Črtomir Frelih

MATEJA RANT

Ljubljana – Na predvečer svetovnega dneva učiteljev, ki ga zaznamujemo 5. oktobra, so že petdeseto leto zapored podelili nagrade Republike Slovenije na področju šolstva. Med letošnjimi enajstimi nagrajenci je tudi Gorenjec Črtomir Frelih, ki je prejel nagrado za izjemne dosežke na področju visokega šolstva. Kot so zapisali v obrazložitvi nagrade, se izjemna kakovost nagrajenčevega strokovnega in umetniškega delovanja odraža v vrhunskem pedagoškem in

didaktičnem delu. Med drugim je avtor mnogih didaktičnih in metodičnih inovacij pri uvajanju alternativnih grafičnih tehnik v visokošolski študij in v osnovnošolsko prakso. V okviru Centra za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti na Pedagoški fakulteti se ukvarja tudi z vprašanji likovne nadarjenosti pri otrocih, pri čemer zlasti učiteljem, ki niso likovni strokovnjaki, svetuje, kako zgodaj prepoznavati in spodbujati likovno nadarjene učence, so še zapisali v utemeljitvi nagrade.

Črtomir Frelih / Foto: Tina Dokl

Med finalistkami tri gorenjske občine

MATEJA RANT

Ljubljana – Med super finalistkami letošnjega natečaja En.občina, v okviru katerega Energetika.NET že sedmo leto zapored izbira energetske najodmevnejše občine

v Sloveniji, so tudi Občina Preddvor v kategoriji malih občin ter Jesenice in Škofja Loka med velikimi občinami. Zmagovalke po posameznih kategorijah in dobitnico letošnje lovorike energetske najbolj odmevne

občine bodo razglasili v sredo, 12. oktobra. »V natečaju so občine že doslej dokazale, da zmanjšujejo stroške za energente, izpolnjujejo evropske in slovenske energetske in okoljske obveze ter ustvarjajo nove poslovne

priložnosti, ki jih prinašata učinkovita raba energije in uvajanje obnovljivih virov energije,« so poudarili pri Energetika.NET in dodali, da na ta način stalno izboljšujejo življenjski standard svojih občanov ter prispevajo k varovanju tako lokalnega kot nacionalnega okolja.

Ješe bo županoval doma

Škofjeloški župan Miha Ješe mora zaradi poškodb počivati, zato bo občino začasno vodil kar od doma. Razgovor za napad ne pozna: »Povsem mi je nelogično, zakaj me je vzel na piko.«

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Teden dni potem, ko so ga namerno zbili z avtomobilom, je škofjeloški župan Miha Ješe spregovoril za medije in predstavil svoje videnje dogodka, v katerem je utrpel zlom ledvenega vretenca in ključnice. Kot pravi, ga napad ne bo odvrnil ne od županovanja ne od kolesa, občino pa bo začasno vodil od doma, kjer bodo potekali tudi kolegiji s sodelavci. »Delal bom kot doslej, kakor lahko najbolj pravično do vseh, brez favoriziranja posameznikov in v duhu dviga kvalitete življenja občanov,« je napovedal. Domnevnega napadalca Blaža Kujundžiča sicer pozna, a nista imela posebnih stikov, niti mu ni znano, kaj bi lahko bil povod za njegovo dejanje.

»Z njim (napadalcem, op. p.) nisem imel nič posebnega, nobenih kontaktov, zato mi je povsem nelogično, zakaj me je vzel na piko. Sam do njega nisem imel nobenih zamer, ne osebnih ne političnih.«

»Kot običajno sem se s kolesom peljal v službo. Pred Tehnikom se mi je nenkrat zabliskalo in sem se čez približno dvajset minut zbudil v reševalnem vozilu, policistka me je spraševala, kako in kaj, takoj sem tudi poklical na občino in domov,« se spominja. Pohvalil je zavzetost in strokovnost

Škofjeloški župan Miha Ješe je, preden je podal izjavo za medije, najprej namenil pozdrav občinskim uslužbencem. / Foto: Tina Dokl

zdravstvenega osebja na travmatologiji v ljubljanskem kliničnem centru, kjer so mu takoj postavili diagnozo: »Zlomil sem ledveno vretenca in ključnico, praktično cela leva hrbtina stran je bila močno udarjena. Hvala bogu sem imel čelado, glava je ostala cela. Dejali so mi sicer, da sem imel pretres možganov, a nisem imel glavobola ali drugih posledic.«

Zaradi zloma vretenca bo moral škofjeloški župan počivati vsaj mesec dni, uporabljati mora tudi opornico za hrbtenico. »Kljub temu računam, da bomo normalno poslovali. Deloval bom na domu, tam bodo potekali tudi kolegiji. Za občane žal ne bom dosegljiv, bomo pa komunicirali v pisni obliki,« je razložil.

Z domnevnim napadalcem Blažem Kujundžičem se poznata že 45 let, od gimnazijskih let naprej. »Z njim nisem imel nič posebnega, nobenih kontaktov, niti v zadnjem času ne, zato mi je povsem nelogično, zakaj me je vzel na piko. Sam do njega nisem imel nobenih zamer, ne osebnih ne političnih. Pozdravljala sva se, drugega nič,« je povedal in dodal, da bo sodstvo naredilo svoje, sam pa se s tem ne namerava preveč obremenjevati. Motivi za napad mu niso znani. »Zadevo preiskuje policija. Nekaj so mi povedali, a meni se to zdi tako 'zbljeno', da sploh ne morem razmišljati o tem,« je povedal. Stika z domnevnim napadalcem Ješe ne bo iskal, ga pa je

poklical njegov sin. »Povedal je, da družina ni nič kriva, kar je tudi logično.«

V Kujundžičevem vzkliku ob privedbi k preiskovalni sodnici »Živela svoboda na Slovenija! Smrt tranzicijskim nepravilnostim!« ne vidi povezave s seboj. »Vem, da sem v Gorenjski predilnici dobro delal, to lahko povedo moji sodelavci. 700 jih je upokojenih, namesto da bi šli v stečaj,« je poudaril.

O okrepitvi varovanja na občini Ješe ne razmišlja, prav tako še ne o morebitni vložitvi odškodninske tožbe. »Najprej se moram spraviti k sebi, potem pa bomo videli. Zagotovo bom vsaj povračilo škode zahteval. Če ne drugega, potrebujem novo kolo,« je povedal.

K

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC

Miselni svetovi in ekscesi

Jaz sem v miselnem svetu, ki takih ekscesov ne pozna,« je v sredo, ko se je prvič po namernem trčenju vanj pojavil v javnosti, škofjeloški župan Miha Ješe odgovoril na vprašanje novinarja, kako komentira vse pogostejše primere, ko državljani vzamejo »pravičnico« v svoje roke. Čeprav upa, da mu napad, ki ga organi pregona preiskujejo v smeri poskusa naklepnega umora, ne bo pustil psihičnih posledic, ni mogel skriti, da ga je dogodek vseeno pošteno pretresel, saj se mu je med njegovim podoživljanjem beseda večkrat zataknila. Niti predstavljati si ne moremo, kaj roji po glavi nekemu, ki so mu stregli po življenju. Z zlomom ledvenega vretenca in ključnice jo je Ješe še srečno odnesel, posledice bi lahko bile bistveno bolj usodne.

Morda se bo izkazalo, da je napadalec trčil v Miho Ješeta brez pravega (smiselnega) razloga, na kar nakazuje njegov vzklík pred kranjskim sodiščem o svobodni Sloveniji in tranzicijskih nepravilnostih, pa tudi županova izjava, da se mu vse, kar je slišal od policistov, zdi popolnoma 'zbljeno'. Ugotovitev, da so napadi na policiste, zdravniške, funkcionarje, torej ljudi, ki nastopajo s pozicije moči, vse bolj pogosti in nasilni, vseeno ni zgrešena. Simptomatična je tudi sredina odločitev

vodstva ljubljanskega kliničnega centra, da na zahtevo zaposlenih okrepijo varnostne ukrepe na urgenci, kjer med dolgim čakanjem in zaradi osebnih stisk, ki jih ljudje občutimo ob doživetju nesreči, prihaja do nestrpnosti, celo nasilja.

Živimo v nič kaj prijaznem času. Napetosti v družbi se stopnjujejo zaradi številnih razlogov – ekonomskih, socialnih, političnih ... Kapitalizem, ki je porazil vse druge družbeno-gospodarske sisteme po svetu, postaja vse bolj neprijazen do ljudi. Visoka je stopnja nezaposlenosti, pri mladih je že kar pogubna. Ni optimizma. Povečuje se strah pred nepregledno množico prebežnikov, ki iz kulturno povsem drugačnega okolja pritiskajo na Evropo. Nakopičeni problemi v družbi se rešujejo z veliko mero nestrpnosti, političen diskurz gre vedno bolj na nož, polno je obtoževanj vse povprek, spodkopava se zaupanje v državne institucije, v sodstvo, strokovne službe ... Anonimni spletni forumi so postali smetnjaki primitivizma, sovraštva, odkritega rasizma. Ne čudimo se torej, ker vsa negativnost in radikalizacija odnosov v družbi proizvede posameznike, ki jim počti film, in prihaja do ekscesov, ki jim ni mesta v miselnem svetu, prepričan sem, še vedno velike večine ljudi.

Z ministrom po kolesarski povezavi

Namenu so predali označeno kolesarsko povezavo od Rateč do Ljubljane, ki pelje skozi enajst občin.

MAJA BERTONCELJ

Trboje – S kolesarjenjem od Trbojskega jezera do Stanežič so v sredo simbolno predali namenu označeno kolesarsko povezavo Rateče-Ljubljana.

Kot so pojasnili na ministrstvu za infrastrukturo, gre za prvo označitev kolesarske povezave z novimi kašipotni in kašipotnimi tabli v enotni rdeči barvi, ki so popolnoma primerljivi s kolesarskimi oznakami v tujini. Za 109 kilometrov kolesarske poti od Rateč do Ljubljane so izdelali in postavili okrog 250 tabel.

Minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič na čelu kolone (v ozadju trije gorenjski župani), ki je v sredo s kolesarjenjem med Trbojami in Stanežičami simbolno predala namenu 109 kilometrov kolesarske povezave med Ratečami in Ljubljano. /Foto: Tina Dokl

S projektom označitve je ministrstvo začelo avgusta, pobudnika pa sta bila navdušena kolesarja in kolesarska popotnika Jože Taler in Milena Černilogar Radež, ki sta zaposlena na ministrstvu. Projektu je seveda dal zeleno luč tudi minister dr. Peter Gašperšič, ki je v sredo skupaj s sodelavci in v družbi treh županov – Janeza Hrovata iz Kranjske Gore, Cirila Kozjeka iz Šenčurja in Nejcja Smoleta iz Medvod – simbolno predal namenu to državno daljinsko kolesarsko povezavo, ki pelje skozi enajst občin, ki so sodelovale v projektu.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Završ Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Završ Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Župan na okopih z direkcijo

Čprav naj bi cesto med Breznico in Zabreznico država začela obnavljati najkasneje v začetku leta 2018, naj bi zdaj na DRSI v nasprotju z dogovorom začetek del predstavili na leto 2019.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Konec junija so imeli državni svetniki sejo v Žirovnici. Na predlog gorenjskega državnega svetnika Steva Ščavničarja so dali pobudo vladi, naj prednostno začnejo obnavljati odsek ceste med Breznico in Zabreznico. V Žirovnici se namreč pripravljajo na razglasitev svetovnega dneva čebel, maja 2018 pa naj bi na Breznici potekala državna slovesnost ob prvi obletnici razglasitve, zato je pomembno, da bo do takrat cesta urejena. Vlada je na seji prejšnji četrtek pripravila odgovor na pobudo državnih svetnikov in v njem zapisala, da bo »Direkcija RS za infrastrukturo takoj, ko bodo zagotovljena finančna sredstva za ta projekt v proračunu RS, naročila projektno dokumentacijo ter z Občino Žirovnica sklenila sporazum o sofinanciranju in izvedla tudi razpis za izgradnjo«.

Kaj to konkretno pomeni in kako so z odgovorom zadovoljni na Občini Žirovnica? Župan Leopold Pogačar pravi, da je načeloma zadovoljen, da je o tem govorila vlada, saj je trajalo kar nekaj časa, da je sam sploh prišel do direktorja Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI). »Dogovorjeni smo bili, da bi se

z deli začelo najkasneje spomladi 2018, tudi zaradi obelžitve prve obletnice razglasitve svetovnega dneva čebel, ki bo, če bo vse v redu, na Breznici, v rojstnem kraju Antona Janše. A iz dopisa, ki ga je poslala DRSI na vlado, žal izhaja, da bi z deli začeli šele v letu 2019. Dogovor je bil drugačen in ne morem se znebiti občutka, da so hoteli zgolj zadovoljiti vlado v smislu, saj se trudimo, v resnici pa je drugače,« je kritičen župan. Kot dodaja, se v občini svojega dela dogovora, ki izhaja iz podpisanega protokola, držijo, in sicer tako glede financiranja projekta, revizije, odkupa zemljišč (kar nekaj jih je občina že odkupila) kot sprejetja OPPN Breznica-center. Zato so poslali dopis DRSI in vladi v vednost, da se z načrtovano dinamiko del ne strinjajo, saj da je bilo na sestanku dogovorjeno, da se bo obnova odseka ceste začela konec leta 2017 oziroma najkasneje v začetku leta 2018, in ne šele v letu 2019. Župan je ponovno opozoril, da je poleg zagotavljanja prometne varnosti, predvsem za pešce v okolici občinske stavbe, cerkve, mrliških vežic in kulturne dvorane, obnova ceste pomembna tudi v luči pomembnega državnega dogodka, to je prve obletnice razglasitve svetovnega dneva čebel maja 2018 na Breznici.

Kdo bo upravljal garažno hišo

1. stran

Ker je zagotovitev parkirnih mest nujna za nemoteno delovanje in bodoči razvoj bolnišnice, so na seji sveta sprejeli sklep, s katerim dajejo soglasje k ponesu stavbne pravice na ministrstvo za zdravje, če bi se to odločilo za odkup stavbne pravice za garažno hišo.

Na vprašanje, ali se z ministrstvom dogovarjajo o

tej možnosti, so v bolnišnici pojasnili, da ministrstvo za zdravje redno seznanja s situacijo glede garažne hiše, dogovorov o morebitnem odkupu stavbne pravice pa še niso sklenili.

Za dve zunanji parkirišči (na enem je bila postavljena mobilna vojaška bolnišnica Role 2) pa na sodišču še poteka sodni spor in do odločitve sodišča dejanskega stanja ne bodo spreminjali, so sklenili.

Zbirajo prijave prostovoljcev za nego gozdov

Kranj – Zveza tabornikov Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije bosta 15. oktobra po vsej Sloveniji organizirala nego sadik, ki so jih taborniki in drugi prostovoljci posadili po uničujočem zledu pred dvema letoma. Taborniki zbirajo prijave preko svojih rodov in spletni strani www.gremovnaravo.si. Iz Zveze tabornikov občine Kranj so sporočili, da bodo negovali sadike v Hrastovcu in da bo zbirno mesto pri Planetu Tuš v Kranju.

Alpdom v prisilni poravnavi

Za uporabnike v stanovanjih, ki jih upravlja Alpdom, se ne bo nič spremenilo, zagotavlja direktor Golčman. Dolgove bodo poravnali s prodajo premoženja.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Konce prejšnjega tedna je okrožno sodišče v Kranju na predlog enega od upnikov sprejelo sklep o začetku postopka prisilne poravnave nad radovljiškimi stanovanjskim podjetjem Alpdom. Direktor Alpdoma Andrej Golčman zagotavlja, da postopek ne bo vplival na redno poslovanje. »Gre za dolgove na preteklo obveznost, tako da postopek ne bo vplival na redno poslovanje. Sam postopek namreč zagotavlja, da nam nihče ne more blokirati računa. Sanacijski program je že pripravljen, upniki pa imajo do začetka novembra čas za prijavo terjatev. Dolgove bomo poravnali s prodajo premoženja; ocenjujemo, da so nepremičnine, ki jih imamo v lasti, vredne vsaj dvajset odstotkov več kot imamo obveznosti do upnikov,« je povedal Golčman, ki je vodenje podjetja prevzel pred letom dni.

Kot še pravi Golčman, je eden ključnih razlogov za stanje, v kakršnem se je znašlo podjetje, slaba izterjava neporavnanih obveznosti v stavbah, ki jih upravlja. »Težko rečem, kako se je

Podjetje Alpdom je bilo pred leti eno najmočnejših družb na področju upravljanja večstanovanjskih stavb v Radovljici in na Bledu pa tudi na področju inženiringa in investicij. Konec prejšnjega tedna so se znašli v postopku prisilne poravnave.

lahko zgodilo, da so dolgovi nekaterih lastnikov stanovanj narasli na res izjemno visoke vsote.«

Kljub temu da je stanje stavb, v katerih so upniki, v zadnjih letih močno upadlo, še vedno upravljajo nekaj manj kot 1500 stanovanjskih enot, predvsem v Radovljici in na Bledu. Golčman zagotavlja, da težavnega položaja, v katerem se je znašlo podjetje, ne bodo občutili. Tik pred začetkom kurilne sezone je za večino tako najbolj

aktualno vprašanje ogrevanja. Golčman pojasnjuje, da so v nekaterih stavbah že začeli z ogrevanjem, v drugih bodo to storili v kratkem. Ob tem se prav zdaj dogovarjajo o ponudniku dobave goriva za ogrevanje. Dosedanji ponudnik, družba Petrol, namreč ne želi več poslovati na način, kakršen je bil v veljavi zadnjih nekaj let in po katerih je Petrol stroške ogrevanja zaračunal končnim kupcem, ne upravniku. »Možnosti so še odprte, kako naprej se

dogovarjamo tako z dosedanjim kot z drugimi dobavitelji,« pojasnjuje Golčman.

V družbi Alpdom, ki je v lasti kar 48 lastnikov, največji, nekaj manj kot tretjinski, pa je investicijsko podjetje Golf Market, je trenutno devet zaposlenih. Ti sicer septembra niso dobili plač, ker je podjetje moralo najprej poravnati vse davčne obveznosti in urediti formalnosti v zvezi s prisilno poravnavo, je pa Golčman zagotovil, da bodo izplačila zaposlenim opravljena že v nekaj dneh.

Srečanje turističnih delavcev

V Bohinju so se v soboto srečali turistični delavci iz gorenjskih turističnih društev. Najzaslužnejšim so podelili priznanja.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – V soboto so se v dvorani Danica v Bohinjski Bistrici srečali gorenjski turistični delavci iz turističnih društev na tradicionalnem, letos že 46. srečanju, ki ga prireja Gorenjska turistična zveza. Namen srečanja je druženje članov turističnih društev, izmenjava dobrih praks in podelitev priznanj zaslužnim društvom, prostovoljcem ali skupinam, ki delujejo v društvih ali na področju turistične dejavnosti. Letošnji gostitelj je bilo Turistično društvo Bohinj, ki letos praznuje tudi sedemdesetletnico delovanja. Slavnostni gost srečanja je bil podpredsednik Turistične zveze Slovenije Dominik S. Černjak, ki je ob srečanju poudaril izjemno vlogo prostovoljnih turističnih delavcev. »Prostovoljcem čestitam za izjemno opravljeno delo. Letos je bilo res izjemno. Vsako leto

naredimo več in več prostovoljnih ur. Letos ste po zadnjih številkah pripravili tri tisoč prireditev, na katerih je sodelovalo več kot osemsto tisoč obiskovalcev, kar je izjemno. Po ocenah turističnega društva po ovrednotenem prostovoljnem delu v slovenski turizmu prinašajo za kar 29 milijonov evrov

dela.« Zbrane pa sta nagovorila tudi predsednica Gorenjske turistične zveze Lucija Kavčič in bohinjski župan Franc Kramar.

Podelili so tudi priznanja, prejeli so jih Turistično društvo Bohinj ob sedemdesetletnici, Cerklje za vaško jedro, Mengeš med manjšimi mesti, Davča

med hribovskimi kraji, Spodnje Duplje in Milje - Visoko med drugimi kraji, med izletniškimi kraji Bohinjska Bela, Planina pod Golico, Dvorje, Zasip, Lesce, Gorje, Begunje, Kranjska Gora in Bohinjska Bistrica, med kampi pa Kamp Perun Lipce. Priznanja za dolgotrajne člane turističnih društev so prejeli Simon Oblak iz TD Kranjska Gora, Olga in Janez Šubič iz TD Žirovski vrh, Ciril Buh iz TD Slajka Hotavlje, Tatjana Germovnik iz TD Kokrica, Nadja Jere iz TD Radovljica, Marko Pleško iz TD Škofja Loka, Nace Čeh iz TD Ribno ter Cvetka Pavlovčič, Breda Kržič, Ingo Robič in Darinka Tarman iz TD Gozd - Martuljek. Tradicionalno so podelili tudi priznanja za najlepše gorenjske nageljne, ki so jih letos prejeli Slavica Laznik z Gabrške Gore, Mira Petrič s Primskovega, Neža Josef iz Koče na Dobrči in Franciška Noč iz Javorniškega Rovta.

Priznanja za najlepše gorenjske nageljne so letos prejeli Slavica Laznik z Gabrške Gore, Mira Petrič s Primskovega, Neža Josef iz Koče na Dobrči in Franciška Noč iz Javorniškega Rovta.

Kako se bo razvijal center Radovljice

V okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine, Tedna kulturne dediščine in Meseca prostora v Radovljici odpirajo tudi široko javno razpravo o viziji razvoja osrednjega območja mesta.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – »Javni prostor je naša skupna vrednota in last, ki nas med seboj povezuje, zato so posegi vanj še posebno občutljivi,« je občane Radovljice ob Dnevih evropske kulturne dediščine, Tednu kulturne dediščine in Mesca prostora nagovoril radovljiški župan Ciril Globočnik in s tem napovedal široko javno razpravo o

viziji razvoja osrednjega območja mesta.

Pestro dogajanje se je začelo že konec prejšnjega tedna z odprtjem fotografske razstave Radovljica, naše mesto v Radovljiški graščini in prireditvijo Dediščina okoli nas, ki so jo na Linhartovem trgu pripravili Muzeji radovljiške občine. Umetnostna zgodovinarica in konservatorica Nika Leben je v ponedeljek pripravila predavanje

in voden ogled vil ob Gorenjski cesti. »Gorenjska cesta v Radovljici sodi v širše območje mestnega jedra Radovljice, čeprav bi jo glede na urbanistično zasnovo, kulturnozgodovinski pomen ter stilne značilnosti posameznih zgradb lahko varovali kot samostojno enoto naše nepremične dediščine. Ulični niz vzdolž osrednje prometnice namreč na razmeroma kratki razdalji lepo

ponazarja razvoj naših mest iz trgovsko-obrtnih središč s srednjeveškimi, renesančnimi ter baročnimi karakteristikami v nova upravna središča z vilskimi četrtni, izoblikovanih na prelomu oziroma v prvi polovici 20. stoletja po industrijski revoluciji,« pojasnjuje dr. Nika Leben.

V torek je arhitekt Maj Juvanec pripravil predavanje o zgodovini radovljiškega Grajskega parka in predstavil projekt Moj Grajski vrt. Tega Juvanec skupaj s kolegom Igorjem Šubicem in Markom Smrekarjem mlajšim vi prihodnosti vidi kot sodobno interpretacijo historične zasnove z dvetažno parkirno hišo pod njim. »Ureditev mirujočega prometa s parkirno hišo na strateški centralni lokaciji ustvari pogoje za več sinergičnih razvojnih procesov, tako za nadaljnjo kvalitativno oživitev starega jedra

Vizija Gorenjske ceste, kakršno si predstavljajo arhitekti Juvanec, Šubic in Smrekar ml.

Tako bi bil videti prenovljeni grajski park z garažno hišo pod njim.

Radovljice kot za preoblikovanje Gorenjske ceste v avenijo in pridobitev več površin za pešce, kolesarje in javne mestne vsebine ter zelene površine,« menijo arhitekti, ki bodo na okrogli mizi na temo prihodnosti osrednjega prostora Radovljice prihodnji ponedeljek, 10. oktobra ob 17. uri v Radovljiški graščini predstavili celotni

idejni projekt urejanja osrednjega prostora mesta.

V sklopu prireditev v petek ob 17. uri Center arhitekture Slovenije pripravlja delavnice ob 110-letnici stavbe Čebelic (upravna enota), v četrtek, 13. oktobra, pa bo v graščini še predavanje o sodobnih javnih prostorih ob odličnih fotografijah arhitekta in fotografa Mirana Kambiča.

Deset let sodelovanja

Podjetje EMMA in Varstveno-delovni center Radovljica sodelujeta deset let.

MARJANA AHAČIČ

Lesce – »Dokazujete, da zmorete delo opravljati ne le dobro, ampak odlično. Imamov vas za enakovredne člene v delovnem procesu,« je zbrane uporabnike Centra za usposabljanje, delo in varstvo (CUDV) Radovljica, v okviru katerega deluje tudi varstveno-delovni center, nagovorila direktorica podjetja EMMA iz Lesc Tatjana Potokar. Podjetje in ustanova letos beležita že deset let sodelovanja. Uporabniki CUDV namreč

pod vodstvom mentorjev za EMMO sestavljajo elektronske sveče, zadnjih pet let pa uspešno sodelovanje nadgrajujejo s tradicionalnim jesenskim druženjem. Uporabniki CUDV Radovljica so v vseh teh letih postavili že skoraj dva milijona ekoloških elektronskih sveč znamke Vestina, ki jih podjetje izvažata po vsem svetu. Glede na dolgoletno dobro prakso sodelovanja je tako Potokarjeva pozvala tudi druga slovenska podjetja, naj se vključijo v podobne projekte: »Dobila bodo

vestne in delovne ljudi, ki si preprosto želijo samo to – delati. Verjamemo, da vključenost odraslih s posebnimi potrebami pomeni bogatitev delovnega okolja in sodelavcev. Z vzajemnim spoštovanjem in sprejemanjem drugačnosti rastemo vsi.« Direktorica CUDV Radovljica Slađana Anderle je ob okrogli obletnici partnerstva poudarila pomen dela za kakovost življenja uporabnikov: »Daje jim stabilnost in odgovornost, predvsem pa občutek spoštovanja, koristnosti in enakopravnosti.«

Na srečanju so skupaj zaplesali ob rimah glasbenika Roka Terkaja, ki je že četrty nastopil na srečanju. / Foto: Tina Dokl

Nadgradnja vodovoda v Radovljici se kljub muhastemu vremenu uspešno bliža koncu

Po opravljenih gradbenih delih za izgradnjo povezovalnega voda Hraše–Ledevnica in nadgradnjo vodohrana Ledevnica se v Radovljici nadaljujejo zaključna dela. Obnovili so asfaltne površine pri Alpskem letalskem centru Lesce in vozišče v Novi vasi ter v vodohranu Ledevnica priključili električni priključek za delovanje UV dezinfekcijske naprave. Opravili so še druga nujna dodatna dela, med katerimi so tudi prevezave vodov in obnova salonitnih cevi. Sledi ureditev terena v okolici vodohrana Ledevnica, ki vključuje nasip brežin in postavitve zaščitne ograje z vhodnimi vrati. Izvedli bodo še določene popravke na kmetijskih površinah, kot so humusiranje in dodatno sejanje trave.

www.voda-radovljica.si

Pri gradnji novega povezovalnega vodovoda Hraše–Ledevnica v sklopu projekta Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop so se izbrani izvajalci gradbenih del soočali z vremenskimi težavami. Obdobje od začetka aprila, ko so začeli z deli, pa do sredine junija je bilo letos namreč nadpovprečno deževno, deževalo je skoraj vsak dan, večkrat tudi ponoči. Podatke o intenzivnosti in količini padavin, ki so jih izvajalci gradnje pridobili od Agencije RS za okolje, so pokazali, da je bilo to obdobje v primerjavi s prejšnjimi leti neobičajno bolj deževno. Zaradi padavin je bil teren razmočen in nepripraven za izvajanje gradbenih del.

Trasa novega kanala večinoma poteka čez neutrjene kmetijske površine, čez travnike, njive in

ozke makadamske poti. Če bi na teh površinah delali kljub razmočenemu terenu, bi bila dela upočasnjena, lastnikom zemljišč in kmetom pa bi povzročili nepopravljivo škodo. Potrebna bi bila večja površina obdelave in kasneje sanacije travnikov, njiv ter ostalih površin. S tem bi nastali dodatni stroški, kakovost gradnje pa bi se zmanjšala.

Zaradi škode, ki bi jo vsi vpleteni utrpeli, so se pri Gorenjski gradbeni družbi, ki je bila izvajalec del pri projektu, odločili, da del ne bodo izvajali ob dnevih, ko teren ni primeren. Tako je prišlo do zamud, ki pa so jih nadoknadili z različnimi ukrepi v nadaljevanju projekta. Od druge polovice junija do konca gradbenih del v septembru so delali tudi ob vikendih, vse sobote, prav

tako skoraj vse nedelje, podaljšali so tudi delovni čas na deset do dvanajst ur. Da bi delo končali po terminskem planu, so povečali tudi število ekip na terenu. Delali so z dvema do tremi ekipami hkrati na več lokacijah, pri čemer je ena ekipa štela dva velika bagra, valjar-jež in tri do štiri delavce. »Ponosni smo, da smo projekt dokončali do pogodbenega roka kljub zamudam zaradi razmočenega terena,« je povedal Brane Markelj, odgovorni vodja del projekta iz Gorenjske gradbene družbe.

Uresničitev projekta Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop prinaša občini Radovljica in njenim prebivalcem dolgoročno zanesljivo oskrbo s kakovostno pitno vodo.

Pitna voda Radovljica
Oskrba s pitno vodo na območju Zgornje Save – 2. sklop

Rebalans hitro potrdili

Z rebalansom letošnjega proračuna so v Šenčurju zagotovili tudi denar za subvencijo oziroma kritje izgube, ki jo je Komunala Kranj letos že pridelala pri opravljanju storitev na njihovem območju.

SIMON ŠUBIC

Šenčur – Šenčurški občinski svetniki so na zadnji redni seji brez pripomb potrdili rebalans letošnjega proračuna, po katerem se načrtovani odhodki povečujejo za skoraj 494 tisoč evrov na 7,4 milijona evrov, prihodki pa bodo glede na sprejeti proračun višji za 120 tisoč evrov in bodo znašali slabih 6,2 milijona evrov. Razliko v višini 1,2 milijona evrov bodo pokrili s prenosom neporabljenih sredstev iz preteklih proračunov.

Po besedah občinske finančnice Marije Trelec se bodo prihodki povečali predvsem zaradi višjega izkupička od pobranih komunalnih prispevkov in najemnine za komunalno infrastrukturo, ki jo občini plačuje javno podjetje Komunala Kranj. Večje spremembe so nastale na odhodkovni strani, zlasti na postavkah drugi operativni odhodki (izdelava občinskega prostorskega načrta in parcelacije zemljišč),

tekoči transferi (kritje izgube oziroma subvencioniranje storitev Komunale Kranj v višini 43.400 evrov) in investicijski odhodki, za katere so namenili za dobro petino več sredstev od prvotno načrtovanih. Tako so več denarja namenili za posodobitev ogrevanja v Kulturnem domu Visoko, ki je sedaj priključen na zemeljski plin, ureditev kolesarske povezave Šenčur–Voklo (nadvoz avtoceste), cesto na Olševku in investicijsko vzdrževanje vodovodnega omrežja. Proračunski znesek za investicije se je povečal tudi zaradi nakupa opreme za učilnice v OŠ Šenčur. Ta strošek je bil v proračunu zaveden pod investicijske transferje šoli, vendar je na koncu celotno investicijo vodila občina.

Znižali pa so sredstva za nakup zemljišča za gradnjo športne infrastrukture, ker se s prodajalcem še niso uskladili o odkupni ceni, prav tako pa letos ne bodo izvedli naložbe v prekladalno rampo.

Na večji vrtec so že težko čakali

◀ 1. stran

Zgodovino vrtca in načrte prenove je opisal predsednik Krajevne skupnosti Čirče Franc Fajfar, o življenju v vrtcu pa je spregovorila tudi vodja Jana Teran. Ob pesmi Mešanege pevskega zbora Petra Liparja ter vrtčevskih otrok so nato vsi skupaj radovedno stopili skozi vrata dodobra

prenovljenega vrtca, v katerem so v celoti obnovili notranje prostore, v prvem in drugem nadstropju dodatno zgradili 360 kvadratnih metrov površin, stavba pa je dobila tudi novo fasado. Vrtec Čirče ima zdaj prostora za tri oddelke, od tega za dve skupini starejših otrok in eno skupino otrok v jaslih. Skupaj to pomeni za kar 54 otrok.

Znova bodo zbirali papir

Kranj – Društvo za zaščito živali Kranj jutri organizira že 11. akcijo zbiranja starega papirja. Akcijo prirejajo dvakrat letno, vsakič pa celoten izkupiček namenijo oskrbi brezdomnih in zapuščenih živali. Jesenska akcija je že tradicionalno namenjena tudi predstavitvi koledarjev za naslednje leto in nič drugače ne bo na tokratni, ki bo jutri med 8. in 19. uro potekala pred trgovskim centrom Merkur na Primskovem v Kranju. Poleg koledarjev bodo lahko obiskovalci na spremljevalni stojnici kupili še marsikaj lepega in uporabnega zase ter za svoje živalske prijatelje. Tradicija sta postala tudi vsakokratni bogat srečelov in darilce za vsakega obiskovalca, predvsem pa seveda pasje prijatelje, ki bodo obiskali akcijo. Poleg tega se boste lahko s članicami in člani društva tudi pogovorili o njihovem delu ter pravilni in odgovorni skrbi za živali. Že kar nekaj let združijo zbiranje papirja z zbiranjem plastičnih zamaškov in tudi tokrat bo tako, ko bodo zamaške zbirali za Fundacijo Naš kuža. Prav tako bodo akcijo in stojnico izkoristili za osveščanje obiskovalcev o problematiki brezdomnih živali.

Ohranjajo dediščino vasi

Pri Kulturnem društvu Tabor so na enajstih Taborskih dnevih, ki so vključeni v Dneve evropske kulturne dediščine, z več dogodki prikazali kulturno dediščino vasi ter odkrili in približali ljudem žene in može, ki so v Podbrezjah pustili neizbrisno sled.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Tako so v soboto povabili najprej v Kulturni dom na Besedo o znamenitih Podbrežanih, tudi z gostjo dr. Marto Freljih, ki je predstavila slikarko Ivano Kobilco na malce drugačen način, z glasbenim vložkom pa je k prijetnemu vzdušju prispeval Matevž Jekovec. Nekdanja predsednica Rotary kluba Tržič - Naklo Tatjana Peharc je Kulturnemu društvu (KD) Podbrezje izročila donatorski ček v vrednosti 4500 evrov, denar so zbrali z več projekti, društvo pa ga namenilo za letošnji

projekt, posvečen Ivani Kobilci. Prvi zagon, da so se zahtevnega projekta lahko lotili, so jim gorenjski rotarijci dali že ob začetku leta z donacijo 1400 evrov.

Odprli so Ivanino pot, pot kulturne dediščine Podbrezje, prav tak naslov nosi tudi nova brošura, ki jo je izdalo KD Tabor Podbrezje, avtorja Jožeta Perneta in oblikovalke Eve Remškar in so jo prejeli obiskovalci sobotnih in nedeljskih dogodkov. Na Ivanini poti je šest informativnih tabel, od tega tri beležijo lokacije v zvezi z Ivano Kobilco. Po poti je popeljal Jožef Perne, začela se je

v spominski sobi pisateljice Mimi Malenšek, zaključila pa z legendo o Taborski Urški.

Deset znamenitih Podbrežanov, vsi so opisani v brošuri, nekateri med njimi pa tudi prvič upodobljeni na slikarskem platnu, so ustvarili likovniki KD Tabor in člani Likovnega društva Cerklje. Portrete so razstavili v Pirčevem domu na Taboru. Metka Mauser je naslikala portret prvaka slovenskih šolnikov Andreja Praprotnika, Marjan Vreš je naslikal duhovnika Franca Pirca, Marija Štern pisateljico Mimi Malenšek, Avgust

Starovašnik pisatelja Karla Mauserja. Darinka Kralj je naslikala portret Ivane Kobilca, Barbara Pogačnik portreta kiparja Petra Žiwobškega in Jožeta Tomšeta pl. Savskidolskega. Dana Šemrov je upodobila pisatelja Branka Jegliča, Zdravko Purgar učitelja Franca Černilca in orglarja Petra Rojca. Za njihov prispevek k ohranjanju dediščine se jim je zahvalila predsednica KD Tabor Daca Perne, kulturno bogato dopoldne sta v Pirčevem domu zaokrožila glasbenika Zdravka in Brane Klančnik. Podbreške gospodinje so se izkazale s pogostitvijo.

Jožef Perne je popeljal po Ivanini poti, poti kulturne dediščine Podbrezje. Na sliki je postanek pri informativni tabli pred Podbreško vilo. / Foto: Matic Zorman

Na ogled je bila slikarska razstava, na kateri so portreti desetih znamenitih Podbrežanov, ki so jih ustvarili slikarji KD Tabor Podbrezje in LD Cerklje. / Foto: Matic Zorman

Dan odprtih vrat Centra Sonček

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Svetovnemu dnevu cerebralne paralize so se v sredo z dnevom odprtih vrat pridružili tudi v kranjskem Centru Sonček, ki je eno izmed petnajstih slovenskih regijskih društev za cerebralno paralizo. Letošnji dan so posvetili pomenu inkluzije – Ene šole za vse!, s čimer stopnjujejo akcijo osveščanja vrtcev, osnovnih in srednjih šol o pomenu vključevanja otrok s posebnimi potrebami

v redne izobraževalne programe. Predstavili so delo varstveno-delovnega centra, njihove izdelke, druge dejavnosti in programe, dogajanje pa pospremili s kulturnim programom pod vodstvom Tanje Selič in Tine Žumer. Dneva odprtih vrat se je udeležil tudi kranjski župan Boštjan Trilar, ki je povedal, da bodo skupaj naredili še veliko dobrega, varovancem pa med drugim obljubil ogled kranjskih rovov, ki si jih tako zelo želijo videti.

Foto: Tina Dokl

V nakelski občini v rebalans proračuna

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občinski svetniki so na seji prejšnji teden sprejeli prvi letošnji rebalans proračuna Občine Naklo. Kot so pojasnili pri občinski upravi, je bil v proračunu za letošnje leto planiran presežek v višini sedemsto tisoč evrov, ki pa je zaradi nizke realizacije investicij konec leta 2015 znašal dobrega 1,3

milijona evrov. Razliko so z rebalansom prenesli v proračun 2016. Župan Marko Mravlja je povedal, da je treba zagotoviti sredstva za plačilo po sodbi v zadevi prodaje zemljišč v Gobovcah, ki jo je občina izgubila v gospodarskem sporu z Gorenjsko gradbeno družbo (GGD). Lani so imeli v proračunu za to planiranih le dvesto tisoč evrov, občina pa mora GGD

plačati 1,25 milijona evrov plus zakonske zamudne obresti. Župan je svetnikom tudi pojasnil, da je samo od GGD odvisno, kdaj bo ta denar izterjal. O tem so sicer že razpravljali na občinskem svetu spomladi, vendar za zaprtimi vrati.

Z rebalansom so vključili še nekaj novih investicij, med drugim cesto na Cegelnici in nova otroška

igrala pri šoli v Podbrezjah, in uskladili načrt razvojnih programov z realizacijo pri projektih, ki so že zaključeni. Svetnik Zdravko Cankar je občinsko upravo spomnil tudi na obljubo, da bodo v prvem rebalansu za štiri tisoč evrov povišali postavko pri Gasilski zvezi Občine Naklo, ki bo ta denar namenila za delovanje njenih društev.

Polnilnica razburila svetnike

Tudi v občini Železniki so dobili polnilnico električnih vozil, a so svetniki zanjo izvedeli šele po njeni postavitvi, nekateri pa so kritični tudi do lokacije.

ANA ŠUBIC

Železniki – Na zadnji seji občinskega sveta v Železnikih so občinski svetniki pri predstavitvi drugega rebalansa proračuna izvedeli tudi za novo postavko – polnilnica električnih avtomobilov v vrednosti 3968 evrov, nato pa še, da je ta že postavljena pri blokkih Na kresu. Tomaž Demšar (SDS) je dejal, da je šokiran, ko mu je kolega iz svetniške skupine Miran Šturm med

razpravo prišepnil, da polnilnica že stoji. »O tem nisimo niti enkrat debatirali zadnjih šest let, odkar sem v občinskem svetu,« se je jezil Demšar. Kritičen je bil tudi do lokacije, po njegovem bi bilo bolje, da bi jo umestili blizu muzeja ali bazena. Tomaž Weiffenbach (SLS), tudi predsednik Turističnega društva Železniki, je dejal, da obiskovalci povprašujejo tudi po polnilnicah, a da je lokacija med blokki neposrečena, boljša bi bila pri

turistično-informacijskem centru na Češnjici. »Verjetno ni nihče proti polnilnici, problem je, kje in na kakšen način se postavijo,« je dejal svetnik Miran Šturm in dodal, da ga domačini sprašujejo, zakaj so polnilnico postavili prav tam in kam bodo sedaj pozimi pluzili sneg.

Direktorica občinske uprave Jolanda Pintar je pojasnila, da so jih k polnilnici nagovorili v medobčinskem inšpektoratu Bled, Bohinj in Železniki: »Oni uporabljajo

električne avte in izvajalec, ki jim je polnilnice postavil na Bledu in v Bohinju, jim je ponudil brezplačno polnilnico, ki so jo odstopili nam. Stroški občine so za postavitev in vse v zvezi z elektriko. Najprej je bila mišljena lokacija pri bazenu, da bi bila polnilnica pri regionalni cesti, a bi morali iz transformatorske postaje vleči kabel, kar bi bilo predrago, zato smo šli na lokacijo ob transformatorski postaji in s tem pokrili večje stroške proračunu.

»Mislim, da je prav, da smo ponudbo sprejeli, električnih avtov bo tudi v naši dolini vedno več. Na začetku bo polnjenje brezplačno, ko bo tega več, pa bomo morali uvesti sistem plačevanja. Prepričan sem, da bo čez deset let v občini več polnilnic, ne samo ta za bazenom,« pa je dejal podžupan Matej Šubic, ki je na seji nadomestil odsotnega župana Antona Luznarja.

Električno polnilnico so v Železnikih postavili ob transformatorski postaji pri blokkih Na kresu. / Foto: Andrej Tarfila

Vrtec dobil novo streho

Poleti so v vrtcu pri Osnovni šoli Žiri izvedli energetske sanacije in rekonstrukcijo strehe.

MATEJA RANT

Žiri – V okviru projekta energetske sanacije so rekonstruirali streho, ki je že zamakala, in jo dodatno toplotno izolirali, uredili so tudi sodoben prezračevalni sistem. Sočasno so nadzidali del ravne strehe in tako pridobili dve novi igralnici. Vse vrtčevske oddelke so oktobra znova združili na eni lokaciji, saj so z dvema oddelkoma doslej gostovali v prostorih Zadrúžnega doma. Naložba je bila vredna 320 tisoč evrov.

»Na občini se zavedamo, da je varstvo naših malčkov pomembno za dobrobit kraja, zato temu področju namenimo posebno pozornost,« je zbrane na slovesnosti ob odprtju prenovljenega vrtca nagovoril župan Janez Žakelj. Poudaril je, da se ob tem lahko veselijo vsi.

Malčki so pridobili dve lepi igralnici in dvigalo, vzgojiteljicam pa ne bo več treba organizirati programa na dislocirani enoti, kar bo

olajšalo organizacijo prehrane in športnih aktivnosti. Občina pa bo s tem prihranila, saj ji ni več treba plačevati drage najemnine za

dislocirani oddelek v Zadrúžnem domu in visokih stroškov ogrevanja, saj pričakujejo, da bodo zaradi energetske sanacije bistveno nižji.

Na vrtcu so poleti zamenjali streho in izvedli energetske sanacije objekta. / Foto: Tina Dokl

Pri Janharju odprli vrata

MAJA BERTONCELJ

Hraše – Jahalni center kmetije Janhar v Hrašah je imel v soboto dan odprtih vrat z delavnicami za otroke, prikazom kovanja konj, izdelovanja kočij, sedlarstva, jahanja, vožnjami s kočijami, kmečkimi igrami, manjkale niso niti stojnice. Osrednji dogodek je bila gala predstava z desetimi točkami.

»Dan odprtih vrat smo pripravili prvič. Namen je družnje ljudi, kraja, občine Medvode, vseh nas, ki nas družijo ljubezen do konj. Upamo, da bo dogodek postal tradicionalen. Z letošnjim obiskom smo zelo zadovoljni. Pripravili smo pester program in za organizacijo stoji veliko število ljudi,« je povedal Žan Janhar, vodja šole jahanja v Jahalnem centru kmetije Janhar. Konji so na kmetiji Janhar doma že vrsto let. »Da bo konjereja naša osnovna dejavnost, smo se odločili leta 1994. Trenutno se ukvarjamo s šolo jahanja, oskrbo konj, vožnjo s kočijo, porokami in drugimi slavlji. Imamo 35 konj. Na kmetiji dela in skrbi za konje cela družina,

Osrednji dogodek na dnevu odprtih vrat je bila gala predstava z desetimi točkami.

pravzaprav tri generacije: poleg mene in dveh bratov še starša in stara mama,« je še pojasnil Žan Janhar, ki je tudi inštruktor jahanja pri Konjeniški zvezi Slovenije.

Sicer pa kmetijo, na kateri vzrejajo predvsem lipicance, vodi oče Jože Janhar.

Tokrat po poteh ob potoku Belca

Preddvor – Zavod za turizem Preddvor v sodelovanju s Centrom za trajnostni razvoj podeželja Kranj in Ribiško družino Kranj vabi jutri na tretji pohod Po poteh preddvorskih voda. Udeleženci bodo tokrat spoznali značilnosti in zanimivosti potoka Belca. Zbor bo ob 9. uri pri brunarici turističnega društva v Bašlju, nato pa se bodo podali do vodnega zajetja Bašelj in naprej ob potoku do vasi Zgornja Bela, kjer bodo pohod zaključili z ribiško malico v gostilni Pr' Bizjak. Pohod bo trajal približno dve uri; udeležba je brezplačna, obvezne pa so predhodne prijave po elektronski pošti info@preddvor-tourism.si ali po telefonu številka 031 698 627.

Na ogled izdelki iz bogate kovinarske tradicije

Železniki – V sklopu Dnevnih evropske kulturne dediščine bodo v galeriji Muzeja Železniki nocoj ob 19. uri odprli razstavo 70 let kovinarstva v Železnikih – sedem desetletij produktov podjetij Niko, Domel in Tehtnica. Na ogled bodo tako prvi izdelki iz povojnih začetkov zadrúge Niko kot tudi novejši izdelki, ki danes dajejo kruh številnim domačinom. Razstava bo odprta do marca prihodnje leto. Jutri, v soboto, ob 11. uri pa vas vabijo na brezplačno javno vodenje po prenovljeni čipkarski zbirki s poudarkom na čipkarstvu v Železnikih.

Spoštovani uporabniki poštne storitve,

z 2. novembrom 2016 bomo spremenili delovni čas pogodbene pošte 4294 Križe.

Delovni čas pogodbene pošte 4294 Križe:

ponedeljek, torek, četrtek, petek:	9.00 – 16.00
sreda:	9.00 – 17.00
sobota:	9.00 – 12.00

Na pogodbeni pošti lahko opravite večino storitev povsem enako kot na običajni pošti:

- oddate pisemsko pošiljko ali paket,
- prevzamete pošiljko, ki vam je pismonoša ni uspel dostaviti,
- vplačate obrazec UPN ali pošto nakaznico, položite ali dvignete gotovino na oz. z osebnega računa ali hranilne vloge Nove KBM ter dvignete gotovino prek POS-terminala ob predložitvi kartic Maestro, MasterCard, American Express, Diners Club in Visa,
- kupite znamke, vrednostne kartice, dopisnice, paketno embalažo, pisemske ovojnice, voščilnice in razglednice,
- pravne osebe, ki imajo TRR pri Novi KBM, lahko opravijo negotovinsko plačilo, polog in dvig gotovine v omejenih zneskih ter preverijo stanje na računu,
- storitve Športne loterije (srečke, stave...) na določenih poštah, ki izpolnjujejo kriterije za te storitve.

POŠTA SLOVENIJE

V Železnikih ponosni na prenovljeni bazen

Štirideset let je že, kar so se v Železnikih razveselili plavalnega bazena. Po predlanski prenovi so znova ponosni nanj. Načrtujejo tudi prenavo dotrajanih savn in garderob, urediti pa želijo še otroški bazen.

ANA ŠUBIC

Železniki – V Železnikih je bilo 26. septembra 1976 slovesno, saj so odprli pokrit plavalni bazen, ki so ga zgradili s samoprispevkom občanov in s pomočjo domačih podjetij. Bazen tako že 40 let omogoča rekreacijo ter učenje in treniranje plavanja, z zadnjo, obsežno energetske prenavo in zamenjavo strehe pred dvema letoma pa so

se pogoji v njem bistveno izboljšali. Prav 800 tisoč evrov vredna investicija, za katero so pridobili polovico nepovratnih sredstev, je bila glavni povod za prenos lastništva bazena s krajevne skupnosti (KS) na Občino Železniki v letu 2012. KS je namreč vselej primanjkovalo sredstev za vzdrževanje bazena, nepovratna sredstva pa so bila dosegljiva le objektom v občinski lasti. »Investicija je

lepo uspela, tudi na zunanje je bazen lep. Treba pa bo še prenoviti garderobe, savne so dotrajane, želje so tudi po otroškem bazenu,« pravi župan Anton Luznar. Občina prav te dni pričakuje odločbo ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki je objavilo razpis za nepovratna sredstva, nanj pa so se prijavi s projektom prenavo garderob in vhodne avle.

Z bazenom upravlja Javni

zavod Ratitovec (JZR), njegov direktor Gregor Habjan pa je pojasnil, da štiri dopoldneve v tednu v bazenu poteka športna vzgoja za učence Osnovne šole Železniki. Tako ima prav vsak razred po 20 ur plavanja, kolikor jih sicer po programu morajo imeti tretješolci. »V bazenu dobro trenirajo tudi člani Plavalnega kluba Ratitovec, popoldne, ko se aktivnosti zaključijo, pa privabljamo zunanje obiskovalce. Med domačini je največ zaposlenih v Domelu, kjer jim sindikat pomaga do cenejših vstopnic, nekaj pa je tudi obiskovalcev iz Škofje Loke, Kranja in z Bleda,« je pojasnil Habjan. Z bazenom sicer še vedno ustvarjajo izgubo, za pozitivno poslovanje bi po njegovih besedah potrebovali vsaj 80 obiskovalcev na dan, sedaj pa jih v povprečju prihaja 40–60. Stroške bazena tako pokrivajo s prihodki od športne dvorane in bifejev, ki JZR omogočajo poslovanje s pozitivno ničlo.

»Želja po urejenem kraju, kjer bi se dalo normalno kopati, je bila v Železnikih dolgo prisotna. Takrat smo se lahko kopali le v

Gregor Habjan, direktor Javnega zavoda Ratitovec

nekaj tolmunih Sore, v katero pa so bili usmerjeni vsi odpadki, vključno z greznicami,« je spomnil Lojze Žumer, predsednik KS Železniki v času priprav na gradnjo bazena. »Otroci železnikarske šole imajo najboljšo držo v Sloveniji, zato ker so se vsi naučili plavati, še niti eden ni utonil, zato se je bazen splačalo narediti,« je poudaril eden glavnih pobudnikov njegove izgradnje Jože Demšar, tedaj direktor Alples, ki je vesel, da je bil bazen leta 2014 deležen obsežne prenave. Sedaj so lahko tako ponosni nanj kot leta 1976, meni Jože

Rakovec, ki je bil prvi oskrbnik bazena. Tudi pred 40 leti je bila arhitektura bazena za tiste čase ena najlepših v Sloveniji, bil je šesti pokriti bazen pri nas in so ga hodili gledat iz vsepovsod. Vsak mesec so dali čez tisoč brezplačnih vstopnic podjetjem, ki so pomagala zgraditi bazen, poleg domačinov pa so mesečno našteali še 1200–1400 kopalcev od drugod, je še povedal Rakovec. V železnikarskem bazenu so do leta 2001 uspešno trenirali tudi mladi člani Plavalnega kluba Radovljica, med njimi sestri Nataša in Alenka Kežžar.

Plavalni bazen v Železnikih je bil pred dvema letoma deležen obsežne prenave.

Srečanje z najstarejšimi Žirovci

V Muzejskem društvu Žiri so pretekli petek v okviru Dnevov evropske kulturne dediščine pripravili voden ogled geološkega zapisa permsko-triasnega izumiranja pred 250 milijoni let.

MATEJA RANT

Žiri – Srečanje pri kmetiji Lukač v Jarčji Dolini so v muzejskem društvu poimenovali kar Srečanje z najstarejšimi Žirovci. Pri tem niso imeli v mislih tistih, ki zdaj živijo na Žirovskem, ampak s tistimi, ki so na Žirovskem živeli pred 250 milijoni let, potem pa poginili v največji zemeljski katastrofi vseh časov in se ohranili kot mikrofosili v Jarčji Dolini. Med njimi je 250 milijonov let star mikrofosil Multidiscus zhirensis. »Gre najbrž za najstarejši ohranjeni osebek na Žirovskem, čeprav le v kamnu,« so ga duhovito predstavili v muzejskem društvu. Kako jim je tudi ta mikrofosil pomagal določiti permsko-triasno mejo, ki jo označuje ena od največjih katastrof v Zemljini zgodovini, sta razložila dr. Tea Kolar - Jurkovšek in dr. Bogdan Jurkovšek z Geološkega zavoda Slovenije.

V času med starim in srednjim zemeljskim vekom, med paleozoikom in mezozoikom, pred okoli 250 milijoni let se je zgodilo eno največjih izumiranj v zemeljski zgodovini. Povzročil ga je silni vulkanski izbruh na območju današnje Sibiriije. Po nekaterih podatkih naj bi tedaj izginilo 96 odstotkov vseh morskih vrst organizmov in 70 odstotkov vrst kopenskih vretenčarjev. Ta katastrofa po besedah Tee Kolar - Jurkovšek označuje tudi mejo med najmlajšo dobo starega zemeljskega veka, permom, in najstarejšo dobo srednjega zemeljskega veka, triasom. »Kriterije permsko-triasne meje so postavili šele leta 2001. Kot tipični profil za definiranje permsko-triasne meje so izbrali profil Meishan v južni Kitajski, ki ga določuje fosil konodont Hindeodus parvus.« Od takrat naprej

so geologi takšen profil intenzivno iskali tudi pri nas in ga našli šele pri Lukaču v Žireh. »Tovrstne raziskave so potekale že dlje časa, tudi raziskovalci pred nami

so ga že iskali. To je namreč zelo težavna naloga, ker je teh profilov zelo malo in ker je idrijsko-žirovsko območje zaznamovano z ogromnimi tektonskimi dogajanjmi

in so zato profili zelo kratki. Na podlagi izkušenj, ki jih imamo z območja celotnih Dinaridov, in vztrajne dela pa smo našli ta dokaz,« je pojasnila Tea Kolar

V kamninah pri Lukaču v Žireh so našli dokaze, ki označujejo mejo med starim in srednjim zemeljskim vekom, ki jo je zaznamovala ena največjih katastrof v zemeljski zgodovini.

- Jurkovšek, Bogdan Jurkovšek pa je dodal, da je bilo poleg znanja potrebno tudi nekaj intuicije. »Sicer pa v kamnu vse piše, le prebrati je treba. To je kot abeceda. Fosili so za nas kot črke v romanu. Na podlagi tega lahko v geološkem smislu do sekunde natančno določimo čas, v katerem so nastale kamnine. Ker se to meri v milijonih let, milijon let gor ali dol seveda ne pomeni dosti,« je duhovito opisal delo geologov.

V Jarčji Dolini so tako prvič v Sloveniji med drugim našli mikrofosil konodont Hindeodus parvus, ki označuje prav mejo med permom in triasom. Ostanke organizmov v usedlinah, ki so nastajale v zelo plitvem morju, govorijo o enem največjih izumiranj v zadnjih 550 milijonih let zemeljske zgodovine. »Tedanji dogodki so bili za življenje na Zemlji pogubnejši od izumiranja ob najbolj znani katastrofi pred 65 milijoni let, ki je pometla z dinosavri,« je poudarila Tea Kolar - Jurkovšek in dodala, da je bilo to zgotovno obdobje, v katerem ni bilo prijetno živeti. Po tej katastrofi je bilo potrebno več milijonov let, da si je življenje na Zemlji spet opomoglo.

Obnovili spomenik v Golica

Kamniški in komendski veterani vojne za Slovenijo so obletnico samostojne Slovenije počastili s slovesnostjo ob prenovljenem spominskem obeležju v Golica pod prelazom Kozjak v Tuhinjski dolini.

JASNA PALADIN

Golice – Za obnovo spominskega obeležja so člani OZVVS Kamnik - Komenda ob podpori sponzorjev namenili več kot sedem tisoč evrov, obeležje pa so ob pomoči družine Drolc, ki jim je za to namenila svoje zemljišče, lahko tudi razširili.

Na slovesnosti so se veterani in zbrani krajanji spomnili vseh tistih v Tuhinjski dolini, ki so pred petindvajsetimi leti pomagali pri skrivanju orožja. »Tudi v naši okolici so bila od 1. oktobra 1990 dalje tajna skladišča orožja. Prevzele in hranile so ga v Zgornjem Tuhinju družina Poljanšek, na Lasehem družina Žavbi, na Pšajnovici družina Pestotnik, v Rakitovcu družina Žibert, v Stebljevku družina Šimenc in v Snoviku družina Urankar. Navedene družine so

Prenovljeno in razširjeno spominsko obeležje v Golica v Tuhinjski dolini

maja leta 2000 dobile tudi republiško priznanje: naziv slovenska družina,« je bilo slišati na proslavi. V takšni družini je odraščal tudi podžupan Igor Žavbi, ki je z zbranimi delil nekaj spominov na osamosvojitveno

vojno, ki jo je sam doživljal kot desetletni deček.

Slavnostni govornik dr. Tomaž Čas, predsednik Zveze veteranskih policijskih društev Sever, je med drugim izpostavil, da je osamosvojitve Slovenije rezultat

skupnega truda in da zaslug za to ne smemo pripisovati le posameznikom, predsednik območnega združenja Zvonko Cvek pa je dejal, da bodo podobna srečanja v Golica odslej pripravljali vsako leto v začetku oktobra.

Kvarijo jim razgled

Zaradi razvoja mengeškega Leka je podjetje občini Mengeš in Domžale zaprosilo za spremembo občinskega prostorskega načrta, ki je sprožila nekaj negodovanja med bližnjimi stanovalci.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Predlog spremembe občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za območje Leka je nedavno med krajanji Preserij pri Radomljah sprožil nekaj slabe volje, saj so z njim v Leku želeli zvišati maksimalno dovoljeno višino objektov na 25 metrov. Po mnenju nekaterih prebivalcev Preserij bi dvig višine stavb spoznal razgled na hribovito pokrajino v ozadju. Kljub temu sta nedavno občinska sveta občin Domžale in Mengeš (območje Leka namreč leži na meji v obeh občinah) podprla predlog spremembe OPPN

brez predlaganega amandmaja Preserjanov.

»Prebivalcem krajevne skupnosti Preserje smo prisluhnilni v odprtem dialogu. Zaradi dolgoročnih razvojnih potreb je bil naš prvotni predlog dvig dovoljene višine na celotni lokaciji na višino 25 metrov, kolikor so visoke že nekatere obstoječe stavbe na lokaciji. V sedaj sprejetem prostorskem aktu je omejen na dva objekta enote Biofarmaceutike, kjer so obstoječe razvojno-raziskovalne potrebe zelo velike,« so razloge za predlagano spremembo pojasnili v Leku. Dvig višine objektov Biofarmaceutike na lokaciji

v Mengšu za šest metrov bo Leku omogočil nadaljnjo širitev razvojno-raziskovalne dejavnosti na področju biotehnologije.

Novi OPPN omogoča tudi izgradnjo garažne hiše s 480 parkirnimi mesti, ki bo pomembno reševala problematiko parkiranja zaposlenih, ki je vse slabša tudi zaradi stalne širitve zaposlenih v podjetju. V obdobju med letoma 2009 in 2015 se je namreč število zaposlenih povečalo za šestdeset odstotkov, zgolj lani so zaposlili devetdeset novih sodelavcev. »V preteklem letu smo poleg novih zaposlitev namenili okrog štiri milijone

evrov za dajatve in poslovno sodelovanje na območju somestja Domžale-Mengeš-Kamnik, od koder je več kot štiristo naših zaposlenih in številni naši dobavitelji,« dodajajo v mengeškem Leku, ki skupno zaposluje že devetsto ljudi. Novi OPPN bo z novo garažno hišo s 480 parkirnimi mesti uredil tudi problematiko parkiranja okoli objektov, ki raste premosorazmerno z naraščanjem števila zaposlenih.

Tudi zaradi dejstva, da je Lek eno največjih in najuspešnejših podjetij v širšem lokalnem okolju, sta oba občinska sveta dala prednost razvoju gospodarstva pred željami lokalnih prebivalcev. »Dve leti smo se z Lekom dogovarjali o spremembi. Vloženega je bilo tudi veliko navora. Mislim, da moramo podpirati razvoj tako uspešnega podjetja, kot je Lek,« je ob sprejetju novega OPPN dejal mengeški župan Franc Jerič.

Spodbujajo študij v tujini

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Še do prihodnjega četrtka imajo študentje iz občine Mengeš čas, da se prijavijo na javni razpis za sofinanciranje študija v tujini za preteklo šolsko leto. Občina Mengeš namreč ponuja dva tisoč evrov za uspešno zaključen prvi letnik, za vsak nadaljnji letnik pa še dvesto evrov več, tako da za peti

letnik študenti lahko prejmejo 2800 evrov sredstev. Skupno v proračunu zagotavljajo pet tisoč evrov za potrebe razpisa, višina posameznega sofinanciranja pa se v primeru večjega števila prijavljenih porazdeli na manjša. Subvencije so namenjene tistim, ki študirajo v tujini v okviru javno veljavnega študijskega programa na akreditirani tuji

fakulteti. Sofinanciranje ne velja za tiste, ki v tujino odhajajo prek programov akademskih izmenjav ali študirajo na daljavo. Ker je Mengeš tradicionalno znan kot glasbeno mesto, tudi v razpisu za sofinanciranje študija v tujini posebno pozornost posvečajo študentom glasbe, ki jim namenijo sedemdeset odstotkov sredstev, preostalih trideset

pa za področja družboslovja, naravoslovja ali tehnike.

Kot nam je pojasnila Irena Kosec z občinske uprave, se na razpis, ki v tej obliki poteka že od leta 2011, vsako leto prijavi med pet in šest študentov, ki študirajo v tujini. »Izkazalo se je, da so vsi, ki zaprosijo za štipendijo, zelo prizadevni študenti, saj se v teh letih še ni zgodilo, da bi nekemu subvencionirali letnik študija, pa bi se čez čas izkazalo, da ni zaključil višjega letnika ali diplomiral,« je dodala Irena Kosec.

Odločitev o direktorju preložili

Svet Javnega zavoda Sotočje Medvode je za novega direktorja izbral Gorazda Renka, soglasje k njegovemu imenovanju bi moral dati še občinski svet, ki pa je razpravo o tem prekinil in točko prestavil na naslednjo sejo.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V Medvodah že nekaj časa izbirajo direktorja Javnega zavoda Sotočje Medvode, ki združuje področje športa, turizma, kulture in mladine. Poleti je svet zavoda objavil nov javni razpis, na katerega se je prijavilo 13 kandidatov, deset jih je izpolnjevalo pogoje. Za direktorja so za mandatno obdobje petih let izbrali Gorazda Renka iz Ljubljane, ki se je nato predstavil tudi Komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja pri občinskem svetu občine Medvode. Ta je bila pri odločitvi soglasna in občinskemu svetu predlagala, da Renku izda soglasje.

Točko so svetniki obravnavali na seji pretekli teden in je niso zaključili, tako da do glasovanja še ni prišlo. Na predlog župana Nejc Smoleta so točko prekini- li še pred koncem razprave in jo preložili na naslednjo sejo, ki bo prihodnji teden. »Kandidat je bil po eni strani dokaj prepričljiv, všečen, vendar je bil zelo jase, da področja delovanja javnega zavoda ne pozna, zato je zame veliko vprašanje, ali je kandidat res sprejemljiv ali ne. Bil je jase, da pričakuje od javnega zavoda, da mu bo dovolil nekaj časa uvajanja. Potrebujemo človeka, ki je sposoben v enem mesecu 'zmenedžirati' in nadaljevati delo. Moje vprašanje je sprejemljivost ali nesprejemljivost in preveritev, ali je kandidat res primeren,« je na začetku razprave v vlogi svetnice povedala Cvetka Židan Valjavec,

sicer tudi predsednica Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Tatjana Komac iz občinske uprave je nato pojasnila, da ocenjuje, da postopek ni bil izpeljan do konca, saj ni bila narejena preverba o nekaznovanosti. Župan Nejc Smole je glede na vse podal predlog, da se razprava prekine in se točka prestavi na naslednjo sejo: »Sem proti, da kadrovske politike občine vodimo na podlagi govoric. Oktobra imamo v načrtu dve seji, tako da mislim, da ne bo škode, če zadevo zamaknemo za dva tedna, se v tem času prepričamo in nato o tem odločimo. Vsi vemo, kakšne napore je svet zavoda vlagal, da dobi kandidata. To so nevhvalne zadeve. Apeliram le, da počakamo. To ni nezaupnica gospodu, je le čas, ki si ga vzamemo do končne odločitve.« Tudi večina svetnikov je bila mnenja, da v izogib nesoglasjem in zapletom pridobijo dodatne informacije in se nato dokončno odločijo.

Svet zavoda pa za svojo odločitvijo še naprej stoji. »Izbrali smo najboljšo možnost in za svojo odločitvijo stojimo. Kako se bo izkazalo v prihodnje, pa ne more vedeti nihče od nas. Preseneča me mišljenje, da nekdo, ki dela v gospodarstvu, ne more delati drugje,« je pojasnila Katarina Galof, svetnica in tudi predsednica Sveta javnega zavoda Sotočje Medvode. Slednjega že več kot eno leto kot v. d. direktorja uspešno vodi Ines Iskra, ki bo v zavodu ostala še naprej. Bila naj bi pomočnica novega direktorja.

Prikaz starih kmečkih opravil

Šmartno v Tuhinju – Člani Turističnega društva Gora sv. Miklavž vabijo na tradicionalno prireditve Prikaz starih kmečkih opravil, ki bo v soboto, 8. oktobra, od 15. ure dalje, in v nedeljo, 9. oktobra, od 10. ure dalje na Gori pri sv. Miklavžu v Tuhinjski dolini. V soboto ob 17. uri bodo pripravili tudi strokovno predavanje o protiturških taborih. Na prireditvi bo mogoče kupiti sir in druge domače dobrote, pekli bodo tudi kostanj. Prikazali bodo striženje ovac, žganjekuho, stiskanje mošta, izdelavo metel, ličkanje koruze, peko kruha v krušni peči ...

Poslovila se je Saša Mejač

Kamnik – Po hudi bolezni je v 46. letu starosti umrla dolgoletna urednica in izdajateljica Kamniškega občana, nekdanjega časopisa Občine Kamnik, Saša Mejač. S Kamniškim občanom je bila povezana od malih nog, njegovo izdajanje in urejanje pa je prevzela leta 1999 in ga opravljala vse do pred dveh let, ko ji je nadaljnje delo preprečila bolezen.

Prihaja Podsvet

Po štirinajstih dneh na oder Prešernovega gledališča prihaja že druga letošnja premiera, prva slovenska uprizoritev drame Podsvet ameriške dramatičarke Jennifer Haley, ki je nastala v koprodukciji Prešernovega gledališča in SNG Nova Gorica. Po mnogih letih se na kranjski oder vrača režiser Dušan Jovanović.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Podsvet si bomo premierno ogledali jutri, 8. oktobra v Prešernovem gledališču, sredi meseca pa še v Novi Gorici. Predpremiere bo v Kranju na sporedu že danes zvečer, po predstavi pa bo v gornjem foajeu sledil tudi pogovor s protagonistki tokratne produkcije, ki ga bo vodila Alenka Bole Vrabec. Kot je na novinarski konferenci povedala direktorica Prešernovega gledališča Mirjam Drnovšček, z novogoriškim gledališčem tokrat sodelujejo tretjič, še posebej pa je vesela, da tokrat sodelujejo v predstavi, ki neka sodi v koncept gledališča, kot prostora razmisleka o aktualnih vprašanjih časa. Dramaturginja Martina Mrhar iz novogoriškega gledališča dodaja, da gre za besedilo, ki

ponuja odlične možnosti za igralske kreacije.

Besedilo Podsvet je bravurozno napisano sodobno dramsko delo, ki poudarja ta čas enega najbolj žgočih problemov sodobne civilizacije – pedofilijo v virtualnem svetu, ob tem pa odpira še nešteto drugih podvprašanj, od temnih plasti virtualnega sveta do vprašanj svobode, identitete in seveda vprašanj o odgovornosti ter posledicah naših dejanj in življenj.

»Besedilo mi je predlagala Vesna Milek, in ko sem ga prebral, sem bil navdušen. Predlagal sem ga Postrakovi, ki ga je z veseljem sprejela, prav tako pa je hitro prišlo do dogovora za koprodukcijo,« je uvodoma povedal Dušan Jovanović; da je pri študiju predstave v Novi Gorici in nekaj tudi v Kranju izjemno

užival. »Mladi ljudje so me izjemno navdihnili pri delu.« V nadaljevanju je povedal, da gre za besedilo, ki kljub virtualnosti ponuja zelo človeške teme, kot so posameznikova identiteta, ljubezen v vseh možnih različicah, svoboda in življenje brez posledic. V besedilu pa je ključne tudi moralni in etični vidiki. Uspešen poslovnež zaradi svojih pedofilskih nagnjenj beži v virtualni svet, takrat iz Simsa postane Papa (igra ga Bine Matoh), mlado ambiciozno detektivko Morrisovo, ki se sama znajde v kočljivi situaciji z mladoletnico, igra Vesna Slapar, Doyle, profesorja naravoslovja srednjih let, igra Peter Harl, objekt pohote je komaj devetletna Iris (igra jo Urška Taufer), tu pa je še mladi gost Woodnut, katerega lik je oblikoval Miha Rodman.

Podsvet je psihološka srhljivka o etičnosti v virtualnem svetu. / Foto: Atelje Pavšič Zavadlav

»Avtorica dogajanje postavi v rahlo prihodnost, ko virtualni svet postane način bivanja. Ljudje se odločijo za prestop, svoj mentalni svet preselijo v virtualnost, v realnem svetu tako v nekem vegetativnem stanju ostane le telo,« pojasnjuje asistentka režije Klavdija Zupan in poudarja, da v prihodnosti ta virtualnost omogoča popolno čutno izkušnjo, kar pomeni, da se vsebine ne realizirajo le skozi vid in sluh, ampak skozi vse čute. »Redkost je, da igralec lahko dela v miru, kot je bilo to na vajah

za to predstavo. Šla bo v analoško kranjskega kot novogoriškega gledališča, o tem sem prepričan,« je povedal Bine Matoh, sodelovanja z igralci s primorske se je veselila tudi Vesna Slapar, ki je prvič po vseh letih, odkar igra, delala tudi z Jovanovićem. »Besedilo je odlično, zgoščeno, zastavljeno zelo filmsko, kar moderni čas zahteva tudi od gledališča.« Peter Harl v pogledu v prihodnost dodaja, da se bo to, kar je v igri virtualnost, čez dvajset let zgodilo v realnem svetu. »Predstava je

rasla skupaj z nami. Nismo imeli veliko vaj, a smo kar naenkrat prišli do točke, ko smo videli, da predstava igra ...« je povedala Urška Taufer. Da je sekira, ki jo drži nad njo, prava in je potrebna kar močna koncentracija v igri, da se kaj ne zgodi, je v duhovitem tonu dodal Miha Rodman. Glasbo za predstavo je napisal Drago Ivanuš: »Glasba je na neki način virtualnost pred virtualnostjo.« Kostume je oblikovala Bjanka Adžić Ursulov, scenografijo pa Meta Hočevnar.

KRATKE NOVICE

Orkester Langenhagener Symphoniker na Bledu

Bled – Danes zvečer bo pri Vili Prešeren na Bledu nastopil orkester Langenhagener Symphoniker iz nemškega kraja Langeenhagen. Gre za hišni orkester kraljeve visokosti princa Hannovra. Orkester, ki letos praznuje 30. obletnico, igra vse vrste brass glasbe od klasike (Verdi, Wagner, Offenbach, Lehar, Strauss ...), glasbe po ljudskem izročilu, do glasbe, značilne za Big Bande (Glen Miller, James Last, Bert Kaempfert,...), pa tudi standarde za pihalne orkestre (koračnice različnih vrst).

Literarni večer s prof. Martinom Kadivcem

Hotemaže – Danes, v petek, 7. oktobra, ob 17. uri bo na domačiji »pri Šuštarju« v Hotemažah 27. Literarni večer s prof. Martinom Kadivcem z naslovom Sem lahko srečen človek? Srečanje bo hkrati tudi počastitev profesorjeve 80-letnice. Scenarij in izbor besedil je pripravila prof. Danijela Bakovnik. Med drugim bodo predstavili njegovo pesniško in kritičko literarnozgodovinsko in domoznansko dejavnost. V programu sodelujejo člani dramske sekcije KUD Visoko. Za glasbeno spremljavo bosta poskrbeli flavtistki Katarina Rogelj in Anja Kišek. Literarni večeri potekajo v okviru Kulturno umetniškega društva Valentin Kokalj Visoko, v sekciji za naravno in kulturno dediščino.

Javno vodstvo po Berkovi razstavi

Škofja Loka – V sredo, 12. oktobra, ob 17. uri bo v Galeriji na Gradu javno vodstvo po aktualni pregledni razstavi Berkovih del. Po razstavi, ki obeležuje umetnikovo 70-letnico, vas bo vodil osebno avtor razstavljenih del Franc Berčič - Berko.

Nič kaj sveti Svetniki

Konec septembra so na Loškem odru premierno uprizorili komedijo Michaela Hollingerja Svetniki v režiji Jaše Jamnika. »Svetniška« postava domačega gledališkega ansambla je navdušila.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Letošnja igra, komedija Svetniki, ki so jo pripravili v eni kvalitetnejših ljubiteljskih gledaliških skupin pri nas, v ansamblu Loškega odra, je v današnjem času zelo aktualna. Ne iz ideoloških ali kakršnihkoli podobnih razlogov, ampak zato, ker svet vse bolj prežema pohlep, medtem ko osnovne človeške vrednote, kot so poštenost, nesebičnost in solidarnost, izginjajo. Delaj na tem, da ti bo čim bolj na zemlji, je že kar nekaj časa maksima mnogih ... Pod kožo zna zlesti tudi 'najsvetejšim'.

V komediji se s problemom pohlepa spopadajo prav božji poslanci na zemlji. V nekem samostanu v Franciji, zgodba je sicer postavljena v srednji vek, gre tam stanujoči bratovščini vse slabše. Kljub temu da imajo v lasti relikvije svete Fides, je zanimanje romarjev dokaj slabo, zato na obisk povabijo papeža, kar bi samostanu povrnilo tudi staro slavo in prepotreben denar, ki bi ju prinesel povečan obisk romarjev. Bratje se komaj sami preživljajo, kaj šele, da bi pomagali ljudem, kar naj bi bila sicer

Težka je samostanska, kadar zmanjka denarja za poln lasten krožnik. / Foto: Aljaž Hafner

ena njihovih osnovnih dejavnosti na zemlji. A kaj, ko se papež na poti k njim ustavi v ženskem samostanu v drugem mestu in 'požegna' tamkajšnje relikvije. Ampak bratje v nesreči se z zunanjo pomočjo znajdejo in začnejo proizvajati nove in nove relikvije in jih ponudijo 'trgu'. Žal pa tudi njihovo vaško pokopališče ni neskončno.

Samostanska bratovščina svojim početjem publiki vedno znova privablja smeh na

usta v rvavih kutah pa navdušujejo Matjaž Eržen v vlogi opata Karla, Matej Čujovič kot njegov namestnik, na umu nekoliko počasnejši brat Ole je Bojan Trampuš, Brat Feliks pa je Martin Lunder. V njihov svet vsak na svoj način vstopajo kmetica iz vasi Irena Kožuh, njena hči Marija Petra Krančan in vsestranski Jan Bertonec kot enooki komedijant. Ekipo zaključuje nepogrešljiva opatinja iz sosednjega samostana,

Juša Berce. Homogena igralška ekipa nam pričara več kot uro in pol zlahkne gledališke komedije, ki je najlepša takrat, ko se ob smejanju tistim na odru zavemo, da se pravzaprav smejimo sami sebi. Režiser Jaša Jamnik je od ansambla zahteval veliko in se v tem ni zmotil. V prihodnjih dneh na Loškem odru sledijo ponovitve, in sicer 7. in 8. oktobra, 14. in 15. oktobra, 21. in 22. oktobra ter še dve, 25. in 26. novembra.

Hriba ne bo, bo pa veter

Z ekipnimi vožnjami na čas se jutri v Dohi začena 83. svetovno prvenstvo v kolesarstvu, na njem pa bo v različnih kategorijah nastopila tudi številna slovenska reprezentanca, ki se tokrat s tekmeci ne bo bojevala na vzponih in spustih, pač pa bo treba premagovati predvsem veter in vročino.

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – Od jutri pa do naslednje nedelje, 16. oktobra, se bodo kolesarji in kolesarke, med njimi tudi kar dvajset naših, borili za dvanajst kompletov medalj. Najprej bodo nastopile ekipe v moštvenem kronometru, kjer bodo slovenske barve zastopala dekleta ekipe BTC City Ljubljana, nato pa bodo sledile vožnje na čas in cestne dirke za vse kategorije.

Slovenski dres bodo v Dohi med profesionalnimi kolesarji nosili trije Gorenjci: Grega Bole, Luka Mezgec

in Luka Pibernik. Ti bodo nastopili na cestni dirki, na kronometru pa bo tekmoval Primož Roglič. V ženski ekipi je Kranjčanka Urša Pintar, ob njej pa bo na cestni dirki nastopila še Polona Batagelj. V ekipi mlajših članov je nekdanji savčan iz Podblice Gašper Katrašnik, poleg njega pa bodo na cestni dirki nastopili še Jon Božič, Izidor Penko, David Per in Martin Otoničar. Med mladinci bosta barve Save in Gorenjske zastopala Nik Čemažar in Jaka Primožič, poleg njiju so v ekipi še Tadej Pogacar iz Komende ter Žiga Jerman, Martin Lavrič in

Žiga Horvat. Med mladinkami bodo nastopile Hajdi Zajc, Karin Penko in Katja Kerpan.

»Ekipa na svetovno prvenstvo odhaja z lepo potnico, bronasto medaljo z evropskega prvenstva v mladinski kategoriji. Tudi na svetovnem prvenstvu so cilji visoki,« je pred odhodom v Doho povedal generalni sekretar Kolesarske zveze Slovenije Aleš Kalan, načrtov po dobrih uvrstitvah pa niso skrivali niti reprezentantke in reprezentanti ter njihovi selektorji: Gorazd Štangelj (moški elite) Gorazd Penko (ženske elite), Martin

Hvastija (mlajši člani), Andrej Cimprich (mladinci).

»Proga cestne dirke bo ravninska, čeprav so Katarci pred štirimi leti govorili, da bodo naredili sto metrov visok hrib. Vendar ga niso in glede na načrt prog se bo vse končalo na umetnem otoku, tako imenovanem Biseru Katarja. Tam so uspeli narediti 15,2 kilometra dolg krog z več kot dvajset krožišč. Zavedamo se, da bo poleg vetra, na katerega vsi opozarjajo, razplet dirke v vseh kategorijah krojil prav ta krog na otoku,« je povedal športni direktor KZS Martin Hvastija.

Slovenska kolesarska reprezentanca se bo v Katarju borila za čim boljše uvrstitve. / Foto: Gorazd Kavčič

Začenja se nova košarkarska sezona

Ekipa Helios Suns bo že danes gostila Tajfun, jutri pa se bodo domačim navijačem predstavili tudi košarkarji LTH Castingsa in Šenčurja Gorenjske gradbene družbe.

VILMA STANOVNIK

Šenčur, Škofja Loka, Domžale – S ponedeljkovo tekmo med Union Olimpijo in Krko se je začela 26. sezona slovenskega državnega prvenstva, v kateri bodo prvič po letu 2001 od začetka sodelovala vsa slovenska moštva.

Krka je v uvodnem srečanju Lige Nova KBM premagala Olimpijo, preostala srečanja pa bodo odigrana ta konec tedna. Že danes bo ekipa Helios Suns gostila Tajfun, tudi ostali dve gorski moštvi pa bosta prvi krog odigrali doma. Ekipa škofjeloškega LTH Castingsa bo jutri ob 20. uri gostila ekipo Primorske. »Krasila nas bo hitra in agresivna igra ter močan kolektivni duh,« pred začetkom sezone pravi trener LTH Castingsa Tomaž

Ekipa Šenčurja Gorenjske gradbene družbe je letos precej spremenjena in pomlajena. / Foto: Gorazd Kavčič

Fartek. Kot sporočajo iz ško-fjeloškega tabora, je ekipo pred dnevi okrepil še nekdanji slovenski reprezentant 35-letni Željko Zagorac.

Veliko novosti je tudi v taboru Šenčurja Gorenjske gradbene družbe. Kot je na priložnostnem srečanju pred

sezono v restavraciji Cubis povedal direktor kluba Aleš Puhar, so ekipo pomladili, saj so od lani ostali le štirje igralci. »Dobro sodelujemo z občino in z glavnim pokroviteljem Gorenjsko gradbeno družbo. Naš največji adut pa prostovoljni čas klubskih

sodelavcev in spodbuda, ki jo otrokom dajejo starši,« je povedal Puhar in pojasnil zaplete glede Urbana Gorjanca in Urbana Omana, ki bosta igrala v Domžalah, sodbo o tem pa so predali FIBI in čakajo na odločitev. »Za Urbana Gorjanca mi je žal. Res mi je prihrasel k srcu. V Domžalah so se mu odpovedali, a se je moral vrniti. Želim mu vse najlepše, a menim, da bi mu bilo v Šenčurju bolje,« je povedal trener Šenčurja Gorenjske gradbene družbe Ernest Novak in dodal: »Naš cilj je, da v primerjavi s prejšnjo sezono naredimo korak naprej. Zavedamo se, da bo to težko. Kljub temu da je ekipa pomlajena, samozavestno vstopamo v sezono.« Jutrišnja tekma v Šenčurju, ko v goste prihajajo Hopsi Polze-la, se bo začela ob 19. uri.

Kranjski obračun na Zarici

JOŽE MARINČEK

Kranj – Zaradi nastopa članske reprezentance bodo aktivni le nogometaši v drugi, tretji in gorenjski ligi. Nogometaši Rolteka Dob bodo jutri ob 15. uri gostili Brda, v nedeljo ob 15.30 pa bo na nogometnem igrišču športnega parka Zarica mestni obračun med nogometaši Zarice Kranj in Triglava. »Smo favoriti in upam, da bomo to upravičili. Želim si, da se bo zbralo veliko število gledalcev,« pred derbijem pravi trener Triglava Siniša Brkič.

Zanimive tekme bodo tudi v 3. SNL center. Že danes ob 19. uri bodo nogometaši Tinexa Šenčur gostili vodilno moštvo Ilirija 1911, ki ima pred domačini dve točki prednosti. Nadaljevalo se bo jutri, ko se

bosta ob 14. uri začeli dve tekmi. Pri AŠK Bravo bodo gostovali nogometaši Velesovega, pri Jevnici pa nogometaši Save Kranj. Nogometaši Bleda Hirterja bodo v nedeljo ob 16. uri doma gostili nogometaši trboveljskega Rudarja, pri nogometaših Šobca Lesce bodo gostovali nogometaši Komende. Preostali dve srečanja sta še Zagorje – Brinje Grosuplje in Kolpa – Ivančna Gorica.

Zanimive tekme sedmega kroga pa bodo jutri odigrali nogometaši v gorenjski nogometni ligi. Vseh sedem tekem se bo začelo ob 15. uri, pari pa so: Jecom Sport DLN – Niko Železniki, Žiri – Jesenice, Škofja Loka – Preddvor, Kondor Godešič – JuRentA Bitnje, Naklo – Bohinj, Visoko – Britof in Polet – Zarica Kranj B.

Znani polfinalisti pokala

Kranj – Tekme četrtfinala pokala Medobčinske nogometne zveze Gorenjske so se začele v torek, ko so tekmo na nogometnem igrišču v Stražišču odigrali nogometaši Save Kranj in Tinexa Šenčur, s 7 : 5 pa je po streljanju kazenskih strelav zmagala Sava Kranj. V sredo so nogometaši Triglava gostili Škofjo Loko in zmagali s 6 : 0. Veliko težje so do zmage z 0 : 2 v Žireh prišli nogometaši Zarice Kranj, ki so odpor domačinov strli v zadnjih minutah srečanja. Kazenski streli so polfinalista odločili v Bohinjski Bistrici. Tekma med nogometaši Bohinja in Velesovega se je po rednem delu končala neodločeno z 2 : 2, v streljanju kazenskih strelav pa so bili uspešnejši domačini in zmagali z 8 : 7. Tako so polfinalisti Sava Kranj, Triglav, Zarica Kranj in Bohinj.

Nova zmaga hokejistov SIJ Acroni Jesenice

Jesenice, Bled – V torek so hokejisti ekipe SIJ Acroni Jesenice v Alpski hokejski ligi odigrali tekmo šestega kroga. Tudi tokrat so gostovali, in sicer v Avstriji pri ekipi EHC Zell am See. Zmagali so šestič zapored, bilo je 5 : 3. Jutri bodo igrali v domači športni dvorani Podmežakla, kjer bodo ob 18.30 gostili ekipo Die Adler Kitzbuhel. Hokejisti HKMK Bled in HK Playboy Slavija pa so na Bledu odigrali tekmo članskega državnega prvenstva. V izenačenem srečanju so se na koncu veselili domačini, ki so zmagali s 3 : 2. Jutri bodo hokejisti Triglava gostovali v Celju. Z državnim prvenstvom pa bodo začela tudi dekleta. Hokejistke kranjskega Triglava bodo prvo tekmo odigrale v nedeljo v Ledeni dvorani v Zalogu, kjer se bodo pomerile z ekipo Olimpije.

Skalci za naslove državnih prvakov

Kranj – Smučarski klub Triglav Kranj je organizator poletnega državnega prvenstva v smučarskih skokih na srednji skalnici. Že danes od 16. ure naprej se bodo za naslove državnih prvakov pomerili mladinci do 18. let, jutrišnje dogajanje v Državnem panožnem nordijskem centru v Kranju pa se bo začelo ob 9. uri s poskusno serijo, ko se bodo pomerili člani in članice. Po koncu tekem posameznikov in posameznic bo sledila še ekipna tekma, na kateri se bodo za ekipne naslove skupaj udarili fantje in dekleta.

Evropsko prvenstvo v tradicionalnem karateju

Kranjska Gora – V Zgornjesavsko dolino bodo prišli karateisti iz večine evropskih držav in se bodo 25. in 26. novembra pomerili na 32. evropskem prvenstvu v tradicionalnem karateju. Organizatorji po prvih ocenah pričakujejo okoli štiristo udeležencev iz okoli dvajsetih držav. Vsa tekmovanja bodo potekala v dvorani Vitranc, kjer bo 27. novembra sledila še pokalna tekma Slovenske zveze tradicionalnega karateja. Dogajanje bodo v hotelu Kompas dopolnili številni spremljevalni dogodki, med drugimi tečaj za sodnike in sestanki vodilnih mošt v zvezi. »V Slovenski zvezi tradicionalnega karateja smo počaščeni, da lahko tako pomemben dogodek, kot je evropsko prvenstvo, organiziramo v prelepem ambientu, ki ga ponuja Kranjska Gora. Ponosen sem, da je bila naša nacionalna zveza izbrana za organizacijo tako velikega in pomembnega dogodka, še posebno zdaj, ko je karate sprejet v olimpijsko družino,« je povedal Marko Mitrovič, predsednik Slovenske zveze tradicionalnega karateja.

Po mlečnosti še vedno nad povprečjem

V gorenjski govedoreji se nadaljuje koncentracija: število kmetij, ki oddajajo mleko, se zmanjšuje, a število krav molznic narašča. Po mlečnosti krav je Gorenjska še vedno nad slovenskim povprečjem. Na stabilne razmere v govedoreji kaže tudi število prvih osemenitev krav in telic.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Na Gorenjskem je govedoreja še vedno glavna kmetijska dejavnost. Število kmetij, ki oddajajo mleko, se je sicer v obdobju 2004–2015 zmanjšalo s 1043 na 735, vendar se je število krav molznic v tem obdobju kljub temu povečalo s 13.998 na 15.065, tako da povprečna v prirajo mleka usmerjena kmetija redi že več kot 20

krav. Drugače je pri kravah dojljah. Število kmetij z dojljami se je v zadnjih enajstih letih zmanjšalo z 2024 na 1565, število dojlj na teh kmetijah pa je upadlo s 5350 na 4702,« ugotavlja Igor Stanonik, vodja oddelka za živinorejo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, in dodaja, da se bo v prihodnje število v prirajo mleka usmerjenih kmetij še zmanjševalo, nadaljnje povečevanje črede

krav pa bo verjetno omejevala zahteva navzkrižne skladnosti glede obremenitve kmetijskih zemljišč z živino (GVŽ/ha) in površin za raztros živinskih gnojil.

Kot ugotavljajo v kmetijsko-gozdarskem zavodu, se zaradi usmerjenosti kmetij v prirajo mleka povečuje tudi število krav, ki so vključene v kontrolo po metodi AT4. V kontrolo je po zadnjih podatkih vključenih več kot 77

odstotkov vseh krav, od katerih kmetije oddajajo mleko. »Ta delež se je doslej povečeval, upamo pa, da rejci zaradi nizke odkupne cene mleka ne bodo začeli varčevati pri kontroli, ki sicer stane za kravo pet evrov na leto. Večji rejci kontrole verjetno ne bodo opustili, saj tako pridobijo veliko podatkov, ki jih lahko koristno uporabijo pri sestavi prehranskega obroka,« pravi Igor Stanonik in poudar-

Igor Stanonik

redijo večinoma krave črno-bele pasme, na teh območjih je lisaste pasme še zelo malo, v hribovitih predelih pa se je v zadnjih letih trend upadanja števila krav čiste lisaste pasme nekoliko zaustavil,« podatke o pasemski sestavi komentira Igor Stanonik.

Gorenjska po mlečnosti krav še vedno močno presega slovensko povprečje. Na gorenjskih kmetijah so lani v standardni laktaciji dosegli pri črno-belih kravah povprečje 7882 kilogramov mleka na kravo, povprečje za Slovenijo je bilo 7535, razlike je bilo torej 347 kilogramov pri kravi. Pri lisasti pasmi je bilo gorenjsko povprečje 5644 kilogramov za 291 kilogramov višje od slovenskega, pri križankah z lisasto pasmo pa je Gorenjska dosegla 6312 kilogramov, tako da je bilo njeno povprečje za 330 kilogramov višje od slovenskega. Na treh farmah – Poljče, Cerklje in Žabnica – ter na posestvu Biotehniškega centra v Strahinju, kjer skupno redijo 984 krav, so lani dosegli povprečno mlečnost 7835 kilogramov mleka na kravo, mlečnost pa je bila le za malo višja kot pred desetimi leti.

Delež črno-belih krav se je v zadnjih desetih letih na Gorenjskem še okrepil.

Na »vitalnost« gorenjske govedoreje kaže tudi število prvih osemenitev krav in telic. Medtem ko se je v tridesetletnem obdobju (1985–2015) število prvih osemenitev krav in telic na območju sedanjega Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj povečalo za skoraj 18 odstotkov (z 19.125 na 22.524), se je na območju vseh preostalih zavodov zmanjšalo, najbolj na območju zavodov Nova Gorica (skoraj za štiri petine) in Murska Sobota (za več kot dve tretjini).

ja, da je intenzivnost priraje mleka povzročila tudi precejšnje spremembe v pasemski sestavi. Od 11.685 krav, ki so v kontroli priraje, je 7418 črno-belih, 3045 lisastih, 1155 križank, ostalo so krave rjave pasme in cike. Število črno-belih krav je v zadnjih desetih letih poraslo za 2195, število lisastih pa upadlo za 855.

Rejci zaradi zniževanja odkupne cene mleka poskušajo doseči večji prihodek z večjo količino mleka v čredi, kar pa jim bolj kot lisasta pasma zagotavljajo črno-bele krave, ki veljajo bolj za mlečni tip krav. »Kmetije, ki se na ravninskem območju intenzivno ukvarjajo s prirajo mleka,

Sklad naj bi lažje pridobival zemljišča

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pripravilo osnutek sprememb zakona o kmetijskih zemljiščih, ki bodo v javni razpravi do 28. oktobra. S spremembami zakona naj bi spremenili vrstni red predkupnih upravičencev pri nakupu kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije. Po sedanjem zakonu ima predkupno pravico najprej solastnik, nato si sledijo kmet, katerega zemljišče, ki ga ima v lasti, meji na zemljišče, ki je naprodaj, zakupnik zemljišča, ki je naprodaj, drug kmet, kmetijska

organizacija ali samostojni podjetnik, ki jima je zemljišče ali kmetija potrebna za opravljanje kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti, na zadnjem mestu je sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Ministrstvo zdaj predlaga, da bi sklad uvrstili na drugo mesto predkupnih upravičencev, s čimer bi mu omogočili, da bi lahko pridobival kmetijska zemljišča, ki so strateškega pomena za državo – zemljišča znotraj državnih kompleksov ter na prvem vodovarstvenem območju, na zavarovanih območjih in na predvidenih območjih trajno varovanih kmetijskih zemljišč.

Licitacija ovnov jezersko-solčavske pasme

Spodnje Jezerko – Na Alternativni testni postaji Jezerko, ki deluje na ekološki kmetiji Kovk na Spodnjem Jezerskem, bo v nedeljo že petnajsta licitacija plemenskih ovnov jezersko-solčavske pasme. Oglad živali bo možen od 10. ure dalje, dražba pa se bo začela opoldne. Na testni postaji je bilo letos trideset ovnov, republiška komisija za priznavanje plemenjakov pa je izmed njih izbrala sedemnajst ovnov, ki izpolnjujejo kriterije za plemenjake in bodo v nedeljo tudi na dražbi. Ovni so razdeljeni v pet kakovostnih razredov.

Nizka cena mleka vpliva na kupčije

»Tudi trgovci s kmetijsko mehanizacijo občutimo, da je odkupna cena mleka zelo nizka. To se bo poznalo tudi pri sejmskih kupcijah,« je pred današnjim odprtjem jesenskega kmetijsko-obrtnega sejma v Komendi dejal Alojz Lah.

CVETO ZAPLOTNIK

Komenda – Državna sekretarka ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Tanja Strniša, kromendski župan Stanislav Pogljajen in predsednik domačega konjeniškega kluba in častni občan Alojz Lah bodo danes, v petek, opoldne s stiskom rok slovesno odprli tradicionalni, že 21. jesenski kmetijsko-obrtni sejem, na katerem se bo na 45 tisoč kvadratnih metrov površine predstavilo več kot sedemsto razstavljalcev, pretežno s ponudbo kmetijske in gozdarske mehanizacije ter opreme. V posebnem šotoru se bo predstavilo tudi 22 obrtnikov, podjetnikov, društev in drugih organizacij iz občine Komende, še precej pa tudi zunaj tega šotora. »Število razstavljalcev narašča, za spomladanski sejem nam bo »zmanjkal« okrog tri tisoč kvadratnih

metrov razstavnega prostora,« je o prostorski stiski dejal Alojz Lah in poudaril, da bi jim za nadaljnji razvoj veliko pomenilo, če bi ob hišpodromu pridobili še okrog osem tisoč kvadratnih metrov zemljišča, ki je v zasebni lasti. Na vprašanje, kakšne kupčije si razstavljalci lahko obetajo na sejmju, je Lah, tudi eden od trgovcev s kmetijsko mehanizacijo, dejal: »Če delavec nima denarja, ga tudi kmet nima in ne trgovec. Na trgu se pozna, da je odkupna cena mleka močno padla in da si zlasti »mlečne« kmetije, še zlasti tiste, ki so zadolžene, težko privoščijo nove stroje. Konkurenca med trgovci je sicer dobra za kupca, a v 35-kilometerskem krogu od Komende je izjemna: na tem območju je kar 27 trgovcev s kmetijsko mehanizacijo.«

Sejem bodo popestrili še srečanje pridelovalcev krompirja, predstavitev

Peter Šala

varnega dela z motorno žago, festival godb, razvite novega prapora Konjeniškega kluba Komenda, koncert ob 50-letnici Slovenskih muzikantov ter petkova in sobotna večerna zabava v šotoru. Kulturno društvo Godba Komenda, ki letos praznuje peto obletnico delovanja, bo pripravilo festival godb, na katerem bo po besedah Petra Šale nastopilo okrog dvesto godbenikov iz šestih godb: iz Bohinja,

Kamnika, Vodice, Domžal, Mengša in Komende. Javni sklad za kulturne dejavnosti bo ob tej priložnosti zaslužnim posameznikom podelil Gallusove značke. In zakaj bodo v Konjeniškem klubu Komenda razvili nov prapor? Razlog za to so sejmi. V sedanjem praporu je le motiv konja, v novem bo poleg konja še traktor kot simbol sejmske dejavnosti. Botra novega prapora sta zakonca Romana in Jože Dodik.

Kot so povedali v konjeniškem klubu, ki organizira sejem, pričakujejo v Komendi v treh sejmskih dneh od 70 do 80 tisoč obiskovalcev. Glavno parkirišče bo v poslovni coni v Žejah, od koder bodo trije avtobusi brezplačno vozili obiskovalce na sejem in nazaj; tiste, ki ne bodo parkirali tam, pa bodo redarji usmerjali na dva večja parkirišča. Parkiranje bosta nadzorovala medobčinsko redarstvo in policija.

Kranjčanoma zlata medalja za inovacijo

Peter in Tina Kokalj, znanstvenika iz Kranja in ustanovitelja podjetja AHA Hyperbarics, sta prejela zlato medaljo za najboljši medicinski izdelek na sejmu Rehabilitacija v Lodžu na Poljskem. Strokovno komisijo sta prepričala z izdelkom AHA Flex, najmočnejšo prenosno hiperbarično komoro na svetu.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Razstavljalcev na 24. mednarodnem sejmu Rehabilitacija je bilo 218, vsak se je v tekmovalnem delu lahko predstavil z enim izdelkom, najvišje priznanje pa je strokovna komisija podelila za koncem Kokalj. »Zelo sva vesela, da je naš proizvod z zlatim priznanjem prestopil svojo premierno predstavitev. Delali bomo na tem, da hiperbarični sistem AHA Flex postane prepoznan v svetu,« je povedala Tina Kokalj in dodala, da nad priznanjem nista toliko preseščena, ker sta verjela v to, kar delata in v kar sta vložila veliko znanja, dela in truda. »Ponosna sva, da je naša glavna ciljna skupina, zdravniki, priznala prednosti, ki jih naš hiperbarični sistem prinaša zdravstvenemu sektorju,« pa je dejal Peter Kokalj ob prejemu nagrade.

Uporabna preventivno in za zdravljenje

Proizvodne prostore ima podjetje tudi v poslovni coni v Šenčurju. Kokaljeva sta pokazala, kako je videti nagrada najmočnejša prenosna hiperbarična (kisikova) komora na svetu, ki dosega tlak do 200 kPa (2,0 bara),

kar je enako, kot če bi se potopili na deset metrov. Povedala sta, da se ta komora lahko uporablja v preventivne namene, tudi lepotne, pomemben del pa je zdravljenje poškodb po različnih nesrečah, blagih travmatskih poškodb možganov, akutne travmatske ishemije, postkomocijskega sindroma, v primeru avtizma, diabetičnega stopala, bolečega mehurja ... »Seznam indikacij se povečuje po vsaki dokončani in certificirani raziskavi,« sta pojasnila. Spomnili se boste verjetno, da so bile prve komore, ki so jih naredili v svetu, namenjene zdravljenju dekompresijske bolezni potapljačev, kasneje so začeli zdraviti zastrupitve z ogljikovim monoksidom. Kokaljeva sta tudi že sodelovala s slovenskimi športniki, da so hitreje okrevali po poškodbah. Več ciljev sta imela znanstvenika pred seboj še v fazi razvoja: da je komora varna, enostavna za vzdrževanje, da je prenosljiva, cenejša od stacionarnih in s tem primerna za širšo uporabo ter pravilno medicinsko certificirana. Pomemben je tudi videz, saj se za nakup odločajo tako klinike kot tudi wellnessi, prav tako ne deluje klavstrofobično. Vendar pa se s prodajo

komor zadeva še ne zaključila, sta opozorila Kokaljeva, kajti enako pomembno iz vidika varne uporabe je izobraževanje novih lastnikov in podpora pri uporabi.

Narejeno v Avstriji

Na mesec v Šenčurju osem zaposlenih in pogodbeni izvajalci izdelajo približno osem hiperbaričnih komor, potem jih pošljejo v končno kontrolo na Dunaj, kjer ima podjetje sedež. Žal, kot povesta, sta imela v preteklosti toliko težav in ovir pod bremenom različnih interpretacij, kaj je v Sloveniji dovoljeno in kaj ne, ko sta še prodajala podobne hiperbarične komore tujega proizvajalca, da sta se, ko sta se odločila za lasten razvoj, podjetje raje preselila v sosednjo Avstrijo, Slovenijo pa postavila kot največjega podizvajalca. »V treh letih sva v Avstriji uredila vse. Pridobila sva obrtno dovoljenje na Petrovo ime, kar je zahteven postopek, ampak so pravila povsem jasno postavljena. Vse potrebne certifikate in obrtno dovoljenje sva dobila lani decembra, prvi proizvod lastnega znanja smo na trg poslali letos februarja. Smo pa edino podjetje v Avstriji, ki proizvaja hiperbarične in

Peter in Tina Kokalj s priznanjem in nagradnim proizvodom / Foto: Matic Zorman

kisikove sisteme,« je pojasnila Tina. Zato ima njihov proizvod nalepko Narejeno v Avstriji namesto Narejeno v Sloveniji.

Kdo sta Kokaljeva

Zakonca Peter in Tina Kokalj, lastnika in direktorja AHA Hyperbarics GmbH, sta inštruktorja hiperbarične medicine in svoje znanje črpati iz dolgoletnih izkušenj poučevanja potapljačev in medicinskih raziskav. Peter je namreč trener

potapljaških inštruktorjev in tudi Tino je navdušil za potapljanje, kar dolgo sta imela potapljaški center v Ljubljani. Kot pravita, se jima je kot »žarnica posvetilo«, da bi učinke potapljanja, ki ugodno delujejo na zdravje in boljše počutje, prenesla kot »potapljanje na suhem« v hiperbarični komori. Peter je svoje znanje o potapljanju nadgrajeval v Ameriki, kjer pa je začel spoznavati podvodno medicino in pridobil tudi naziv inštruktorja za hiperbarične komore

in inštruktorja podvodne medicine. Pri razvoju sta ob sebi zbrala strokovnjake različnih področij: medicine, fizike, strojništva, elektronike in drugih tehnologij.

Kokaljeva še povesta, da sta perfekcionista v vsem, česar se lotita, in da se ne bosta ustavila na lovorikah zlatega priznanja, ampak že razvijata naprej in širita svoje znanje po celem svetu, načrtujeta širitev proizvodnje, njune komore pa so že na Danskem, Poljskem, v Avstriji in Sloveniji.

Nagrada za spodbujanje podjetništva

JASNA PALADIN

Kamnik – Zavod Mladinski center Kotlovnica Kamnik je s projektom KIKštarter med 343 projekti prišel med tri top projekte Evropske komisije v kategoriji spodbujanja podjetniškega duha.

»Obrazložitev sicer še nimamo, saj bomo nagrado prejeli na slavnostni razglasitvi od 23. do 25. novembra

na Slovaškem, si pa predstavljam, da jih je prepričalo ravno to, da je bil projekt zastavljen od spodaj navzgor, da je podjetniški projekt nastal v okviru Mladinskega centra Kotlovnica, da je v projekt vključeno ogromno deležnikov, da se je projekt vzpostavil na degradiranem območju in s pomočjo prostovoljcev. Vse skupaj pa jih ne bi prepričalo, če ne bi imeli tako

odličnih rezultatov. KIKštarter je trenutno eden največjih in najboljše organiziranih coworking prostorov pri nas – imamo namreč 25 stanovalcev in šestnajst podjetij ter skoraj sto dogodkov letno. Nagrada prinaša tudi spodbudo vsem manjšim mestom, kot je Kamnik, da imajo lahko takšne kreativne podjetniške centre, preko katerih se lahko uspešno spopadejo z

brezposelnostjo, mladim pa ponudijo kakovosten prostor za samozaposlitev in nastajanje uspešnih startupov,« pravi vodja KIKštarterja Matjaž Jug, ki bo na Slovaškem, kjer se bodo kot edini slovenski projekt potegovali za evropsko nagrado za spodbujanje podjetništva, projekt v živo predstavil šeststo povabljenecem z evropskega gospodarstva in politike.

Turizem pozitivno, Skupina Sava pa z izgubo

Kranj – Poslovna skupina Sava je kljub dobičkonosnosti najpomembnejše dejavnosti – Turizem – v prvih osmih mesecih letos poslovala s tremi milijoni evrov čiste izgube. Njen nadzorni svet se je namreč v sredo seznanil s poslovanjem poslovne skupine in družbe Sava v obdobju januar–avgust 2016. Dejavnost Turizem je tako v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za štiri odstotke povečala prihodke (46,4 milijona evrov) ter dosegla čisti dobiček v višini 5,1 milijona evrov in EBITDA v višini 11,4 milijona evrov. Izguba Skupine Sava je v pretežno posledica vračunanih zamudnih obresti za prejeta posojila družbe Sava, so pojasnili v Savi in poudarili, da bodo ob izglasovani prisilni poravnavi te obresti razknjižene, Sava pa bo znova podjetje s pozitivnim kapitalom. Z izvedbo predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja bodo vzpostavljeni pogoji za dobičkonosnost skupine, so dodali.

Že osmi mesec zapored nižja brezposelnost

Kranj – Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo ob koncu septembra v Sloveniji registriranih 95.125 brezposelnih, kar je 2,8 odstotka manj kot prejšnji mesec in 9,2 odstotka manj kot avgusta lani. Brezposelnost je bila nižja v vseh območnih službah zavoda, v kranjski območni službi je bila v primerjavi z avgustom nižja za 3,2 odstotka, v primerjavi z lanskim avgustom pa za 10,2 odstotka. V prvih letošnjih devetih mesecih se je zaposlilo 60.399 brezposelnih, to je 4,7 odstotka več kot v primerljivem lanskem obdobju. Delodajalci so septembra sporočili zavodu največ prostih delovnih mest za visokošolske učitelje in sodelavce na visokošolskih zavodih, natakarkarje, voznike težkih tovornjakov in vlačilcev, delavce za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, čistilce, strežnike in gospodinjske pomočnike v uradih, hotelih in ustanovah, za prodajalce, komercialne zastopnike, zidarje, kuharje,...

Odlični rezultati slovenskega turizma

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Slovenski turizem je v prvih letošnjih osmih mesecih beležil odlične rezultate. Po začasnih podatkih državnega statističnega urada je bilo v tem času v primerjavi z enakim lanskim obdobjem v Sloveniji za osem odstotkov več turistov, ki so ustvarili za šest odstotkov več prenočitev. Število tujih turistov je poraslo za deset odstotkov, njihovih prenočitev pa za osem odstotkov. Tujci so predstavljali 71 odstotkov vseh turistov v Sloveniji, skupno pa so opravili dve tretjini vseh prenočitev. Gostov iz Avstrije, Italije in Nemčije, ki so za Slovenijo najpomembnejši, je bilo v primerjavi z enakim lanskim obdobjem šest oz. sedem odstotkov več, temu primerno je bilo več tudi prenočitev. Turisti iz nekaterih evropskih in prekomorskih držav so s prenočitvami v Sloveniji ustvarili rast

v višini dvomestnega števila. Prenočitev izraelskih gostov je bilo 27 odstotkov več, turških in makedonskih 26 odstotkov več, korejskih 25 odstotkov, turških 24 odstotkov, madžarskih 19 odstotkov, kitajskih 18 odstotkov – in tako dalje. Porast je bil tudi pri domačih turistih: njihovo število je v obdobju od januarja do vključno avgusta poraslo za štiri odstotke, število prenočitev pa za dva odstotka.

»Prepričan sem, da bomo ob koncu leta govorili o rekordnem turističnem letu,« je osem mesečne rezultate komentiral minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek in dodal, da bo Slovenija po razglasitvi za prvo Zeleno državo na svetu postala še privlačnejša za zahtevne turiste z vsega sveta. Ministrstvo želi razvoj turizma spodbuditi tudi z javnim razpisom, ki je namenjen turističnemu gospodarstvu.

Nazadnje je bil v Gorjah

SIMON ŠUBIC

Bled – Blejski policisti iščejo 46-letnega Klemna Slivnika iz Zasipa pri Bledu, ki ga svojci pogrešajo od 25. septembra. Na dan izginitja so ga nazadnje videli pozno zvečer v Gorjah. Pogrešani je visok približno 185 centimetrov, je vitke postave, ima črne kratke lase, v levem ušesu pa nosi uhan. Nazadnje je bil oblečen v temno jakno, modre hlače in športne copate. Policija prosi vse, ki imajo informacije o

pogrešani osebi, naj jih sporočijo na številko 113 ali anonimni telefon policije 080 1200.

Zagorelo v dimniku

SIMON ŠUBIC

Tržič – V stanovanjskem objektu v Tržiču so se v sredo pozno zvečer vnele saje v dimniku, kar je povzročilo dimniški požar. Poškodovana ni bila nobena oseba, prav tako ni nastala materialna škoda. Kljub takemu razpletu pa policija opozarja na obveznosti, ki so pri kurjenju in uporabi kurilnih naprav pomembne zaradi varnosti.

Pri tem gorenjski policisti izpostavljajo predvsem strokovno vgradnjo kurilnih naprav in njenih delov ter redno čiščenje in vzdrževanje zaradi velikih obremenitev pri nižjih temperaturah, ob morebitnem požaru pa je velika tudi nevarnost širjenja ognja. »V bližini dimnika in kurilnih naprav tudi ni priporočljivo odlagati stvari,

ki lahko zagorijo, tla in stene okoli kurilne naprave naj bodo iz negorljivih materialov, priporočljivo pa je imeti tudi gasilnik, s katerim se lahko pogasi začetni požar. Posledice v požarih so namreč lahko tragične, predvsem če se ogenj iz dimnika, kar ni nemogoče ali neobičajno, razširi še na druge dele hiše. Do tega sicer največkrat prihaja zaradi nepravilnega odzračevanja in vžiga dimnih saj v dimnikih ob nerednem čiščenju, daljši neuporabi kurilne naprave in nato uporabi brez ustreznih predhodnih pregledov oziroma zaradi dotrajnosti ali nestrokovne montaže,« so opozorili s Policijske uprave Kranj in lastnikom svetovali, naj ob začetku kurilne sezone preverijo kurilne naprave in dimnike.

Smrdelo po kurilnem olju

Lesce – Na Dacarjevi ulici v Lescah je v sredo zvečer iz kanalizacije zasmrdelo po kurilnem olju. Posredovali so jeseniški poklicni gasilci in prostovoljni gasilci iz Lesc, ki so ugotovili, da je občan iz vkopanega prostora na vrtu, kjer ima shranjeno posodo s kurilnim oljem, prečrpal v kanalizacijo vodo, v kateri pa je bilo tudi nekaj nafte. Ta je povzročila onesnaženje. Gasilci so odšli na Šobec in na iztoku kanalizacije na Savi postavili tri lovilna črevesa za vpijanje kurilnega olja. Na kraju so bili tudi policisti.

Vzel tudi motorno žago

Medvode – Policiste so v sredo zvečer obvestili o vlom v stanovanjsko hišo v Medvodah. Z ogledom kraja dejanja in zbranimi obvestili so ugotovili, da je neznan storilec že ponoči vlomil skozi pritlično okno in vstopil v notranjost hiše, od koder je nato odtujil prenosni računalnik znamke Asus, denar in motorno žago znamke Husquarna. Z dejanjem je lastnika oškodoval za približno 1500 evrov.

Osumljencema podaljšali pripor

Kranj – Vrhovno sodišče je do 3. decembra podaljšalo pripor materi in očimu umrle dveletne deklice z Jesenic. Kot smo poročali julija, naj bi deklico surovo pretepla, policija pa ju je ovadila storitve kaznivih dejanj hudega zanemarjanja in surovega ravnanja z otrokom ter povzročitve posebno hudih telesnih poškodb.

Onesnaženje v Rupovščici

Kranj – Pred dnevi so v potoku Rupovščica opazili onesnaženje. Posredovali so kranjski poklicni gasilci, ki so na potok postavili pivnike in lovilne pregrade, izvora onesnaženja pa niso našli. O dogodku so obvestili ustrezne službe.

Učitelj brutalno pretepen

Na okrožnem sodišču v Kranju se je nadaljevalo sojenje Albanu Thaqiju, ki ga obtožnicabremeni umora osemindesetletnega Pavla Zupana pred dvema letoma.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Na Okrožnem sodišču v Kranju se je z branjem izpovedb prič in zapisnika sodnomoediciškega izvedenca ter zaslišanjem že pravnomočno obsojenih sotorilcev Jetona Fida in Shklqima Banushija nadaljevalo sojenje Albanu Thaqiju, ki ga obtožnicabremeni umora 58-letnega učitelja Pavla Zupana med ropom na njegovem domu v Nomenju 2. novembra 2014. Obtoženi na predobravnavnem naroku ni sprejel od tožilstva ponujene 20-letne zaporne kazni, temveč se je odločil, da mu morajo krivdo dokazati na glavni obravnavi.

Na zadnji obravnavi so najprej prebrali poročilo izvedenca sodne medicine Armina Alibegoviča, ki je opravil ogled kraja umora in opravil obdukcijo, v sodnomoediciškem poročilu pa izstopa brutalnost storjenega kaznivega dejanja, ki naj bi ga prvoobtoženi Thaqi izvedel sprva s kleščami papagajkami, kruto dejanje pa zaključil z gasilsko sekuro. Pri tem je sodni izvedenec zabeležil tudi poškodbe obrambne narave po rokah, kar kaže, da se je Zupan pred udarci sprva skušal braniti, a je bil pod točo udarcev z orodjem nemočen. Umril pa ni zaradi udarcev, temveč šele kasneje zaradi obsežne krvavitve in zadušitve z lastno krvjo, je pokazala obdukcija.

Obtoženi Alban Thaqi na razplet sodnega postopka čaka v priporu. / Foto: Tina Dokl

Thaqi je prek sodnega tolmača tiho spremljal obravnavo, tudi pričanji obeh sotorilcev, ki sta imela v obravnavanem dejanju bistveno manjši vlogi, saj naj bi bila le spremljevalca oziroma naj bi posodila avto, s katerim so zbežali s kraja dogodka. Jeton Fida in Shklqim Banushi sta tako zatrjela, da se kraju dogodka nista niti približala, kot glavnege organizatorja pa sta navedla četrtega osumljenca Djemila Alo, ki je še vedno na begu pred slovensko policijo.

Kot je poudaril Banushi, je bil zraven zato, ker je Jeton

Fida dejal, da potrebuje avto: »Jeton mi je naročil, naj posodim avto Djemilu, samo to je bila moja naloga. Hotel pa sem iti zraven, ker nisem želel, da se moj avto pojavi pri hiši, kjer bodo nekoder okradli.« V Nomenju naj bi prišli okoli 12. ure, tam so bili okoli pol ure. Na vprašanje sodnice Marjete Dvornik je Banushi še povedal, da na Thaqiju ni opazil ničesar nenavadnega. Podobno zgodbo je opisal tudi Jeton Fida, ki je dejal, da sta bila z Banushijem v času storitve umora na kavi pri Mercatorju v Bohinjski Bistrici, kamor ju je odpeljal Djemil Ala. Tudi on

ni opazil ničesar nenavadnega na Thaqiju, niti ni spraševal, kaj se je zgodilo. Vožnjo iz Nomenja na Jesenice sta oba celo opisala kot tiho, nihče naj se ne bi pogovarjal.

Vsi vpleteni v okrutni umor, razen Thaqija, so sicer delali na gradbišču pri umorjenem, ki je prenavljal hišo. Od kod jim informacija, da naj bi umorjeni Zupan doma hranil večjo količino denarja, ni znano, plen morilca naj bi namreč znašal okoli šeststo evrov. Ravno tako ni jasno, zakaj so za izvedbo roba k sodelovanju povabili Thaqija. Prebrali pa so tudi izpovedbe prič, sovaščanov umorjenega, ki so sestavile naslednje dogodkov tragičnega 2. novembra 2014. Zupana so nazadnje še srečali pri maši na Bitnjah in v trgovini v Bohinjski Bistrici. Bližnji sovaščani so ga videli, ko se je vrnil domov, več očitvecev pa je opisalo tudi rdečega golfa, ki naj bi ga pri storitvi kaznivega dejanja uporabili obtoženi.

Jeton Fida in Shklqim Banushi sta bila po sklenitvi sporazuma o priznanju krivde s tožilstvom na kranjskem sodišču zaradi sotorilstva pri ropu že obsojena na dvajset mesecev zapor, od katerih jih morata šestnajst odslužiti z 980 urami družbenokoristnega dela. Djemil Ala je še vedno na begu. Sojenje se bo z zaslišanjem kriminalistov, ki so preiskovali okrutni umor, nadaljevalo prihodnji teden.

Z oklepnikom odbili vrata

Na Hrušici se je včeraj okoli enajste ure začela hišna preiskava v prostorih motorističnega kluba Hells Angels – Steel City, istočasno pa so policisti eno osebo pridržali.

ANDRAŽ SODJA

Hrušica – »Bil sem v delavnici, odšel sem k frizerju, ko sem se vrnil, so bili tukaj specialci,« je dejal eden od članov jeseniškega moto kluba Hells Angels – Steel City med opazovanjem policijskih specialcev, ki so obkrožali klubske prostore na Hrušici. Skoraj istočasno so policisti pred nakupovalnim centrom Mercator na Jesenicah eni osebi odvzeli prostost, a motoristi zatrjujejo, da ne gre za njihovega člana.

Policijska racija na Hrušici se je začela kar z oklepnikom, ki je zrušil vrtna vrata klubskega prostorov,

policijski specialci pa so odprli vrata poslovnih prostorov društva in delavnice. Kaj iščejo, nam ni uspelo izvedeti, saj se je hišna preiskava začela šele okoli pol dveh po prihodu odvetnika motoristov Erika Šulerja.

Na Policijski upravi Kranj so bili včeraj dolgo časa zelo skrivnostni. Ko to poročamo, o podrobnostih oziroma namenu včerajšnjih preiskav še niso seznanili javnosti. Na naša poizvedovanja so le skopo odgovorili, da preiskujejo sum uradno pregonljivega kaznivega dejanja, zaradi katerega je ena oseba tudi pridržana.

Neuradno smo izvedeli, da naj bi včeraj v povezavi

Hišno preiskavo prostorov jeseniškega motorističnega kluba Hells Angels so začeli včeraj okoli pol dveh popoldne.

s policijsko akcijo na Jesenicah nekoga aretirali tudi v enem od radovljiških

lokalov, ki naj bi bil prav tako priljubljen pri motoristih.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Stotero likovnih podob

Letošnji peti Mednarodni festival likovnih umetnosti Kranj – ZDSLU je največji doslej, tako po številu razstavišč kot avtorjev, ki se s svojimi deli v njih predstavljajo v duhu aktualne festivalske teme Digitalna podoba in klasična slika. Navsezadnje je bil odlično obiskan tudi osrednji dogodek, torkov sprehod po razstaviščih v starem mestnem jedru. Priznanje za življenjsko delo ZDSLU je prejel akademski slikar Darko Slavec, podelili pa so tudi deset festivalskih priznanj, grand prix in odkupno nagrado Gorenjskega muzeja.

IGOR KAVČIČ

Ob zapisanem v naslovu bi lahko nadaljevali, da bodo številne likovne podobe raznolikih avtorskih poetik in umetniških govoric skozi ves oktober na ogled v enem mestu. Na 24 razstavišč se s svojimi deli predstavlja kar 180 avtorjev iz 16 držav. Poleg del, nastalih v klasičnih likovnih praksah, kot so slikarstvo, kiparstvo, grafika, se tudi letos festivalu pridružujejo fotografija, video, prostorske intervencije, modno oblikovanje tekstila, nakita ... Vse bolj ali manj sledi temi festivala, ki se tokrat navezuje na digitalno podobo in klasično sliko, predvsem pa vse umetniške in izrazne možnosti, ki nastajajo med njima. Potem ko so pretekli teden potekala odprtja razstav na prizoriščih v širšem delu kranjske občine, je tradicionalni sprehod po siceršnjih

galerijah in bolj ali manj uveljavljenih razstavnih prostorih, nekaterih prav za festivalski čas. Kar enajst jih je na vodenem ogledu obhodelo več kot dvesto obiskovalcev od umetnikov, likovnih kritikov do poznavalcev umetnosti in že zvestih spremljevalcev vsakoletnega festivala.

Ob osrednjih galerijah Gorenjskega muzeja, kjer so na ogled predvsem dela gostov iz tujine ter del slovenskih avtorjev, izbranih na natečaju, se v Kranjski hiši predstavljajo gosti iz Avstrije, v Hiši na koncu tunela oblikovalci nakita, društvo arhitektov Krarh je tudi letos poskrbelo za instalacijo na Glavnem trgu, v Etno galeriji Desetnica so bila na ogled krpanke iz Slovenije, Avstrije in Italije, v Cafe galeriji na Pungertu se predstavljajo avtorji, ki v svojih delih prisegajo na geometrijo, v kavarni Khislstenin je na ogled oblikovanje v

Delo akademske slikarke mlajše generacije Kaje Urh je v zadnjem času med najbolj opaženimi. Tokrat je prejela odkupno nagrado Gorenjskega muzeja. / Foto: Tina Dokl

tekstilu, raznolike umetniške nagovore nam ponuja tudi Layerjeva hiša s stolpom Škrlovec, kjer so na ogled tako platna kot fotografije ali prostorske instalacije. Na primer tista na hišnem vrtu lanske prejemnice odkupne nagrade Gorenjskega muzeja, Andreje Eržen. Na dvanajstih 'ribiških palicah', ki so strnjene v središčno točko, je nameščenih prav toliko lampijonov z motivi ženske v različnih življenjskih obdobjih. Tudi ponoči jih osvetljujejo solarne celice. Če uporabite še QR-kodo sredi postavitve, si lahko na pametnem telefonu ogledate še štiriminutni film posnetkov pokrajin iz zraka. Naslov Fisherman's Friends nam odkriva le drobec. Obiskovalci so na posameznih prizoriščih lahko nekoliko tudi potešili žejo in lakoto, 'ušesne brbončice'

pa je z različnimi instrumenti božal Lado Jakša.

Zaključni del festivalskega pohoda je bil že po tradiciji v Galeriji dr. Ceneta Avgušтина, kjer je na ogled razstava letošnjega dobitnika priznanja ZDSLU za življenjsko delo, akademskega slikarja, grafika in likovnega pedagoga Darka Slavca. Šestčlanska mednarodna žirija je podelila tudi priznanja letošnjega festivala. Prejeli so jih Margareta Vovk Čalič za pionirsko delo v izdelavi krpank in prenašanju mojstrskega znanja na mlajše generacije, Renate Krammer (Avstrija), ki v klasičnem mediju izvirno interpretira digitalne likovne govorce, Ina Loitzl (Avstrija), ki skozi različne tehnike ironizira stereotip ženskega lika v simboličnem in kritičnem pogledu, društvo arhitektov Krarh, ki prenaša

Prejemnik priznanja ZDSLU za življenjsko delo, akademski slikar Darko Slavec, ob svoji sliki iz cikla Angeli kozmosa II (2002–2004) / Foto: Tina Dokl

kulturno dediščino v urbani prostor na izviren način v sodobni čas in oblikovalci v Hiši na koncu tunela, ki klasično oblikovanje povezujejo z dovršenimi oblikami, recikliranimi računalniškimi materiali in materiali visoke tehnologije. Med dobitniki priznanj so še Eva Petrič, ki spretno dograjuje klasično analogno in digitalno fotografijo v tridimenzionalne podobe, Mario Pali (Italija), ki v transparentni klasični podobi dosega učinek digitalnega, Huiqin Wang (Kitajska), ki ustvarja svoja dela z inovativnim postopkom laserskega pointilizma, Zdravko Milič (Hrvaška), ki vtis digitalne slike dosega s klasičnimi slikarskimi tehnikami, medtem ko Klemen Brun klasične grafične tehnike prenaša na transformirane površine in jih aplicira

z binarnimi kodami. Grand prix je prejela Irmgard Hummitzsch (Avstrija), ki klasične mestne sheme prenaša z vrhunsko likovno estetiko na aluminijske plošče s pomočjo kolažne in digitalne fotografije. Letošnje odkupno nagrado Gorenjskega muzeja in s tem tudi uvrstitev v njihovo galerijsko zbirko pa je prejela kranjska slikarka Kaja Urh, v zadnjem času nedvomno ena najbolj opaženih umetnic mlajše generacije. Prejema številne nagrade, veliko razstavlja in – kot pravi sama – vsakodnevno doživlja tegobe in sladkosti, ki polnijo umetniški vsakdan slikarke v svobodnem poklicu. Vse razstave bodo na ogled tja v november, ko bo ob zaključku festivala še odprtje video predstavitve Nataše Prosenec Stearns v Galeriji Prešernovih nagrajencev.

Pogled z galerijske perspektive / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Božena Kolman Finžgar ne pristaja na trditve, da knjižnic ne bomo več potrebovali. Stran 18

Zgodbe

Maja Činku se je po prometni nesreči rodila na novo in o tem napisala knjigo. Stran 19

Obletnice

Janko Prezelj iz Davče že sedemdeset let opazuje vremenske pojave. Stran 20

Od petka do petka

Danila Türka na šestem neformalnem glasovanju niso podprle kar štiri stalne članice Varnostnega sveta Združenih narodov. / Foto: arhiv GG

Predsednik republike Borut Pahor in celjski škof Stanislav Lipovšek na pietetni slovesnosti v Hudi Jami.

Policisti so stavko, ki so jo začeli 18. novembra lani, v sredo tudi uradno končali. / Foto: Matic Zorman

Dejanje za preteklost in boljšo prihodnost

SIMON ŠUBIC

Türk izpadel iz igre

Po sredinem, že šestem neformalnem glasovanju v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov (ZN) o novem generalnem sekretarju svetovne organizacije se je izkristaliziralo, da slovenskemu kandidatu, nekdanjemu predsedniku Danilu Türku s kandidaturom ni uspelo. Na prvem glasovanju z barvnimi lističi, ki je razkrilo, kakšno podporo deset kandidatov uživa pri stalnih članicah (ZDA, Rusija, Kitajska, Velika Britanija in Francija), ki imajo odločilni glas v Varnostnem svetu, je daleč najboljšo podporo (trinajst glasov za, dva brez mnenja) prejel bivši portugalski premier in nekdanji visoki komisar ZN za begunce Antonio Guterres. Imenovanje Portugalca za novega generalnega sekretarja ZN mora sicer potrditi še 193-članska Generalna skupščina, kar bi morala biti zgolj formalnost. Türk je po neuradnih podatkih prejel sedmo najvišjo podporo, in sicer pet glasov za, osem proti in dva brez mnenja, od petih stalnih članic pa so negativni glas zanj oddale kar štiri. V prvem odzivu je ocenil, da je bila slovenska kandidatura kredibilna, je pa celotna skupina vzhodne Evrope pokazala, da ne more dobiti tako pomembnih volitev.

Pietetna slovesnost

Pri kapelici pred nekdanjim rudniškim rovom v Hudi Jami je v ponedeljek potekala pietetna slovesnost z mašo pred začetkom prenosa posmrtnih ostankov iz kostnice v rovu Barbara v Spominski park Dobrava. Slovesnosti z mašo, ki jo je daroval celjski škof Stanislav Lipovšek, se je udeležil tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je poudaril, da je bilo to treba storiti zaradi preteklosti in gradnje boljše prihodnosti. »To, da smo danes začeli zares pomembno reševati enega najbolj dramatičnih zgodovinskih izzivov – torej spraviti Slovenijo, razklano iz sredine prejšnjega stoletja –, utegne za prihodnost našega naroda pomeniti več, kot si ta hip predstavljamo. Delo ni končano in še zelo veliko pogovorov, zaupanja, vere v to skupno, v skupen napor, bo potrebno, da bomo enkrat lahko zares končno rekli, da so vsi naši mrtvi pokopani in da uživajo mir,« je poudaril predsednik in dodal, da se bodo naši otroci in vnuki le tako lahko v celoti posvetili novim problemom, izzivom in priložnostim. Izkop in iznos posmrtnih ostankov iz prvega jaška na območju vojnega grobišča Barbara rov v Hudi Jami se je sicer začel pred nekaj tedni, pietetno slovesnost z verskim obredom pa so pripravili na željo civilnih

zdrujenj, ki zastopajo svoje pobitih žrtev. Posmrtni ostanki iz rova Barbara bodo v Spominskem parku Dobrava pri Mariboru pokopani 27. oktobra, izvedba izkopa, prenosa in pokopa vseh posmrtnih ostankov tri tisoč žrtev pa je predvidena v 17 mesecih od začetka in naj bi bila zaključena do konca prihodnjega leta.

Uraden konec stavke

Policijski sindikat Slovenije in Sindikat policistov Slovenije (SPS) sta v sredo po 323 dneh tudi uradno končala stavko policistov, ki se je začela 18. novembra lani, saj je bila, kot sta zapisala na svojih spletnih straneh, z izplačilom višjih osnovnih plač realizirana prva točka stavkovnega sporazuma. »Današnje izplačilo plač je obračunano z višjo osnovno plačo od 6. septembra, medtem ko bodo dodatki, ki se obračunavajo z zamikom enega meseca, za avgust obračunani še po starih plačnih razredih. Skupen finančni učinek nove uvrstitve delovnih mest bo tako v celoti razviden pri plači, ki bo izplačana 4. novembra,« so pojasnili v SPS. Stavkovni sporazum med vlado in obema sindikatoma so sklenili 2. junija, ko so policisti začasno prekinili stavkovne aktivnosti. Po stavkovnem sporazumu se bodo sicer policistom

plače v povprečju povišale za 100 evrov bruto oziroma 66 evrov neto mesečno.

Izboljšali bodo varovanje

Vodstvo ljubljanskega kliničnega centra in kirurgije ter zaposleni so se v sredo dogovorili o dodatnih varnostnih ukrepih na urgenci, k čemur so zaposleni pozvali s peticijo. Med drugim bodo ločili vhod za urgentne bolnike od vhoda za ostale bolnike, namestili dodatne kamere, omejili število spremljevalcev bolnikov in izboljšali fizično varovanje, saj naj bi podjetje, ki že sedaj nudi varovanje, začelo izvajati svoja pooblastila v celoti, in ne tako kot doslej. To pomeni, da bodo varnostniki na najbolj obremenjenih delih urgence izvajali tudi fizično pridržanje in uporabljali sredstva, ki jim to omogočajo. Če se bo tako pokazalo, bodo tudi povečali število varnostnikov (sedaj sta dva). Zaposleni na kirurški urgenci so v peticiji navedli, da na dan skupno s spremljevalci urgentni blok UKC Ljubljana obišče več kot 1500 ljudi. Ob množici ljudi, ki navadno zaseda prenatrpano čakalnico, dolgi čakalni dobi zaradi prevelikega števila oskrbe potrebnih bolnikov in osebnih stisk, ki jih vsak posameznik čuti ob doživeti nesreči, ni nepričakovano, da prihaja do nestrpnosti, ki lahko prerastejo v nasilje.

Je-se-ni-ce

DR. BOJAN DOBOVŠEK,
VODJA SKUPINE NEPOVEZANIH POSLANCEV

moj pogled

V dvorani Podmežakla spet odmeva Je-se-ni-ce! ob zvokih Prelepe Gorenjske iz trobente Staneta Praprotnika. Prav v hokeju smo zadnje čase priča prebuditvi nacionalne zavesti, ki se izraža skozi navijanje na športnih tekmah, kjer so Slovenci zopet enkrat složni. To se je pokazalo ob dobrih igrah naših hokejistov z uvrstitvijo na olimpijske igre v Minsku in igrah Anžeta Kopitarja na svetovnem pokalu v Torontu. V Sloveniji se je začela nova sezona v hokeju na ledu. Oslabljeni Jeseničani bodo za razliko od tekme iz Ljubljane letos nastopali le v drugorazrednem tekmovanju in zdi se, da je klubski hokej na Gorenjskem daleč od svojih zlatih časov. Ta zanimiv in dinamičen šport

ima sicer tukaj dolgo in bogato tradicijo. Že leta 1931 so v Kamniku odigrali sploh prvo hokejsko tekmo v državi, kmalu zatem so organizirali močne mednarodne turnirje v prečudovitem okolju Blejskega jezera, tik pred vojno pa so začeli igro gojiti tudi na Jesenicah. Tam je po vojni zrasel hokejski center, ki je hitro postal znan ne le na Gorenjskem, temveč po celotni Jugoslaviji, v okviru katere je osvojil kar 23 naslovov prvaka in ji dal večino najboljših reprezentantov tistega časa. Konec petdesetih se je Jesenicam pridružil še Bled, nekoliko kasneje pa tudi kranjski Triglav in hokej je na Gorenjskem resnično dobil domovinsko pravico, tako da se številni mladi v tem okolju

od tedaj do danes navdušujejo nad to zimsko igro s palico in pakom.

Žal pa v zadnjih desetletjih kljub razmeroma dobri pogojem nismo izkoristili priložnosti, da bi ta gorenjski šport dvignili še na višjo raven. Medtem ko reprezentanca kljub omejenemu bazenu igralcev z uvrstitvami na olimpijske igre dosega izjemne uspehe, njen selektor Nik Zupančič upravičeno opozarja, da v zadnjih štirih desetletjih razen prenove v Kranju nismo zgradili niti ene nove dvorane. Težava je v tem, da glede hokejske infrastrukture nimamo nikakršnega razvojnega načrta, zato vse breme razvoja te panoge v manjših krajih ostaja na plečih posameznih entuziastov,

kakršen je bil Kamničan Valter Stuzzi leta 1930. Če želimo ustvarjati nove Kopitarje in Razingarje, ki bi nadaljevali z odmevnimi uspehi sedanjih generacij, bi bilo treba pošteno razmisliti o razvoju vadbenih površin, ki niso le podlaga tekmovalnega športa, temveč omogočajo kvalitetno preživljanje prostega časa tudi rekreativnim drsalcem. Kot prva lokacija se zaradi izjemnih naravnih danosti kar sama od sebe ponuja Kranjska Gora, kjer je hokejski klub pred leti neslavno propadel. Ne le da bi z drsališčem tam oživili to lepo panogo, pač pa bi s tem poskrbeli tudi za dodatno turistično popestritev v ponudbi tega obmejnega zimskega letovišča. Sledili bi lahko še Kamnik,

Škofja Loka in drugi kraji po Gorenjski in Sloveniji, s čimer bi dolgoročno poskrbeli za razvoj novih junakov naših največjih klubov in reprezentance, razvedrilo lokalnih ljubiteljev športa ter zabavo rekreativcev. Vlaganje v pogoje v športno infrastrukturo je sprva vselej resda strošek, a učinki na kvaliteto življenja so daljnosežni, mnogoplastni in se jih ne da preprosto izmeriti. Gorenjska si prav gotovo zasluži vsaj kvalitetne pogoje za trening otrok ter razvedrilo rekreativcev, če že za profesionalno ekipo najvišjega nivoja vlada ne zagotavlja dovolj denarja. Za Gorenjsko ostaja hokej nacionalni šport ob podpori entuziastov in staršev, a žal ob pomanjkanju posluha s strani države.

Po svetu

Vesolje je ... kul

Na tem mestu se razgledujemo po svetu in prav je, da kdaj pogledamo tudi čez in onstran – v vesolje. Septembra je bil v Novi Gorici simpozij na temo Nova obzorja v astrofiziki črnih lukenj. Kaj je torej v teh strašljivih luknjah?

MIHA NAGLIČ

Fascinantne črne luknje

»Obstoj črnih lukenj je kot rešitev slavnih Einsteinovih enačb splošne relativnosti predvidel nemški fizik Karl Schwarzschild. Sprva so veljale zgolj za matematično posebnost, danes, 100 let kasneje, pa je, zahvaljujoč izjemnemu napredku na področju opazovalne astronomije, potrjeno, da obstajajo marsikje v vesolju. Tako danes vemo, da črne luknje zvezdnih mas nastanejo pri kolapsu zvezd in da supermasivne črne luknje (take z več kot milijonkrat večjo maso od našega Sonca) prebivajo v središčih večine galaksij v vesolju. Zadnje veliko odkritje na tem področju se je zgodilo pred letom dni, ko je observatorij LIGO v ZDA prvič neposredno zaznal signal gravitacijskih valov, ki so bili prav tako napovedani že pred 100 leti. Ta detekcija je razkrila nov razred črnih lukenj: par črnih lukenj, milijardo svetlobnih let daleč od nas, ki se po spirali približujeta ena drugi in zlijeta v eno večjo.« Ob stoti obletnici napovedi teh fascinantnih objektov sta imeli septembra 2016 Slovenija in še posebej Univerza v Novi Gorici čast organizirati 324. simpozij Mednarodne astronomske

zveze (International Astronomical Union – IAU) z naslovom: Nova obzorja v astrofiziki črnih lukenj. O teh rečeh ve veliko povedati odlična slovenska astrofizikarka Andreja Gomboc. »Do zdaj smo poskušali tipati, kaj se dogaja v bližini horizonta črnih lukenj, in to z opazovanjem svetlobe. Črne luknje so zelo majhne. Nimamo teleskopov, ki bi imeli takšno kotno ločljivost. Supermasivna črna luknja v središču naše galaksije, zgolj 26.000 svetlobnih let daleč, ima štiri milijone mas Sonca, pa je vseeno ne moremo videti, ker je tako majhna. Vsekakor pre-majhna za teleskope. Veliko dokazov, da črne luknje v središčih galaksij obstajajo, je posrednih. Ker ni boljše razlage, kaj bi še drugega lahko bilo tam. Vemo, da mora biti tam velika masa zaradi načina, kako se zvezde in plini gibljejo okoli nje. Tam, kjer se črna luknja »baše«, snov okoli nje sveti tako močno, da lahko energijo črpa zgolj iz črne luknje. Tisti zadnji dokaz, sveti gral, bi bilo videti učinko, ki nastajajo prav v bližini dogodkovnega horizonta, na dveh ali treh Schwarzschildovih polmerih. S svetlobo tega ne moremo, ker takšnih instrumentov nimamo.« In še: »Gravitacijski valovi imajo to prednost, da potujejo skozi

snov. Če je vmes ogromen oblak plina, nič hudega. Zadnji trenutki pred zlitjem dveh črnih lukenj nam pokažejo, kakšna je oblika prostora-časa tam. Pri tem vidimo čisto do roba črne luknje! Nevtronske zvezde imajo mase malo več od Sonca, skrčeno v približno deset kilometrov veliko kroglo. To je ogromna gostota, takšna, kot jo imajo sama atomska jedra, okrog 1017 kilogramov na kubični meter. Takšne snovi na Zemlji ne moremo ustvariti in ne vemo, kakšne lastnosti ima. Kako se obnaša, kako so povezani tlak, gostota in temperatura, kakšna je zgradba. Od zgradbe snovi je odvisno tudi, kakšen premer ima nevtronska zvezda. Če bi zaznali gravitacijski val iz zlitja dveh nevtronskih zvezd, bi vedeli, kdaj sta se podrsali oziroma dotaknili, in izvedeli, kakšen je njun premer. Maso lahko izračunamo iz njune periode in tako bi na koncu nekaj več izvedeli, kakšna je ta snov pri tako skrajnih gostotah. Zato so gravitacijski valovi tako ... kul /smehj/. Zato se znanstveniki zanje tako zanimamo.« (Vir: MMC RTV SLO)

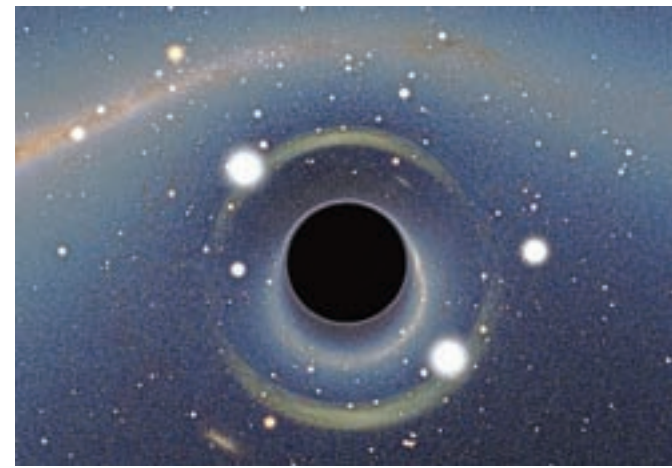
Ne bojmo se!

Kako pa naj se posameznik znajde sredi teh strašljivih dimenzij? Tudi na to vprašanje

ima Andreja Gomboc »kul« odgovor: »Nekako se mi zdi, da če človek malo razmišlja o vesolju in astronomiji, vidi, da je Zemlja zelo majhen in droben delček že v našem Osončju, kaj šele v Galaksiji, v celotnem vesolju pa je praktično nepomembna. Ali se bo kakšna informacija o nas ohranila ali bodo v popolnosti izginile, se mi ne zdi toliko relevantno. Kar narediš tukaj in zdaj, z družino, prijatelji, sodelavci ... ne obremenjujem se s tem, kaj bo ostalo za mano. Važno je, kaj daš ljudem, ki so okoli tebe.« (Vir: MMC RTV SLO)

Obdani z oblaki ljubezni

»Kadar koli vas ogroža sovražna navzočnost, se obdajte z oblakom ljubezni, kakor hobotnica izbrizgne črnilo.« Tako predlaga William S. Burroughs (1914–1997), ameriški pisatelj beatniške generacije, najbolj znan po kultnem »džanki« romanu Goli obed (Naked Lunch), po katerem je bil posnet tudi film. Obvladovanje črnih lukenj in drugih večjih in manjših nevarnosti, ki preživijo na nas v zunanjem svetu, ni v naši moči. Z oblakom ljubezni v tem sovražnem svetu se pa sem in tja res lahko obdamo, to je v naši pristojnosti ...

Simulacija pogleda v črno luknjo pred Velikim Magellanovim oblakom; oranžni lok nad njo je Rimska cesta. / Foto: Wikipedia

Markantni spomenik Karla Schwarzschilda, nemškega astronoma in fizika (1873–1916), ki je prvi predvidel obstoj črnih lukenj, Stadtfriedhof, Göttingen. / Foto: Wikipedia

Skromni nagrobnik velikega pisatelja Williama S. Burroughsa, Bellefontaine Cemetery, St. Louis, Missouri

Slovinci v zamejstvu (528)

Praznično leto v Šentjanžu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovensko prosvetno društvo v Šentjanžu v Rožu praznuje 110-letnico delovanja. Odločili so se, da bodo jubilej proslavili delavno in da bodo vsak mesec v jubilejnem letu organizirali najmanj eno prireditev. To jim izvrstno uspeva, predvsem po zaslugi gledališkega dela društva, tamburašev in pripravljavcev različnih razstav v lepo urejenem K&K centru v središču vasi. Tri različne starostne skupine Teatra Šentjanž, ki že dvajset let deluje v društvu, se letos predstavljajo kar s tremi igrami. Najnovejša med njimi je igra z naslovom Vseenost ali Goldfisch zum mitnehmen (zlata ribica za sabo). Napisala in režirala jo je režiserka Alenka Hain, ki pomaga številnim slovenskim odrom na Koroškem,

njeno »domače« gledališče pa je šentjanško. Igra pripoveduje o »vseenosti«, ki vedno bolj obvladuje naše življenje. Pomembno je le, da imamo, in se le premalokrat zavedamo, kako naše želje vplivajo na svet okoli nas. Najraje bi imeli vsak svojo, udomačeno zlato ribico, ki bi nam izpolnjevala vse želje. Te so bogastvo, lepota, ugled, večna mladost, udobje, oblast, spoštovanje, uspeh ... Vsaj ena od teh je kdaj

Danes ob 11. uri se bodo člani avstrijsko-slovenske koordinacije za čezmejni dialog že četrtrič zbrali na pokopališču v Velikovcu in se skupaj spomnili žrtev boja za Koroško pred plebiscitom, ki je bil izveden 10. oktobra leta 1920, torej pred 96 leti. Zbrali se bodo ob grobu, kjer so skupaj pokopani borci generala Maistra in koroški brambovci. Moto srečanja je »Spominjanje – sprava – oblikovanje prihodnosti«.

zagotovo obšla tudi vsakega od nas. Igra so prvič zaigrali v začetku oktobra na Štajerskem, domača premiera pa bo jutri, 8. oktobra, ob 20. uri v dvorani K&K centra v Šentjanžu. Igra je napisala in režirala Alenka Hain, igrajo pa Jani in Miro Mueller, Amrei Baumgartl in Aleksander Tolmaier. Predstave bodo na sporedu še od torika do vključno petka prihodnji teden, vsakič ob 20. uri. Vsa pojasnila glede

Prizor iz najnovejše predstave šentjanškega odra Vseenost ali Goldfisch zum mitnehmen /Foto: Teater Šentjanž

predstave in njenega obiska je mogoče dobiti na telefonski številki 0043 699 191 34 388 (Martin Moschitz).

Slovensko prosvetno društvo Šentjanž pa vabi v nedeljo, 9. oktobra, skupaj z Zvezo koroških partizanov in slovenskima prosvetnima društvoma iz Bilčovsa in Borovelj na Stonov pohod iz Šentjanža do Vrenjaka v šentjanških Rutah in nazaj. Pohod je organiziran v čast Kranjčana, koroškega

partizana Boga Mohorja - Stona, ki je eden od štirih preživelih v napadu nemške policije in krajevnih »folksdojčerjev« na partizanski bunker pod Arihovo pečjo nad Šentjakobom 10. februarja leta 1945. Ubitih je bilo osem partizanov in aktivistov, devetega 16-letnega kurirja pa so ubili dan kasneje. Ston je edina še živa pričča tega dogodka. Začetek pohoda bo ob 9. uri pred K&K centrom v Šentjanžu.

Pogovor

Če bi šlo, bi imela še nadstropje več

Božena
Kolman
Finžgar

Pred okroglimi sto desetimi leti so v Radovljici dobili prvo javno knjižnico. Prostora je imela v graščini, odprta je bila dvakrat tedensko po eno uro: v soboto dopoldne in v nedeljo popoldne. Prav v teh dneh v Radovljici zaključujejo razpis za nadaljevanje gradnje nove stavbe knjižnice. Velikanski betonski skelet marsikomu poraja vprašanje o smislu in vlogi knjižnic kot fizičnega prostora v času vse večje prevlade elektronskih medijev.

MARJANA AHAČIČ

»Ne pristajam na trditve, da knjižnic kot fizičnih prostorov v nekaj letih ne bomo potrebovali. Ne pristajam na površne govornice, da ljudje berejo manj, kot so do sedaj. Ne verjamem, da bodo knjige izginile iz naših življenj in ne strinjam se s trditvami, da današnji otroci zaradi računalnikov ne berejo več.« z zamahom roke opravi s skeptiki, ki dvomi, da v 21. stoletju potrebujemo nove knjižnice. Božena Kolman Finžgar, direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhart, v okviru kate-re sodi enajst enot v občinah Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje, ve, o čem govori.

Dvajset let bo, kar ste prevzeli vodenje Knjižnice A. T. Linhart. To je bilo v časih, ko smo hodili v knjižnico po kriminalko zase in »še eno knjigo za mamo« ...

»Knjižničarji se v teh dvajsetih letih pravzaprav niso kaj dosti spremenili. Še vedno so prijazni in ustrežljivi, dobri iskalci; če je nekdo reden obiskovalec oziroma bralec, ki ima v glavnem 'svoje' knjižničarja, bo ta že vedel, kaj kdo bere. Svoje čase, še pred mojim prihodom, je celo vsaka knjiga imela listek, na katerem so bile napisane številke članskih izkaznic tistih, ki jo jo prebrali. Na ta način se je ob koncu leta merila statistika in izposoja. Ko sem prišla, so to že opravljali računalniško. Običajno pa knjižničarji glede na to, kaj je človek prinesel nazaj, sklepajo, kaj bo bral tudi v prihodnje. Še vedno.«

Kaj pa bralci? Ti so se bolj spremenili, kajne?

»Spremenili so se predvsem mladi bralci. Svoje čase so v knjižnice hodili predvsem odrasli; na začetku so bile knjižnice tako ali tako namenjene le njim, šele v sodobnih je poudarek na otroku. Bistvo pa je, da ljudje sem prihajajo prostovoljno, prijajo tisti, ki radi berejo in želijo brati. Pravzaprav so to ljudje, ki se vse življenje izobražujejo. Res da jim ne dajemo spričeval, a vse, kar preberejo, poveča njihovo znanje, razgledanost in širino, kar vse sodi v vseživljenjsko učenje. Taki so bili takrat in takšni so še danes.«

Če ta dejstva prevedeva v številke ...

»... lahko vidimo, da je število bralcev v zadnjih letih v glavnem naraščalo. Povprečno v Sloveniji sicer izposoja v zadnjih dveh letih rahlo pada, pri nas pa ne. Za leto 2015 podatki kažejo, da je bilo v Sloveniji povprečno izposojenih 12,51 enote na prebivalca, v naši knjižnici pa 19,57.«

Vlaganje v spodbujanje branja, pri čemer ste v Radovljici prag gotovo pionirji pri nas, se torej splača?

»Se, vsekakor. Tega smo se v sodelovanju s šolami in vrtci lotili, ko sem se leta 2000 vrnila z izobraževanja na Danskem. Tam so nam knjižničarji razlagali, kako se trudijo za večjo izposajo, ta pa jim kljub vsem naporom pada. Jasno je bilo, da bomo tudi pri nas prej ko slej na isti točki, le z nekaj zamika. In da se je reševanja težav treba lotiti, preden gori voda. Zato smo postopoma začeli uvajati predavanja za starše, biblio-pedagoške ure, razstave in projekte ... In to, kar imamo, so pač rezultati.«

Finci so najboljši bralci v Evropi. Zakaj?

»Predvsem imajo druge vrednote. Po bralni pismenosti so prvi na svetu. Slovenci smo daleč zadaj; na dnu. Pogosto ne razumemo, kaj smo prebrali, težavo nam delajo enostavna navodila ... S tem se knjižničarji sicer neposredno ne ukvarjamo. Uvajanje v branje je stvar šole in vrtca, najprej pa staršev, ki otroku vsak dan berejo – ali ne. Mi pa smo tu zato, da ponujamo primereno branje in s številnimi akcijami ozaveščamo o pomenu branja.«

Pa povejte še enkrat, zakaj je tako pomembno, da smo večji branja?

»Knjižničarji se v glavnem ukvarjamo s prostočasnim branjem, to je z branjem za užitek, ki močno prispeva h kvaliteti življenja, če že ne k razgledanosti in poučenosti. Tudi če bomo samo romane, je naše življenje prijetnejše. Znanost sicer ugotavlja, da se aktivirajo različni možganski predeli, ko beremo z računalnika ali iz knjige, a večino branja je treba obvladati povsod. Ko na predavanjih za starše razlagamo, zakaj je

Božena Kolman Finžgar, direktorica Knjižnice Antona Tomaža Linhart Radovljica / Foto: Tina Dokl

tako pomembno, da otrok bere, damo za primer matematične besedilne naloge. Nalogo mora otrok v omejenem času prebrati, razumeti navodila in jo šele nato z znanjem matematike rešiti. Če je na koncu rezultat napaden, ni nujno, da je to zaradi neznanja matematike.«

Ali po izkušnjah knjižničarjev mladi in otroci danes zares berejo manj in slabše kot nekoč?

»Tega ne preverjamo. Tudi ne morem reči, kako bere otrok, ki pride v knjižnico. Vemo pa, da si otroci knjige izposojajo, in ne vidim razloga, da bi hodili v knjižnico zato, da bi krepili mišice. Tudi akcija Vesolje zakladov, v kateri vsako leto sodeluje okoli tisoč otrok, od katerih vsak prebere vsaj sedem knjig, nekateri pa mnogo več, dokazuje, da otroci berejo. Da jim je branje pomembno. Seveda ne vsem. Tisto, kar nas najbolj skrbi, je pravzaprav dejstvo, da na določeni točki otroci prenehajo brati, da jim branje postane odveč. Ti otroci bodo zrasli v starše. Bodo kot starši nudili svojim otrokom knjigo, jih bodo podpirali pri branju? Ne bom ponavljala, kaj vse dosežemo že s tem, ko otroku bomo dali knjige; ne gre le za to, da usvoji besedni zaklad, tudi stavčno strukturo in s tem logiko mišljenja Slovencev. Ob tem širi obzorje, vedenje in znanje ... Razi-skave, tudi slovenske, kažejo, da je povezava med tem, ali starši berejo otrokom, in

njihovim kasnejšim učenim uspehom, tesnejša kot korelacija med izobrazbo staršev in uspehom otroka.«

Kako narašča uporaba elektronskih knjig?

»Počasneje, kot smo si predstavljali. Pričakovali smo, da bo glede na svetovni trend tudi pri nas uvedba e-knjig hitrejša, čeprav v Evropi ne poznam primera, ko bi se tudi izposoja e-knjig opravljala prek javnih knjižnic, tako kot pri nas, brezplačno za uporabnika, za kar smo si knjižničarji, ki smo veliki zagovorniki enake dostopnosti za vse, zelo prizadevali.«

Pa vseeno, elektronskega gradiva je vse več. Res še vedno zanj potrebujemo tudi stavbe, kakršna raste na Vurnikovem trgu, v središču Radovljice?

»Knjiga ne bo izumrla, tako kot ni izginil film, ko se je pojavila televizija. In še nekaj: vemo, da knjiga v fizični obliki zdrži petsto let in več. Ne vemo, koliko časa zdržijo digitalni zapisi, niti ne vemo, kako bo s pojavom novih tehnologij starejšimi digitalnimi zapisi. Spomnite se samo kaset in disket. Ob tem, da je pretvorba gradiva v digitalno obliko zamuden in drag postopek; v ZDA, kjer so se tega lotili na veliko, opažajo približno dva odstotka napak. Tudi sodobne knjige ne izidejo vse kot e-knjige, daleč od tega. Menim, da se bo v prihodnosti digitaliziralo predvsem strokovno gradivo, ki zaradi

napredka znanosti hitreje zastari. Sicer pa je za zdaj digitaliziranega še premalo gradiva, da bi lahko napovedovali, v katero smer bo šel razvoj. A kljub temu: prepričana sem, da bo papir ostal praktično večno.«

Zato potrebujete vsak kvadratni meter knjižnice, ki nastaja?

»Prav vsak, kajti svetovni trend je tak, da je fizični prostor čedalje pomembnejši. In knjižnica je ena redkih ustanov, kamor lahko pride kdorkoli. Je tam, se srečuje, pogovarja, nihče ga ne priganja in preganja.«

Zasnovo knjižnice ste delali pred desetimi leti. Kaj bi spremenili, če bi se projekta na novo lotili zdaj?

»Če bi imeli še eno nadstropje ... (smeh)«

Torej ne bi načrtovali manjše?

»Sploh ne. V življenje kate-rekoli knjižnice pogledate, povsod se je pokazalo, da v dvajsetih letih postane premajhna. Sodobno knjižnico vidimo kot prostor povezovanja, druženja, socializacije, torej samih pozitivnih stvari za čedalje bolj individualizirane posameznike, kakršni postajamo. Fizičen prostor se, uveljavljanju virtualnega navkljub, vedno bolj poudarja. Rese ni več treba nikamor hoditi, če nekaj potrebuješ iz Uradne lista, na primer. Takšne stvari so dostopne od doma. A knjižnica vendarle ostaja prostor srečevanja.«

»Tisto, kar nas najbolj skrbi, je dejstvo, da na določeni točki otroci prenehajo brati, da jim branje postane odveč. Ti otroci bodo zrasli v starše. Bodo kot starši nudili svojim otrokom knjigo, jih bodo podpirali pri branju?«

Zgodbe

Rodila se je na novo in napisala knjigo

Maji Činku je huda prometna nesreča spremenila življenje. Zaradi poškodbe glave se je morala vsega naučiti od začetka. Jestiti, hoditi, govoriti ... Z neizmerno voljo in pogumom je doštudirala in svojo življenjsko zgodbo opisala v knjigi *Vkorakanje v meni nov svet*.

SUZANA P. KOVAČIČ

O Maji Činku smo v Gorenjskem glasu pisali pred dobrima dvema letoma, ko je bila prek javnih del za pol leta zaposlena pri Centru za socialno delo Tržič. Že tedaj so nastajali zametki za avtobiografijo *Vkorakanje v meni nov svet*. Knjiga je zdaj izšla, v njej pa je opisana njena življenjska zgodba od trenutka, ko se je znova rodila, do današnjih dni. »So me vprašali, kdo je zate zmagovalec. Zmagovalec je tisti, ki verjame vase. To sem jaz. Nase sem zelo ponosna.«

Maja Činku iz Dobja nad Poljanami, zadnjih nekaj let pa Tržičanka, se je poškodovala v prometni nesreči 29. novembra 2003, takrat je bila stara dvajset let. Vračala se je z večernega treninga dvoranskega hokeja. Povedali so ji, da je

bila cesta poledenela in da jo je zaneslo na bankino čez cesto na breg Sore. Kasneje jo je preblisnilo, sploh ko je šla mimo kraja nesreče, da ji je nasproti pripeljal avto z veliko hitrostjo in da se je poskušala umakniti. Ampak to je bolj speč spomin in vprašanje je, ali ga sploh želi prebuditi. Utrpela je zelo hude poškodbe, še najbolj je bila skrb vzbujajoča poškodba glave oziroma poškodba levega čelnega režnja, ki je tedaj študentko drugega letnika politologije vrnila na razvojno stopnjo dojenčka. Učila se je jesti, govoriti, brati, pisati, čustvovati, vse od začetka. Njeno okrevanje je postalo v celoti skrb mame Ane, odraz njene potrpežljivosti in razumevanja hčerine težke poškodbe, in Maja ji še danes, kolikokrat se le da, reče »moja zlati mami«. Po nesreči so

ostali ona, mami in Majin brat. Pa prijateljica Tanja, ki je besede o Maji strnila tudi v knjigi. Večina drugih prijateljev jo je zapustila, kar jo je potrlo, občutila je samoto. Uteho je našla v teku, udeležila se je kar nekaj preizkušenj na deset kilometrov, v Radencih, na jesenskih maratonih v Ljubljani.

Na začetku ni nikogar prepoznala, še mame ne – in enkrat ji je celo rekla: »Kdo pa ste vi, ki ste tako prijazni z mano?« Prve besede, ko se je zbudila iz kome, pa so bile v francoščini. »Je suis le papillon.« (Jaz sem metulj.) Že v gimnaziji se je učila francosko. Metulje ima nasploh rada, ker so bojevnik, ki se ne vdajo, pa naj bo še tako težko. Takšna je bila tudi Maja že kot otrok, se spominja mami Ana. Vztrajna, ustvarjalna, vedno dobre volje in

želela je veliko doseči. Ana pravi, da je hčerki verjetno tudi to pomagalo pri uspešnem in tako hitrem okrevanju. Maja se je že po slabem letu dni zahtevne rehabilitacije doma in v ustanovah oktobra 2004 kot izredna študentka vrnila na fakulteto. Dodelili so ji status študentke s posebnimi potrebami, ker ima tudi zaradi slabšega vida kot posledice nesreče priznano 60-odstotno telesno okvaro. Študij ni bil lahek, pove, a je vztrajala in napredovala in ga končala v osmih letih po nesreči. Postala je univerzitetna diplomirana politologinja. Kmalu zatem se je za nekaj mesecev preselila v Bruselj, kjer je v evropskem parlamentu opravila pripravništvo in pridobila izkušnjo v multikulturnem prostoru. Potem je prek javnih del dobila delo na Centru za socialno delo Tržič.

Maja z mami Ano na predstavitvi knjige v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja v Tržiču / Foto: Tina Dokl

In danes? Mami Ana pove, da ima hčerka svoje samostojno življenje. Maja se je pred kratkim s partnerjem preselila v Novo mesto, kjer je on dobil službo na fakulteti, ona pa trenutno išče službo. In še vedno verjame v moč metulja. Bojevnika. Avtobiografija je izšla v samozaložbi, v nakladi petdeset izvodov, ki jih je Maja podarila vsem, ki so si knjižico

zaslužili. Po predstavitvi na Soči – Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu jo je lahko vsak udeleženeц vzela, nekaj izvodov je podarila zaposlenim Soče in nekaj inštitutu. Nekaj izvodov je podarila Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka, Knjižnici Poljane ter Knjižnici dr. Toneta Pretnarja Tržič, kjer so bralcem dostopne v branje.

Igrice so igrali na Commodore 64

Commodore 64, »joystick«, kasetnik, disketa, ZX Spectrum 48, Atari 800 XL ... To so vse izrazi in predmeti, o katerih današnji mladi iz generacije prenosnih računalnikov, tablic in mobilnih telefonov najbrž nimajo pojma. A še ne tako daleč nazaj je bila to osnovna oprema vseh računalniških navdušencev ...

URŠA PETERNEL

Eden takšnih računalniških navdušencev je bil v devetdesetih letih prejšnjega stoletja tudi dr. Marko Mugerli, avtor razstave o zgodovini računalniške tehnologije, ki je na ogled v železarskem muzeju v Ruardovi graščini na Jesenicah. Kot desetletni fant je zdajšnji doktor znanosti in zgodovinar sanjal, da bi imel svoj računalnik Commodore 64, na katerem bi lahko igral takrat priljubljene igrice, kot so tetris, šah, vampirji ali Indiana Jones ... Nekaj let kasneje mu je uspelo zbrati dovolj dinarjev, da si je kupil rabljeni računalnik, ki ga je obdržal vse do danes in je tudi na ogled na razstavi. To so v Gornjesavskem muzeju Jesenice pripravili z namenom, da prikažejo nagle spremembe v vsakdanjem življenju, do katerih je prišlo v zadnjih nekaj

Dr. Marko Mugerli ob računalniku Commodore 64 s kasetofonom, napajalnikom in igralno palico (»joystickom«).

desetletjih, še zlasti na področju informatike in telekomunikacij.

Kot je povedal dr. Mugerli, se je doba računalništva na Jesenicah začela leta 1959, ko so v takratni Železarni Jesenice kupili prvi računalnik, ki je bil celo eden prvih v Jugoslaviji. Ta je podatke shranjeval na luknjaste kartice, oprema pa je zavzemala kar tri velike omare. Računalnik žal ni več ohranjen, so pa ohranjene luknjaste kartice, ki so na ogled na razstavi. Leta 1968 so v Železarni sledili razvoju in kupili nov računalnik IBM 360, ki je podatke shranjeval na elektromagnetnih obročkih torusih.

A če so si prve računalnike, ki so bili obsežni in so kljub temu imeli malo spomina, lahko privoščile le tovarne in nekateri javni zavodi, pa je razvoj integriranega vezja omogočil izdelavo mikroprocesorjev in hišnih računalnikov. V osemdesetih

letih so tako gospodinjstva kupovala znamke ZX Spectrum 48, Commodore 64 ali Atari 800 XL. »Zaradi cenovne ugodnosti in zaradi množice igrice so bili med najbolj razširjenimi angleški računalniki Spectrum z 48 kilobiti delovnega pomnilnika RAM. V višjem cenovnem razredu je bil ameriški računalnik Commodore s 64 kilobiti pomnilnika, ki je nalagal igrice s pomočjo kasetnika. Računalniška oprema se je v glavnem kupovala v tujini, v Italiji in Avstriji, kar pa je bilo zaradi takratnih limitov kar zahteven podvig. Na slovenskem tržišču so ponujali predvsem računalnike domačega proizvajalca Iskra Delta,« je povedal dr. Mugerli. Na razstavi je na ogled del te opreme, tudi legendarni računalnik Commodore 64 iz Mugerljivega osebnega arhiva. Menda so jih izdelali kar trideset milijonov, danes pa jih je ohranjenih le še nekaj.

Obletnice

Vreme ga je zanimalo od malega

Janko Prezelj iz Davče je meteorološki opazovalec z najdaljšim stažem v Sloveniji. Na meteorološki postaji že sedemdeset let vsak dan meri padavine in višino snežne odeje ter opazuje druge vremenske pojave.

ANA ŠUBIC

V Davči že vse od leta 1925 deluje padavinska meteorološka postaja, ki stoji na vrtu družine Prezelj, po domače Podgrivarjevih. Najprej je meteorološka opazovanja in meritve na njej opravljal Ivan Prezelj, nato pa je to dejavnost leta 1946 od njega prevzel sin Janko. V Sloveniji doslej po podatkih Agencije RS za okolje (ARSO) še ni bilo opazovalca s tako dolgim stažem, Janku Prezljju pa so tako letos podelili zahvalo za 70 let prostovoljnega opravljanja meteoroloških opazovanj in meritev. Prav skrbnim vestnim in vztrajnim opazovalcem gre zasluga, da ima Slovenija bogat in obsežen arhiv meteoroloških podatkov, ki so osnova za poznavanje podnebja, kar je pomembno prav za vsa področja človekovega delovanja, poudarjajo na Arsu.

Z meteorologijo odraščal

»Očeta sem kot opazovalec na meteorološki postaji nasledil po drugi svetovni vojni, bil je že v letih, sam pa sem jih takrat imel sedemnajst. Vreme me je zanimalo že od malega, s tem sem odraščal, saj sva z očetom pogosto skupaj popisovala podatke,« se spominja danes 87-letni Janko Prezelj. Na meteorološki postaji Davča, ki stoji na 987 metrih nadmorske višine, merijo količino padavin in višino snežne odeje ter opazujejo vremenske pojave. Kljub letom Prezelj še danes opazovanja in meritve večinoma opravlja sam. Vsako jutro se ob 7. uri odpravi k dežemeru, ki zadnja leta stoji le nekaj metrov od hiše, kar Prezljju sedaj,

ko že težje hodi, precej olajša opravljanje meritev. Dežemer je bil namreč včasih nameščen nekaj deset metrov nižje na vrtu. Gre za pocinkano posodo na palici, z majhno odprtino na vrhu, v notranjosti pa se skriva vložek oz. manjša posoda, v katero se steka dež. »Včasih so bili dežemerji kar brez vložkov, a so potem začeli ugotavljati, da lahko padavine izhlapevajo,« je pojasnil Prezelj.

Pomaga mu vsa družina

Če se v dežemeru nabere kaj padavin, jih pretoči v merilni stolpec, milimeter stolpca pa ustreza litru padavin na kvadratni meter. Izmerjeno količino vsak dan vpiše v padavinsko poročilo, ki ga mesečno pošilja na urad za meteorologijo. »Če ni večjih padavin, zadošča jutranje praznjenje, v primeru čezmernega deževanja je pa treba posodo prazniti tudi čez dan. Poleg padavin merimo tudi višino snežne odeje, količino novozapadlega snega, v poročilo pa vpisujem tudi podatke o izrednih pojavih: gromih, toči, sodri, megli, rosi in slani. Treba je zapisati začetek in konec pojava. Pri rosi to pomeni tudi, kdaj se posuši, kar se mi zdi kar malo neumno. Pri slani je še posebej pomembno, kdaj se pojavi prva,« pojasnjuje.

Biti prostovoljni meteorološki opazovalec je obveznost, a Prezljju ob delu na kmetiji, dve desetletji pa je hodil tudi v službo v Alples, ni bila nikoli odveč. »Nikoli mu ni bilo težko. Ko je bilo zjutraj treba k dežemeru, je šel, nič se ni pritoževal,« se v pogovor vmeša žena Marica.

Janko Prezelj se vsako jutro ob 7. uri odpravi k dežemeru. / Foto: Gorazd Kavčič

Z meteorološkimi opazovanji sicer živi vsa družina. Če je bil Prezelj v službi ali pa zadržan zaradi drugih razlogov, so vsokoli drugi družinski člani: poleg žene še sin Franci in njegova žena Marija, danes pa tudi že vnuk Sandi. Njihove zapiske je v poročilo običajno vnesel Janko, saj imajo vremenski pojavi določene oznake oz. šifre.

Lani najmanj, predlani največ padavin

Na meteorološki postaji Davča je še pred nekaj leti poleg dežemera padavine meril tudi ombrograf, instrument, ki sam zapisuje

množino, čas trajanja in jakost padavin. Prezelj je menjal trakove, na katere so se izpisovali podatki, in jih skupaj z mesečnimi poročili pošiljal v Ljubljano. Maja lani pa je Arso pri Podgrivarjevih postavil samodejno meteorološko postajo, ki ne prestanto meri temperaturo, vlažnost zraka in višino padavin. Kljub temu so v Davči ohranili prostovoljnega meteorološkega opazovalca, ki nadaljuje z vsakodnevnim merjenjem količine padavin v dežemeru in opazovanjem vremenskih pojavov. »Obljubil sem, da bom to počel še do novega leta, če bom zmogel,« je pristavil.

V Davči padavine neprekinjeno spremljajo že od leta 1945, pred tem pa sta bili po letu 1925 dve krajši prekinitvi, čeprav Prezelj meni, da so se meritve verjetno izvajale, je pa možno, da so se podatki izgubili. Meteorološke postaje, ki so dolga leta delovale brez velikih sprememb lokacije, so odlične za spremljanje podnebja, poudarjajo na uradu za meteorologijo, kjer so se na podlagi velike količine zbranih podatkov lotili analize padavinskih razmer v Davči in okolici.

Izračunali so, da je povprečje padavin v obdobju 1961–1990 1868 milimetrov, med letoma 1981 in 2010 pa je bilo nižje – 1792 milimetrov. Zanimivo: v zadnjih 90 letih je bilo najmanj padavin leta

2015 – 1330 milimetrov, največ pa samo leto pred tem, ko jih je bilo kar enkrat več. Največ dela pa je meteorološki opazovalec v Davči imel 18. septembra 2007, ko so Železnike prizadele katastrofalne poplave. »Komaj sem sproti praznil posodo. Voda je kar stala po tleh, sploh ni mogla odtekati. Dežural sem tudi ponoči in podatke po telefonu sporočal v Ljubljano, saj je šlo za izredni primer. Če se prav spomnim, sem tedaj v enem dnevu izmeril okoli 300 litrov dežja na kvadratni meter,« je razložil Prezelj. Iz poročila urada za meteorologijo izhaja, da je bila dnevna najvišja višina padavin na postaji izmerjena 19. septembra 2007 – 228 milimetrov, a je večina padla že dan prej. V Davči je to do sedaj tudi edini dnevni izmerek padavin čez 200 milimetrov.

»Sem pa doživel tudi hudo točo, leta 1943. To je bilo neverjetno, ni bila tako debela, saj je dovolj že, da je velika kot droben oreh. Padala je dvajset minut, vse žito je bilo uničeno. Vojska je bila, hrane nikjer. Nisi je mogel kupiti, tudi če si imel denar,« se spominja Prezelj.

Snežilo že septembra

Z meritvami snežne odeje so v Davči začeli leta 1938. Naš sogovornik se še posebej dobro spomni obilnega

sneženja 1952: »Ko sem 15. februarja prišel ven, se lese ne palice, ki so mi jo za merjenje poslali z meteorološkega zavoda, ni videlo, pa je bila visoka dva metra. Štiri dni in noči je kar naprej snežilo, tudi skozi okno se ni več videlo, stalno smo kidalili sneg.« Višina snežne odeje je bila tistega dne kar 212 centimetrov. Po podatkih je le tedaj preseгла dva metra, vsaj meter snega pa so v Davči izmerili 200 dni. Snežno odejo imajo sicer v povprečju tri mesece na leto, kar je manj kot v obdobju 1961–1990, ko se je povprečno obdržala 111 dni. Izpostaviti velja tudi dve ekstremni leti: 1980, ko se je sneg obdržal kar 152 dni, in 1989, ko so ga imeli zgolj štirinajst dni, in še to največ 23 centimetrov. Najzgodnejši datum z zabeleženo snežno odejo, sicer skromno (3 cm), je 18. september 1977, na drugi strani pa je Prezelj kar 15 let zabeležil majsko sneženje, najpoznejše 20. maja 1969, ko je bilo 14 cm snega.

Tudi aprilsko sneženje v Davči ni nekaj izrednega, saj so v 78 letih snežno odejo imeli kar 64-krat. Konec letošnjega aprila je sneg pobelil celo nižino; v Davči ga je zapadlo 29 cm, obdržal se je tri dni. Najvišjo aprilsko višino snežne odeje je Prezelj izmeril 6. aprila 1970, kar 95 cm, tega meseca pa je sneg obstal 22 dni.

Janku Prezljju pri opravljanju meritev pomagajo tudi žena Marica in drugi družinski člani.

Na robu

Ni bilo razloga za smeh, 1. del

Mama – kaj je že to?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Razlog, zakaj se je Danilo odločil, da mi pove svojo zgodbo, je zelo vsakdanji: na živce mu namreč gre, ko vsepovsod posluša, da so moški, če so v zrelih letih še samski, lahko le mamini sinčki ali pa geji. On ni ne eno in ne drugo. Je le človek, ki mu je nekoč ženska, ki se je štele za njegovo mamo, naredila veliko hudega.

»Spomini na otroštvo niso lepi. Zmeraj smo živeli v tesnih, mračnih in zelo umazanih luknjah. Pa nešteto krat smo se selili. Oblečen sem bil v oblačila, ki smo jih otroci dobivali od dobrih ljudi. Ne vem, ali je Rdeči križ takrat sploh deloval, Karitasa pa ni bilo. Mama je že imela dva otroka z nekim drugim moškim, ko sem prijokal na

svet. Moj oče je bil podoben biser, kot je bila sama. Menda sem dneve in dneve ležal v mokrih plenica, jokali zaradi lakote in osamljenosti. Včasih se me je usmilila polsestra, če je slučajno prišla k svoji mami na obisk, če je ni bilo, sem dobil jesti šele zvečer, ko sta se starša vrnila domov s svojih pivskih pohodov. Shodil sem pri štirih letih, bil sem ves krastav, umazan, nenehno mi je teklo iz nosu. Ko sem šel v prvi razred, je mama ponovno rodila. Če je bil oče isti, se ne spominjam, ker smo takrat živeli sami. Poleg šolskih obveznosti sem moral skrbeti še za brata, kakor sem vedel in znal. Spominjam se, kako so se sošolci norčevali iz mene, ker nisem nosil spodnjih hlačk. Sploh nisem vedel, da obstajajo! Posmehovala se mi je tudi učiteljica. V svoji ubogi, otroški glavi sem se končno domislil, da ne bi bilo nič narobe, če bi si nataknil mamine. To sem res storil. Potem šele sem bil tarča posmeha! Edino ena od sošolk se je zavzemala zame. Jokala je, ko je videla, kako gredo ravnajo z mano. Sošolce, ki so me zmerjali s ciganom, je zatožila učiteljica, a ta ni nič ukrepala. Le skomignila je z rameni, češ saj nič ne morem, če so si učenci v laseh. Ines me je nekoč odpeljala k sebi domov. Njena

mama se je prišla za glavo, ko me je videla. Sicer sem se na vso moč branil, a me je potem zgrda stlačila v kad in me umila. Prvič v življenju sem bil čist. Gledal sem se v ogledalo in bil sam sebi všeč. Dobil sem tudi nova oblačila in svoje prve gate. Sanjala se mi ni, da je tista luknja spredaj narejena zato, da skozi potegnem lulčka in lulam. A ker sem bil dober opazovalec, sem kmalu ugotovil, da se mi na stranišču ni treba sleči, da si lahko pomagam drugače. Zelo sem se navezal na Inesino mamo. Pogosto so me povabili na kosilo, in če smo imeli ob sobotah slučajno še pouk, sem najprej stekel domov po brata. Smilil se mi je, ker bi bil, če tega ne bi storil, lačen.« obuja svoje zelo boleče spomine na otroštvo moj sogovornik.

Konec prvega razreda je imel Danilo same nezadostne. Kazalo je, da ga bodo stlačili v posebno šolo. Prav nobenega usmiljenja niso čutili do ubogega otroka. A se to po nekem čudežu ni zgodilo. Ponavljal je razred in ga zaključil z odličnim uspehom. Vse do osmege razreda se je uvrščal med pet najboljših na šoli. A to mu ni dosti pomagalo. Imeli so ga za cigana, četudi to ni bil. Učitelj fizike, ki ga je rad dajal na zob, ga je, če ni takoj odgovoril na njegovo

vprišanje, poslal v klop z besedami, da se morajo tudi cigani učiti, če hočejo splezati na zeleno vejo.

Danilo je bil v tretjem razredu, ko se je njegova mama ponovno selila. Tokrat v svoje lastno stanovanje. Njen oče je dobil odobreno tako imenovano 'italijansko pokojnino'. Čez noč je bilo denarja čez glavo! Ker pa je bil kljub alkoholu, ki je bil tudi njegov stalni spremljevalec, zadosti trezne glave in je vedel, da bodo lire hitro skopnele, če z njimi ne bo ravnal po pameti, je obema hčerkama raje kupil stanovanje, kot bi jima dal v roke gotovino.

»Stanovanje je bilo zeloveliko. Dobil sem svojo sobo, v kateri je bila velika omara, pisalna miza, postelja in velika rdeča preproga z vtkanimi vrtnicami. Počutil sem se kot kralj. Ded mi je kupil tudi kolo, da mi ni bilo treba pešati v šolo. A sem ga imel samo nekaj mesecev. Potem pa je mami zmanjkalo denarja in ga je prodala. Mama si je našla novega moškega. Spet je bila noseča. Brat Viktor je obiskoval prvi razred. Bil je zelo nesrečen, ker je še zmeraj lulal v hlače in v posteljo. To je počel zato, ker so ga mama, če ne ona, pa kdo od moških, ki so si v stanovanju podajali kljuko, nenehno topli. Bal se je teme in omar, zato je

večino časa prebil pri meni. Učenje mu ni šlo najbolje od rok. Trudil sem se, da bi mu pomagal, a ni šlo. Končal je samo štiri razrede, se zaposlil, potem pa je tudi on začel piti. Nazadnje sem ga videl pred kakšnimi petnajstimi leti. Komaj sem ga prepoznal. No, pa da nadaljujem zgodbo tam, kjer sem skrenil s poti: mama je rodila deklico. Če prav vem, je bil to njen peti otrok. Polsestri, ki ju je imela pred menoj, sta živeli pri starših moškega, ki je bil njun oče. Z njima sem se kdaj pa kdaj srečal, poznali smo se, več kot toliko pa nismo imeli stikov. Stari starši so moji polsestri držali zelo na kratko. Tudi moji mami niso dovolili, da bi ju obiskovala. Pa, verjemite, nobene potrebe ni bilo po takšni prepovedi. Mami na kraj pameti ni padlo, da bi to počela. Brigalo jo je za lastne otroke. Še danes ne vem, zakaj nas je sploh rodila. Pri prvih dveh hčerkah kontracepcija še ni bila tako prisotna, lahko pa bi šla delat splav. Prihranila bi nam veliko trpljenja in še več žalosti. Pa tega ni storila. Menda se je na smrt bala zdravnikov. Ne vem sicer, ali to drži, tako se je govorilo. V našem stanovanju, ki je bilo tako lepo, sončno in veselo, ko smo se vselili, so se zvrstile vse 'propalnice' od blizu in daleč. Včasih, ko so imeli denar, se je pilo in veseljačilo več dni skupaj. Ne bom pozabil nekega petkovega večera. Poklicali so me v kuhinjo in eden od pijanih možakarjev mi je ukazal, naj jim pokažem lulčka in se igram z njim. Ker nisem takoj

ubogal, je pristopil bliže in mi takšno primazal okoli ušes, da sem padel na tla in je potem kar nekaj časa trajalo, da sem prišel k sebi. Ko sem se pobral, je svojo zahtevo ponovil. 'Če ne boš ubogal, bomo poklicali bratca in se bo moral igrati z luliko vajine sestre', mi je še zagrozil. Na smrt sem se ustrašil. Sestrica je bila še majhna, bila je zelo nežna in nenehno bolehen otrok. Težko je tudi dihala, ker je imela kronično astmo. Ni mi preostalo drugega, kot da sem tistega prasca ubogal. Ne morem vam povedati, kako so se mi smejali. Najbolj pa se mi je smejala lastna mati. Izraza na njenem obrazu ne bom nikoli pozabil. Takrat se mi je zagnusila, zasovražil sem jo, in če bi imel v roki karkoli uporabnega, bi jo zlahko ubil. Ves osramočen sem se zavlekel v svojo sobo in zaklenil vrata. Še prej sem šel po sestrico, brat je tako in tako ležal na preprogi, kje pa drugje. Nisem mogel zaspiti, bilo me je tako zelo sram, da ne morem povedati. Podobni večeri so v naslednjih dveh ali treh letih še pogosto sledili. Potem pa je moja mama na srečo sodelovala pri nekem ropu trgovine, za nekaj časa so jo zaprli, nas otroke pa so dali v rejo. Ko bi šli vsaj skupaj, pa nismo! V svoji otroški glavi sem zato komaj čakal, da so mamo izpustili, da sem spet lahko videl brata in sestrico. Naše snidenje je bilo nepopisno! Jokali smo in se objemali. Zlasti sestrica, ki je imela že skoraj pet let, me je bila vesela.

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Luka Svetec in enotnost knjižnega jezika

PETER COLNAR

Pred časom je neki afriški študent v intervjuju na zanimiv način povedal svoje vtise, ki jih je dobil o Slovencih. Pošalil se je in dejal, da smo zelo zanimiv narod, ker vse kaže, da obvladajo slovenščino samo trije ali štirje Slovenci. Ko nekdo nekaj napiše, se takoj pojavi množica, v kateri vsak po svoje dokazuje, da je napačno napisal... Je v tej šali tudi nekaj resnice?

V Podgorju pri Kamniku se je 8. oktobra 1826 rodil pravnik, politik, pisatelj in praktični jezikoslovec Luka Svetec s psevdonimom Podgorski. Po njegovih predlogih naj bi Slovenci dosegli enotnost knjižnega jezika. To je sicer povezano tudi s tistim Prešernovim, da »le čevlje sodi naj Kopitar«, vendar se je v resnici s tem ukvarjal ožje zelo veliko slovenistov...

Luka Svetec je licejski študent končal v Ljubljani, kjer je v letih 1848–1849 poslušal pravna predavanja v slovenščini. Leta 1853 je doštudiral pravo na dunajski univerzi in nato služboval na Hrvaškem. Od 1861 je bil adjunkt v Mokronogu in Kočevju, 1864 je postal sodnik na Brdu pri Lukovici, leta 1866 policijski komisar na ljubljanskem magistratu, v letih 1871 in 1872 je bil notar v Idriji, od leta 1873 pa v Litiji.

Njegovo zgodnje pesništvo je zaznamovano z domoljubjem, pripovedništvom pa z romantiko (povest Vladimir in Kosara, Slovenska bčela 1851). Zavzemal se je za razumno naslonitev slovenskega knjižnega jezika na staro cerkveno slovanščino in uveljavljal nove oblike. V teoriji in praksi je oblikoval

slovenski parlamentarni in pogovorni jezik.

V politiki je deloval od leta 1862. Leta 1863 je bil izvoljen v kranjski deželni zbor. Zagovarjal je pravice Slovencev, potrebo po slovenski univerzi in načela naravnega prava proti načelom zgodovinskega. Kranjski deželni zbor ga je leta 1867 izvolil v dunajski državni zbor, v njem pa je iz bojzani pred zaostritvijo nemško liberalne vladne usmeritve glasoval za dualizem. Pozneje se je zavzemal za politiko slovenske nenavzočnosti v parlamentu po češkem zgledu, leta 1873 pa se je zaradi staroslovensko-mladoslovenskih trenj začasno umaknil iz politike. Leta 1877 se je vanjo vrnil in bil kot »kristalizirana slovenska pamet« (Janez Bleiweis) spet izvoljen v

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- * V Ljubljani je 4. 10. 1697 umrl organizator tatinske in roparske družbe, predhodnik rokovnjačev, Janez Košir. Rodil se je okoli leta 1652 na Jami pri Kranju. Kot ranocelnik si je kasneje pridobil še večji sloves po deželi kot poprej s tolovajstvi.
- * V Puštalu pri Škofji Loki se je 7. 10. 1910 rodil biolog, muzealec, poljudnoznanstveni pisec in evropsko priznani strokovnjak Anton Polenec. Bil je tudi gimnazijski profesor v Kranju.
- * V Črnomlju se je 8. 10. 1928 rodil fitopatolog dr. Miloš Kus. Od leta 1955 je vodil selekcijsko postajo krompirja v Poljanah nad Škofjo Loko, v Stari Sušici in od 1963 pri Kmetijsko-živilno-rejskem kombinatu Kranj, kjer je razvil laboratorij za fiziologijo in viroze krompirja.

kranjski deželni zbor. Ob Bleiweisovi smrti je bil razglašen za njegovega naslednika, kar pa ni obveljalo. Kot zagovornik pretežno

staroslovenskih idealov se je po Mahničevi »ločitvi duhov« pridružil liberalcem in bil do leta 1895 voljen v kranjski deželni zbor.

Slap na krožniku

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Mrači se nad Danico. V šotoru prijetno – slavnostno razpoloženje na 46. zboru Gorenjske turistične zveze. Slavnostni nagovori, podeljevanje priznanj za najlepše urejene kraje na Gorenjskem, za prizadevno prostovoljno delo posameznih zaslužnih članov turističnih društev in za cvetoče bogastvo gorenjskih nageljnov. Nastopa otroških in odraslih folkloristov in še vedre viže ansambla. Prijateljsko kramljanje in izmenjave mnenj. Sladka posebnost večera – slap na krožniku, ki te dni dobi certifikat kot originalna bohinjska sladica Savica.

Ko prinesejo krožnik, je na desnem robu kot senca tolmuna borovničeva omakca, na levem robu vijuga zmletih orehov spominja na droben

prodec, v sredini se dviga bel puhač in kremast zaobljen grmiček, ki spominja na vzkipelo peno vode in je pokapan z zlatimi kapljicami. Na vrhu grmička lebdi majhen barvast kvadratik s slalom Savice. Dekorativnost, za katero slastnost okusov ne zaostaja. Seveda me zanima, kdo je avtor sladice. Nasmejana in ljubezniva gospa Milena iz TD Bohinj mi pojasni, da se v sestavinah združijo, kar je mogoče dobiti od Ukanca pa do Savice. Mleko, skuta, smetana, borovnice, orehi, med; edina tuja stvar med domačimi sestavinami je fruktoza ali sadni sladkor, sladkorni trs v Bohinju pač ne raste. Na vprašanje, kje je sicer mogoče dobiti kulinarčno Savico, je odgovor: v gostilni Danica. No, pa sem dobila naslov, kamor lahko povabim sladkosnedke med prijateljicami in po dolgem sprehodu, ko se bodo zdaj zdaj zlatili macesni, kalorije ne bodo poseben greh.

Na poti domov premišljam, kako bi iz bohinjskih dobrot sestavila en hod za nedeljsko kosilo, in se seveda odločim za bohinjski sir v motovilčevi solati. Motovilec in oreh v Bohinju rasteta, sir je dober, jabolčni kis imajo, hruške tudi, hren ... A tujkom – soli, popru, olju – se ne bo mogoče izogniti.

Motovilčeva solata z bohinjskim sirom

Za 4 osebe potrebujemo: 150 g motovilca, 150 g

naribanega bohinjskega sira, 150 g krompirja, ki se ne razkuha, 2 jajci, 1 pest sesekljanih zelišč, sol, poper, 1 lonček kisle smetane, 2–3 žlice jabolčnega kisa, odvisno, koliko je kisel, 1 žlica vode, 2–3 žlice orehovega olja, 1 pest sesekljanih zelišč.

Skuhamo krompir in jajci in olupimo. Motovilec operemo in dobro osušimo ter ga nadevamo na krožnike. V skledi zmešamo kis, olje, kislo smetano in vodo, posolimo in popramo. Krompir, še malo topel, in jajci zrežemo na ploščke in umestimo v sredino krožnika, okrog nasujemo sir in izdatno pokapamo s prelivom. Ponudimo s kmečkimi kruhom.

Motovilčeva solata z bohinjskim sirom in hruškami

Za 6 oseb potrebujemo: 250 g motovilca, 3 žlice grobo sesekljanih orehov, 3 srednje velike hruške, 240 g bohinjskega sira, orehovo olje, jabolčni kis, sol in poper, 1 žlica hrena, 1 pest sesekljanih zelišč.

Sir razrežemo na kocke. Motovilec operemo in osušimo. Hruške operemo, odstranimo peške, sadeže narežemo na režnje. Orehe popražimo brez maščobe. V skledi iz olja, kisa, soli, popra, zelišč in hrena razžvrkljamo preliv. Previdno vmešamo motovilec, sir in hruške. Posujemo s sesekljanimi orehi. Ponudimo z dobrim kruhom.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Pa naj še kdo reče, da se iz jame nič ne vidi. Še zlasti če Jama napišemo z veliko začetnico. V prvih jesenskih dneh se je ta čudoviti razgled odprl na Kravec, ki je očitno lovil še zadnje sončne žarke pred začetkom smučarske sezone. Menda se lepi pogledi odpirajo tudi z Brega, še zlasti z Brega z veliko začetnico. I. K. / Foto: Luka Renar

Ličkanje koroze je včasih spadalo med najpomembnejša jesenska opravila, danes pa ga vidimo bolj poredko. Slika je z Verja v medvoški občini, kjer je KUD JaReM pod toplarjem Pr' Černet pripravil prireditev Večer pod toplarjem, na katerem so oživili ta stari običaj. S koroze so polnili late, se družili, zabavali in prepevali. M. B.

Nove knjige (350)

Kar je Sonce za Luno, to je Rusija za nas

MIHA NAGLIČ

»Socialistični realizem (tudi so-realizem) je bil literarna in umetniška usmeritev oz. estetska doktrina v nekdanji Sovjetski zvezi (SZ), ki je začela nastajati v zatonu ruske zgodovinske avantgarde v dvajsetih letih 20. stoletja in se je dokončno razkrojila šele z razpadom Sovjetske zveze. Veljala je za monopolno in uradno edino dovoljeno estetsko ideologijo skoraj 60 let, četudi se je začela razkrajati že na prelomu petdesetih v šestdeseta leta. Ker je bila torej estetika so-realizma veljavna najdlje od vseh umetnostnih smeri in tokov 20. stoletja, je doživela dolgo vrsto

teoretičnih obdelav, zlasti v svoji domovini, v praksi pa je ustvarila nešteta literarna in umetniška dela vseh zvrsti, med katerimi so se najboljša povzdignila v žanrske kandidate 20. stoletja. Socialistični realizem je bil tudi najpomembnejši dosežek sovjetske umetnosti sploh, spodbudil je nastanek in razvoj podobne ideološko usmerjene umetnosti v vseh deželah s socialistično in komunistično ureditvijo, zlasti v državah vzhodne in jugovzhodne Evrope ter Azije, celo ponekod v Latinski Ameriki in Afriki. Prav zato je nenavadno, da se ne slovenska estetika ne literarna in umetnostna zgodovina in ne kritika doslej niso kaj

dosti ukvarjale s to sovjetsko estetsko doktrino. /.../ Ker v tem času glede poznavanja so-realizma na Slovenskem nismo napredovali, bo ta obravnava poskušala pokriti sivo liso recepcije evropskih literarnih gibanj, smeri in šol pri nas in zapolniti neko praznino tudi v domači književnosti, saj so se tako literarni kot umetnostni zgodovinarji in estetički doslej izogibali povezovati literarno tradicijo med obema vojnoma (proletarska in socialna književnost, še bolj pa umetniško ustvarjanje med NOB) s 'trdim' so-realizmom po drugi vojni.« (Str. 9–10)

Avtor gornjih besed je gorenjski rojak Drago Bajt

(1948). Naslov knjige je stavek, ki ga navaja Kocbek v svojem dnevniku (4. 8. 1984), iz pisma, ki ga je dr. Antonu Kržišniku, pravniku in ministru zvezne vlade v Beogradu, pisal njegov brat iz Poljanske doline, Povličev iz Podobena (Kržišnika sta bila strica naše dolgoletne urednice Leopoldine Bogataj) ... Za pokušino navajam še kitico iz »lirike krampa in lopate«: »Pravkar sem peljal / že drugi kubik: / prvega partiji, / drugega planu, / zdaj pa zapeljem / še enega zate.« (Miha Remec, Kubik za deklo, 1947) Socialistični realizem sega od takih verzov do romanov Miška Kranjca in Maksima Gorkega ...

Drago Bajt, Kar je Sonce za Luno, to je Rusija za nas, LUD Literatura, Ljubljana, 2016, 408 strani, 35 evrov, www.ludliteratura.si

razprodaja

GG

USTVARITE SI SVOJO POROČNO PRAVLJICO

Naslednji konec tedna bo Festivalna dvorana na Bledu gostila prav poseben dogodek: prvi poročni sejem v Sloveniji za poročno sezono 2017. Seznam ponudnikov poročnih storitev je bogat, spremljevalni program pester. Sejem bo zanimiv tudi za vse druge navdušence in obiskovalce, ne le za pare, ki razmišljajo o poroki oziroma jo že mrzlično načrtujejo.

Alenka Brun

dejni vodji projekta Urška P. Ažman in Nadja Vidic razložita: »Tako bodo obiskovalci lahko prvič videli poročne smernice za prihajajoče leto in se seznanili z novostmi, ki jih prinašajo.«

Ker sta kot organizatoriki porok in ponudnici poročnih izdelkov vsaka na svoj način vpeti v poroke, sta že ob sovsem prvem srečanju ugotovili, da imata isti cilj: organizacija velikega poročnega sejma na Bledu.

Urška organizira poroke na prostem in je bila tudi prva diplomantka v Sloveniji, ki je pred leti diplomirala iz organizacije porok; Nadja pa se je letos z družinskimi podjetjem, ki ponuja lesen poročni dekor, večkrat udeležila poročnih sejmov po Sloveniji. Spoznala je, da je poročna ponudba v Sloveniji na zelo visokem nivoju.

Nov dogodek

Ideja o sejmju je dozorela letos spomladi. Predstavili sta jo Občini Bled ter Zavodu za kulturo Bled, ki sta bila nad njo navdušena do te mere, da je bil Poročni sejem Bled izbran tudi za enega izmed najperspektivnejših novih dogodkov Bleda.

Obisk poročnega sejma je za bodoče ženine in neveste vedno dobra odločitev, saj

Nadja Vidic in Urška P. Ažman / Foto: Tina Dokl

se na enem mestu predstavijo ponudniki iz različnih segmentov z najnovejšimi smernicami in idejami.

Poročni sejem Bled je prvotno namenjen parom, ki bodo usodni 'da' dahnilo v letu 2017, pa tudi drugim, ki razmišljajo o poroki oziroma jih poroka tako ali drugače navdušuje. »Zagotovo bo sejem prava paša za oči tudi za vse obiskovalce, saj bodo pri naših ponudnikih poročnih storitev lahko iskali navdih, izdelke, storitve ali poslovne partnerje,« menita Ažmanova in Vidičeva. »Obiski in preverjanje ponudnikov je lahko zamudno delo. Na poročnem

sejmju pa ponudnike dodobra spoznaš, preveriš njihovo ponudbo, dobiš nove ideje in nasvete, ki ti olajšajo organizacijo poroke. Poleg naštetega ponudniki vedno pripravijo posebne sejemske ponudbe ali popuste, ki pri organizaciji tako obsežnega dogodka niso zanemarljivi.«

Veliki lov na diamante

Na Bledu se bodo tako predstavili najboljši izbrani ponudniki poročnih storitev v Sloveniji, z večletno tradicijo ter dolgoletnimi izkušnjami. »Sodelovalo bo štirideset različnih poročnih

ponudnikov, sejem bo spremljal tudi zabavni in glasbeni program, v soboto in nedeljo ob 17. uri pa bomo izžrebali tudi srečne prejemnike nagrad nagradnih iger, kjer glavne nagrade prispevajo recimo Sava Hoteli, Astoria Bled in Gostinstvo Jezeršek. Tik pred zaključkom sejma – v nedeljo – pa bo jeseniško zlatarstvo Lavtižar podelilo še veliko nagrado nagradne igre Veliki lov na diamante, ženski poročni prstan, vreden šeststo evrov. Seveda je lov na diamante že nekaj časa odprt – če se lahko tako izrazimo – na naši Facebook strani Poročni sejem Bled. Prvih sto petdeset parov, ki

se bodo prijavi na spletno stran, pa bo prejelo še vrečko presenečenja in popustov. Skratka: obeta se pester poročni konec tedna, o programu pa lahko več preberete tudi na porocni-sejem.si,« razloži Vidičeva.

Modna revija in razprodaja

Pare bo že v preddverju Festivalne dvorane pričakala pijača dobrodošlice, bodoče neveste bodo imele priložnost brezplačnega poročnega testnega ličenja, urejanja pričesk, potekalo bo poskusno fotografiranje parov in kot vrhunec obeh dni: glavni oder v Festivalni dvorani bo ob 16. uri v soboto in nedeljo zavzela velika modna revija poročnih oblek, kjer se bosta predstavila Sanjska obleka in Sens. Prva bo predstavila ženske poročne obleke, drugi pa moške. Istočasno pa se bo dva dni sejma odvijala ločeno še razprodaja poročnih oblek.

Celo otroško varstvo

V času sejma se bodo dogodki odvijali tudi pred Festivalno dvorano. Predstavili se bodo ponudniki porok na prostem, prevozniki, obiskovalci se bodo seznanili tudi z Blejskim gradom, njegovo ponudbo, grajsko poroko v tako imenovani grajski sobi. Ves čas sejma pa bo poskrbljeno tudi za otroke, saj bo oba sejem-ska dneva otrokom na voljo

animacijski kotichek. »Da si bodo starši, bodoči mlado-poročenci, lahko vzeli čas za svetovanje pri organizaciji poroke in si v miru ogledali ponudbo.«

V zadnjem hipu

Ker pa je do sejma le še dober teden, Urška P. Ažman pove, da sta z Nadjo za ponudnike pripravili tudi posebno 'last minute' ponudbo oziroma ponudbo v zadnjem hipu. Njun sejem namreč vključuje tudi tako imenovani unikatni kotichek, kamor za simbolno ceno stonjnice vabita še deset ponudnikov unikatnih izdelkov, ki so v kakršnikoli zvezi s poročno ponudbo. »Naj bodo to torte, nakit, zahvalna darilca ... Veseli bova vsakogar z unikatno idejo.«

Poročni sejem Bled v Festivalni dvorani bo, kot smo že omenili, prvi poročni sejem v Sloveniji za poročno sezono 2017. Njegovo uradno odprtje bo ob 10. uri v soboto, 15. oktobra, trajal bo dva dni, odprt pa bo oba dneva med 10. in 18. uro.

»Bled kot ena najlepših in najbolj obiskanih poročnih lokacij v Sloveniji do sedaj še nikoli ni gostil tako visoke poročne ponudbe, obiskovalci pa bodo lahko prvič videli poročne smernice za prihajajoče leto in se seznanili z novostmi, ki jih ta prinaša,« z nasmehom zaključita organizatoriki.

Visoke pete, dekleta in tek

Foto: arhiv dogodka (Igor Zaplatil)

Tek v visokih petah je posebna paša za oči.

Na sončno petkovo popoldne se je na Mestnem trgu v središču Ljubljane ponovno zgodil poseben tek v visokih petah, Cosmopolitanov tek, tokrat že desetič. Spremljevalni program teka je bil zabaven in pester, na progo pa se je podalo v petkah z najmanj osemcentimetrsko peto dvajset pogumnih tekmovalk. Borile so se za naslov najhitrejše, tiste z najvišjo peto in za naslov dekleta z največ Cosmo stila. Tek je potekal v dveh predtekmovanjih, v finalnem teku pa se je pomerilo deset najhitrejših. Naziv najhitrejše si je pritekla Maruša Stermečki Pukl, Adelisa Kadirić se je na tek podala s kar 14,5-centimetrskimi petkami, naziv dekleta z največ Cosmo stila pa si je prislužila Nika Maži.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Trenutna situacija morda res ni najboljša, a že v začetku naslednjega tedna boste sijali od sreče. Obisk nekoga, ki ga sploh ne pričakujete, vas bo najprej spravil iz tira, a ravno to je tisto, kar sedaj najbolj potrebujete. Tudi denar še pride.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Utrujeni od odgovornosti boste veliko časa posvetili raznim hobijem, krajšim izletom, lahko tudi šli na obisk, za katerega ni nikoli časa. Prepreke, ki vas čakajo, boste uspešno premagali in boste nase zelo ponosni.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Misli bodo begale in težko se bodo sestavile v celoto, saj ne bo pravih odgovorov. Zmeda bo do konca. Metulji bodo zopet poleteli v višave in plesali nepozabni ples, ki se mu reče ljubezen. Vsi zaljubljeni boste zaljubljeni še bolj.

Rak (22. 6.–22. 7.)
S tem, ko se greste skrivalnice, lažete tudi sami sebi. Vsemu temu boste naredili konec in si vzeli pet minut za resnico. Lažje boste zadihali in kolo sreče se obrne. Na delovnem mestu boste določene ljudi postavili pred dejstvo.

Lev (23. 7.–23. 8.)
V odločitvah boste neomajni, a zato lahko pričakujete negotovanje iz bližnje okolice, ki se vsekakor ne bo strinjala in bo skušala narediti vse, da bi si premislili. Najlepše vrednote so skrite v majhnih in ne nujno na zunaj lepih paketih.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Čustveno se že nekaj časa vrtite v začaranem krogu. Tako na levi kot na desni strani vidite preveč ovir za stalno srečo. Pojavi se vam nekdo, ki ga še ne poznate, in s tem se vam vse skupaj spremeni. Poslovno bo treba zavihati rokave.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Že nekaj časa bi nekomu radi povedali, kar mu gre. Kmalu bo končno prava priložnost. Dosegli boste svoje in se potihoma veselili zmage. O finančnih boste veliko razmišljali in poskusili boste iz nič narediti ogromno, kar vam bo tudi uspelo.

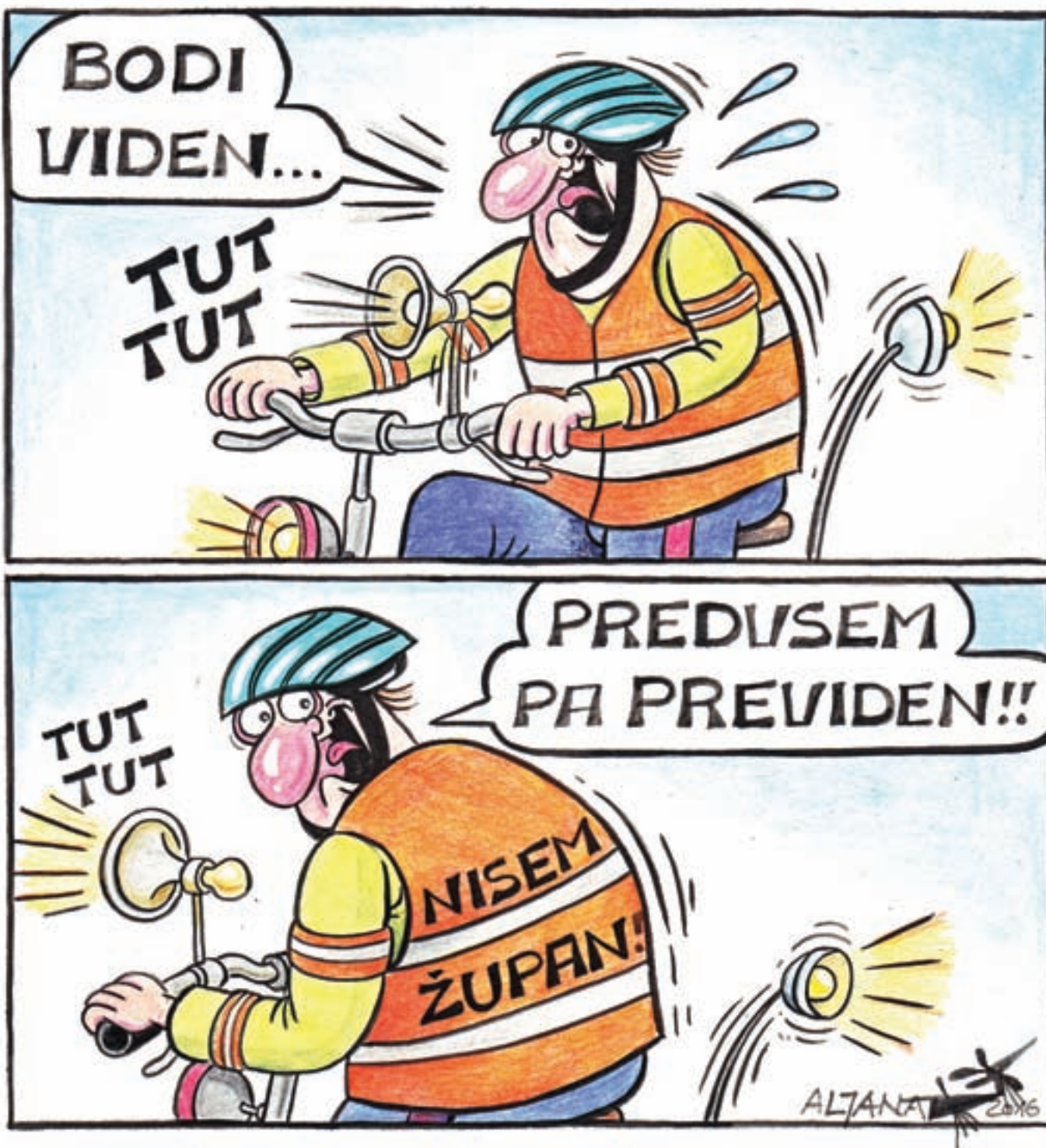
Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Razna premišljanja, tako poslovna kot čustvena, bodo tista, ki ne bodo dala miru. Večji del boste kovali načrt in v zadnji minuti naredili korak naprej. Bodite pazljivi pri vseh naložbah ali nakupih, jutri je še en dan.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Na trenutke boste imeli željo storiti nemogoče. Vedno znova vas bo ustavila misel, da še ni pravi čas, kar pa ne pomeni, da ne boste enkrat sposobni. V partnerskem odnosu boste tokrat malce nezaupljivi, saj vas preteklost še vedno preganja.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Bali se boste obstati na mestu, saj vam ritem življenja napoveduje drugače. Razveselile vas bodo novice, ki jih že dalj časa pričakujete. Zaradi prezaposlenosti s seboj ne smete pozabiti na svoje bližnje, ki imajo tudi svoje potrebe.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Obremenjevali se boste z malimi stvarmi, ki so vam še pred časom bile vsakdanje. Vse to bo le prehodno obdobje in panika ni in ne bo potrebna. Ker imate najraje ustaljen ritem, vas bodo neki dogodki spravili iz tira. Pozabite na trmo.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Zatišja v vseh smereh ste se že kar malo privadili, zato vas bo plaz hitrih sprememb na začetku šokiral, a kot po navadi se boste hitro znašli in vzeli stvari v svoje vajeti in izpeljali vse tako, kot je treba. Pred vami je še daljše potovanje.

TA JE DOBRA

Pariška po idrijsko

V Idriji v Mercatorju Ljubljčan kupuje salamo.
Ljubljčan: »Gospa, dajte mi prosim deset dekagramov pariške.«
Prodajalka: »A zrižem?«
Ljubljčan: »Hmmm, deset dekagramov pariške, prosim.«
Prodajalka: »Ja, a zrižem?«
Ljubljčan (ne ve, kaj bi): »No, pa mi rajši dajte deset dekagramov mortadele.«
Prodajalka: »Ja, prou, pa mortadela. A zrižem?«
Ljubljčan (že malo jezen): »Ma ne z rižem, brez riža, no!«
Prodajalka: »Ja, a vam jo zrižem, al kaj?«

Kdo je na slabšem

Novi zdravnik ima obhod po psihiatrični bolnici, da bi se seznanil s stanjem med bolniki.
»Kdo je ta tukaj?« vpraša doktor.
»Tega je prevarala žena in je odšla z drugim,« mu odgovorijo.
Na drugem koncu prostora doktor pride do bolnika, ki tuli in buta z glavou zid.
»Kdo pa je ta?« se spet pozanima zdravnik.
»To je pa 'drugi'.«

Zaradi sence

Blondinko vprašajo, zakaj ima glavo.
»Zato, da imam vrat v senci,« odgovori.

Matematični test

Mama: »Janezek, koliko si pisal matematični test?«
Janezek: »Ah, daj no, mama, glavno, da sem zdrav.«

Kako se glasi definicija genija?

Povprečen otrok v očeh matere.

LAŽJI SUDOKU

1	6		7	3		4	5
7			8	4			9
		8		1		7	
	8						3
			1	2			
	5						2
		2		5		6	
5			2	7			3
3	4		6	9		5	1

Rešitev:

1	5	2	6	9	9	7	1	6
5	9	6	2	7	2	5	1	5
7	2	1	5	8	6	8	6	9
9	2	1	8	7	7	5	6	6
9	6	5	7	6	1	7	9	1
8	6	5	7	9	6	1	7	9
2	5	7	9	6	5	6	6	7
8	5	1	5	9	7	6	7	6
9	2	5	1	6	6	7	8	6
5	6	7	7	2	1	6	9	7
5	7	6	2	2	6	9	1	1

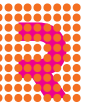
TEŽJI SUDOKU

7	2				9	1		4
				7		8		
			3		5			6
					1	4		8
4			9		2			7
5		6	7					
2			1		7			
		8		2				
1		7	4					6

Rešitev:

1	5	2	6	9	7	1	6	6
1	7	2	5	8	6	8	6	9
6	5	2	6	1	7	9	2	5
6	2	5	7	2	1	5	6	6
2	5	7	9	6	1	7	9	1
8	5	1	5	9	7	6	7	6
9	2	5	1	6	6	7	8	6
5	6	7	7	2	1	6	9	7
5	7	6	2	2	6	9	1	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Avtohiša Vrtač, d. o. o., Kranj

Delavska cesta 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN
2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 19. oktobra 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

Turneja fantastičnih ponudb

PREVERITE NA WWW.VOLKSWAGEN.SI

Čas je za akcijo!

V času turneje veljajo prav posebne fantastične cene. Preverite ponudbo in ob nakupu novega vozila izkoristite prihranek do 2.500 EUR*, bon za financiranje do 1.500 EUR** ter komplet zimskih pnevmatik s platišči***. Ja, res fantastično!

Fantastična ponudba velja za modele: up!, Polo, Golf, Golf Variant, Golf Sportsvan, Caddy, Jetta, Passat, Passat Variant, Touran in Sharan. Velja za vozila na zalogi do 15. 11. 2016. Za več informacij o ponudbi se obrnite na našega prodajnega svetovaleca.

Emisije CO₂: 174-0 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,4-3,4 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,1211-0 g/km. Število delcev: 9,9-0. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Višina prihranka je odvisna od modela. **Bonus v obliki znižanja maloprodajne cene vozila v vrednosti do 1.500 EUR z DDV velja v primeru hkratnega financiranja/najema vozila preko družbe Porsche Leasing SLO d.o.o. in permanentnega Porsche kasko zavarovanja vozila preko Porsche Versicherungs AG, Podružnica v Sloveniji, ki je del skupine Porsche Finance Group Slovenia pod pogoji akcije VWBON16. Več na www.porscheleasing.si. ***Dobroimetje na kartici zvestobe Volkswagen Card, ki velja za zimski komplet koles na originalnih jeklenih platiščih z zimskimi pnevmatikami Semperit iz zimske ponudbe originalne dopolnilne opreme Volkswagen. Kartico zvestobe lahko brezplačno naročite pri pooblaščenem trgovcu ali serviserju Volkswagen ali na spletni strani www.porsche-group-card.si. Slike so simbole.

SESTAVIL: F. KALAN	VRSTA NUKLEARNE REAKCIJE	USPAVALO	ATALOS (KRAJŠI ZAPIS)	NAJVIŠJI DEL GORE	KAREL OSTIR	PISATELJ INGOLIC	GORENJSKI GLAS	NAŠ SLIKAR (ANTON)	INOSLAV	INDIJSKI PISATELJ (RABIN- DRANATH)	JAPONSKA LUKA	POLDRAG KAMEN	REKA V SIBIRIJI	ZGORNJA OKONČINA	OBROK PLAČILA	EGIP- TOVSKI BOMBAŽ	ZNAMKA NEM. VOZIL	ČETRTE INTERVAL	5										
ŠTRAJK	1						ETOLJA (GR. ZAPIS) DOVRŠNI PRETEKLI ČAS			14				MATERIAL V OKNU						TRUGA	MESTO V NEMCIJI								
ŽENSKA, KI SKRBI ZA BOLNIKE NA DOMU	20					22																							
MUSLI- MANSKI BOG					IGRALNA NAPRAVA							10	ANTON OCVIRK		NADLEŽNA ŽUŽELKA		SL. PEVKA (MAJDA)				19								
IGRALKA DAGOVER				NAŠA PEVKA (MARTA)	HČERIN MOŽ				VRSTA METULJA LUKA V MJANMARU, AKYAB				VRBOV GRM	MODEL VOZILA HYUNDAI SKLAD. KOGOJ			VZDEVEK ONASSISA		STANKO LORGER		ANA DOLINAR								
ANŽEJ DEŽAN			NAŠ ŠAHIST (LEON)	IT. NAFTNI KONCERN		17		AVANS							25		MEJNI PREHOD PRI GORNJI RADGONI	11											
TOVARNA V ZREČAH						JAPONSKO ZGANJE					BABICA	HRV. PEVEC (GORAN)					IGRALEC QUINN												
MUSLI- MANSKI UČENJAK			12		MESTO V SLOVENIJI					BIBLIJSKA DEŽELA		8							NUŠA DERENDA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
REKA NA ČESKEM	6				RAFKO IRGOLIC		NAŠ PISATELJ IN TEOLOG (JURIJ)														10	11	12	13	14	15	16	17	18
DODATEK HRANI ZA DALJŠI OBSTOJ							VZDEVEK NOGOMETA- ŠA IBRAHI- MOVIČA					POGAN			24						19	20	21	22	23	24	25		

DRUŽABNA KRONIKA

MODNA JESEN

Znana slovenska modna oblikovalka Maja Ferme se je na svoj način dotaknila čarov egipčanske kulture, Deichmann pa je pripravil modni 'brunch' za povabljenе novinarkе, modne poznavalke in blogerke.

Alenka Brun

V ljubljanskem Mestnem muzeju je modna znamka, ki je namenjena in cenovno dostopna širši publiki, Deichmann, pripravila jesenski 'brunch', kjer je predstavila novo kolekcijo obutve in torbic za jesen in zimo 2016/2017. Ob nostalgčnih melodijah zlatih časov slovenske popevke, ki sta jih pričarala mlada Ljubljanka, pevka Ivana Honsić in pianist Urban Grabenšek, so manekenke Eva Ahačevčič, Zlata Okugić in Karin Škufca predstavile modne trende prihajajoče sezone. Organizator dogodka je

tokrat pripravil malce drugačen sprehod po modni brvi, prisotni pa smo si ga lahko ogledali kar s svojih sedežev izza mizic v kavarni muzeja. Dekleta so se predstavila še v oblačilih Love, Eva, ki jih je skreirala omenjena manekenka Eva Ahačevčič.

Tudi tokrat so zbrane modne poznavalke ocenjevale čevlje in torbice. Med čevlji so najbolj navdušili črni škornji z zlatimi detajli, med torbicami pa je zmagala večno aktualna velika črna torba. Na modni brvi pa smo videli še nepogrešljive oxford čevlje z vezalkami; barvite športne copate, ki jih zaznamujejo zanimivi potiski in kovinski sijaj; univerzalne gležnarje za muhasto jesen ter visoke škornje za

bolj zapeljiv videz in torbice z igrivimi detajli.

Na dogodku smo spoznali tudi novo blogerko Zalo Zagoričnik, ki je zmagala na zadnjem njihovem natečaju in bo tako eno leto soustvarjala modne zgodbe z blogerkami Ajdo Sitar, Kajo Bajda in Natašo Mernik. Izvedeli pa smo tudi, da njihov blog pri nas letos praznuje prvi rojstni dan, blagovna znamka pa desetega.

Znana slovenska modna oblikovalka Maja Ferme pa je bila že junija letos s svojimi idejami in kreacijami del umetniške razstave. Takrat je v Mestnem muzeju Ljubljana na ogled postavila obleko, ki je predstavljala Slovenijo v Parizu na svetovni razstavi v Haute Couture in je preplet

tradicionalne idrijske čipke ter sodobne tehnike laserskega reza. Tokrat pa je oblikovalka povabila v Narodni muzej Slovenije, kjer smo odkrivali skrivnostni svet faraonov. Po Dolini kraljev smo se tokrat sprehodili na malce drugačen način. Kustos Tomislav Kajfež je razkril tančico o skrivnostni pošiljki iz Egipta, ki je prišla v Ljubljano pred več kot 170 leti, Maja Ferme nam je predstavila čare egipčanske kulture, ki jih je na sodoben način vpletla v kreacijo, ki bo postala del umetniške zbirke Narodnega muzeja, Lina Vodopivec pa je razkrila čare egipčanskega vpliva v nakitu Frey Wille, ki smo ga Slovenke podrobneje spoznale pred leti, ko je k nam prišel iz sosednje Avstrije.

Novinarski 'brunch' ali pozni zajtrk je minil v modnem vzdušju.

Obutev so manekenke predstavile na modni pisti, na drugi strani prozorne stene.

Karin Škufca, Eva Ahačevčič in Zlata Okugić

Mlada in perspektivna Ivana Honsić

Torbice in čevlji so že od nekdaj tudi sorodnega videza.

Maja Ferme v družbi zanimive kreacije / Foto: Zaklop

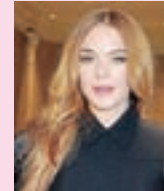
VRTIMO GLOBUS

Tori Spelling pričakuje že petega

Družina **Tori Spelling** se bo povečala za še enega družinskega člana. Triinštiridesletna igralka bo tako že petič postala mamica. »Novica naju je popolnoma presenetila, vendar sva navdušena. Vedno sva si želela velike družine,« je povedala Tori, ki ima z možem Deanom McDermottom že Liama (9), Stello (8), Hattie (5) in Finna (4). McDermott ima iz prejšnjega zakona še osemnajstletnega Jacka.

Lindsay Lohan skoraj izgubila prst

Ameriška igralka **Lindsay Lohan (30)** je v nesreči s čolnom skoraj izgubila prst. »To je rezultat, ker sem želela sama zasidrati čoln,« je pod fotografijo, ki prikazuje povit prst, zapisala igralka, ki pravi, da si je odščipnila polovico prsta, ki so ji ga v bolnišnici s pomočjo operacije uspešno pritrdili.

Kmalu še ena igralska poroka

Laura Prepon (36) in **Ben Foster (35)** sta se na premieri filma Dekle na vlaku v New Yorku prvič pojavila kot par ter javnost šokirala z novico, da sta zaročena. Par je bil poleti nekajkrat opažen skupaj, vendar jima je zvezo uspelo ohraniti zase vse do danes. Foster je bil pred tem dvakrat zaročen z igralko Robin Wright, Laura pa je leta 2013, po petih letih, razdrila zvezo s Scottom Michaelom Fosterjem.

Toni Braxton že okreva

Ena izmed najuspešnejših glasbenic iz devetdesetih let prejšnjega stoletja, nekdanja kraljica R'n'B-ja **Toni Braxton (48)**, je zaradi poslabšanja avtoimunske bolezni lupusa pristala v bolnišnici. »Toni je že doma in počiva. Nekaj dni je bila v bolnišnici, vendar njeno stanje ni kritično,« je povedal njen predstavnik, ki pravi, da bo pevka prestavila dva nastopa v Kaliforniji, turnejo pa bo nadaljevala 12. oktobra v Detroitu.

Simpatična enaindvajsetletna Anamarija Finžgar iz Kroke je dekle mnogih talentov, tako na glasbenem kot športnem področju. Aktivna je predvsem v gostinstvu, tako bo naslednje poletje prek mednarodne barmanske šole izpopolnjevala svoje znanje tudi na daljnih Karibih. / Foto: Primož Pičulin

Bivak je postavljen!

Na mestu starega bivaka, ki zdaj stoji ob Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani, so jeseniški alpinisti na Jezerih v osrčju Julijcev postavili nov, sodoben Bivak II, ki ima celo dvojni USB-priključek za polnjenje mobilnih telefonov.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Bivak je postavljen! Prav tam v objemu najvišjih gora, kjer je bilo njegovo mesto skoraj stoletje. Dobesedno osupli smo bili nad iznajdljivostjo in premišljenostjo prvograditeljev in tako ohranili osnovno obliko, nadgradili nekaj detajlov in upam si reči, da bo novi bivak odlično služil še vsaj naslednjih 80 let!« S temi besedami je pospremila postavitev novega Bivaka II na Jezerih, visoko nad dolino Vrat, na nadmorski višini 2118

metrov, načelnica Alpinističnega odseka (AO) Jesenice Maja Perko. Bivak stoji na mestu osemdeset let starega dotrajanega bivaka, ki so ga lani jeseni s helikopterjem prepeljali v dolino in danes stoji ob Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. V AO Jesenice pa so se odločili, da bodo bivak v osrčju Julijskih Alp, z menda najlepšim razgledom na severno triglavsko steno, ponovno postavili in s tem ohranili spomin na prvotni bivak, ki so ga leta 1936 postavili skalaši – starojeseniški

alpinisti, ki so ves material na goro znosili na lastnih plečih. A tudi pot do novega bivaka ni bila lahka, saj so se jeseniški alpinisti srečali s kopico zapletov in tudi zakonskih omejitev zaradi lokacije v osrčju Triglavskega narodnega parka (TNP). A bili so odločni, da bivak postavijo in po zaslugi neprešteti prostovoljnih ur članov alpinističnega odseka je bivak od zadnjega septembrskega dne že odprt. Zavetje nudi do šestim obiskovalcem s skupnim ležiščem,

Ekipo ob novem bivaku / Foto: Anže Čokl

klopjo, zložljivo mizo, priročnim skladiščem ter dvojnimi USB-priključkom za polnjenje mobilnih telefonov. Bivak je zasnoval Darjo Bernik na osnovi prvotnega načrta bivaka iz leta 1936,

ki ga je zasnoval Karel Korenini. Postavitev je bila velik logistični zalogaj tako zaradi nadmorske višine kot nedostopnosti terena in omejitev, ki jih postavlja zakon o TNP. Sodeloval je helikopter

Slovenske vojske, Planinska zveza Slovenije in številni prostovoljci. V AO Jesenice pa zdaj predvsem upajo, da bodo obiskovalci skrbni in odgovorni uporabniki tega dragocenega zavetja.

Lovci so proslavili jubilej

Lovska družina Udenboršt Naklo je zadnjo septembrsko soboto proslavila 70-letnico svojega obstoja.

JANEZ KUCHAR

Naklo – Lovska družina (LD) Udenboršt Naklo letos praznuje 70-letnico delovanja, jubilej je obeležila zadnjo septembrsko soboto, najprej s Hubertovo sv. mašo v župnijski cerkvi v Naklem, med katero so blagoslovili tudi prapor, in nato še s slovesnostjo v kulturnem domu v Naklem. Slovesnosti so se udeležili tudi lovci pobratene Lovske družine Jelen Čavljice s Hrvaškega in Lovci LD iz Mokronoga. Navzoče je pozdravil

predsednik lovske družine Metod Grašič, ki je v nagovoru dejal: »Ponosni smo na prehojeno pot, še zlasti, ko se ozremo na svoj lovski dom na Vetrnem pod Kriško goro. Zavzeto skrbimo za varstvo narave in gojitev divjadi, usklajeno sodelujemo z gozdarji. Zelo uspešni pa smo tudi na tekmovalnih.« Slavnostni govornik je bil Vili Tomat, ki je orisal delovanje lovske družine od njenih začetkov leta 1946 do danes. Danes lovska družina šteje 81 članov, med njimi je tudi ena

članica. Po koncesijski pogodbi LD upravlja lovišče, ki je veliko 4000 hektarov, od tega je 3500 lovne površine.

Na slovesnosti so podelili tudi priznanja in odlikovanja. Peter Belhar, predsednik Zveze lovskih družin Gorenjske, je najzaslužnejšim članom LD Udenboršt izročil plakete Lovske zveze Slovenije in Zveze lovskih družin Gorenjske. Lovska družina Udenboršt Naklo je ob jubileju odlikovala svoje najzaslužnejše člane, posebna odlikovanja pa je podelila tudi pobratena

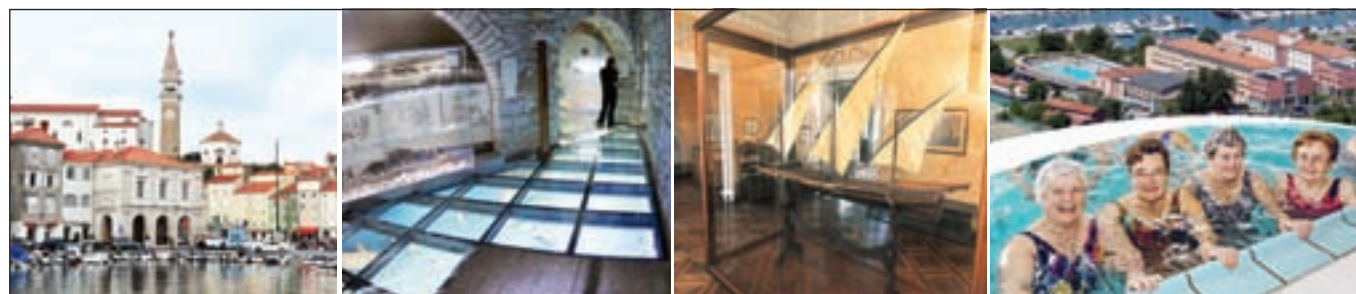

Lovci Lovske družine Udenboršt Naklo so slovesno proslavili 70-letnico obstoja.

lovska družina s Hrvaškega. Nakljanski lovci so prejeli tudi plakete Primorsko-goranske županije ter najvišja priznanja Lovske zveze Hrvaške, ki so jih dobili

Matija Janc, Branko Žiberna in Dušan Ravnihar. Priznanja častnega člana sta prejela Danilo Gradišar in Karol Drago Pečnik. Lovska družina je prejela tudi

najvišje priznanje Kinološkega društva Gorenjske, podelili so tudi več zahval za sodelovanje posameznikom in organizacijam. Ob jubileju so izdali tudi zbornik.

GG | IZLET// 18. oktobra 2016

MUZEJ V PIRANU IN KOPANJE V IZOLI

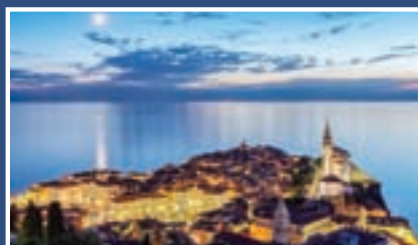
Vabimo vas, da se skupaj podamo na Primorsko. Najprej si bomo ogledali Tartinijevo mesto Piran ter obiskali Pomorski muzej. V njem bomo spoznali zgodovino pomorstva in vse, kar je povezano z njim. Med sprehodom po Piranu si bomo ogledali še Tartinijevo spominsko sobo in slišali, kako je živel ta slavni violinski virtuoz, ki je ponesel ime mesta Piran v svet. Na poti v Izolo se bomo ustavili še v skladišču Monfort, kjer je razstava tradicionalnega ladjedelništva, razstavljeni pa so tudi čolni prvega veslaškega kluba v Sloveniji. V Izoli bomo šli na kosilo, nato pa sledi kopanje v bazenih hotela Delfin.

CENA: 35 EVROV

Cena vključuje: voden ogled Piranskega muzeja, Tartinijeve spominske sobe in skladišča Monfort, kosilo in triurno kopanje v bazenih hotela Delfin.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v petek, 14. oktobra 2016, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

Odhodi avtobusa:
z AP Radovljica ob 7.00
z AP Creina Kranj ob 7.25
z AP Mercator Primskovo ob 7.35
z AP Škofja Loka ob 7.55
Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 20.00.

Gorenjski Glas

Lepo okrašena miza je del dobrodošlice, s katero vabljenec sporočamo, da so zaželeni in da jih čaka nepozaben dogodek. Preden pa se lotimo okrasitve mize, je pomembno, da vemo, za kakšen namen krasimo mizo, za koga mizo pripravljamo. V knjigi je opisanih 14 posebnih pogrinjkov s številnimi fotografijami, dodani pa so še jedilniki za ta namen in opisi receptov zanimivih jedi.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

12⁵⁰ EUR
* poštnina

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Festival urbanih športov in kulture

Kranj – V sosesi Planina bo jutri, v soboto, od 11. ure do 16.30 potekal na zunanjem športnem igrišču OŠ Matije Čopa na Planini II urbani festival mladih MiksoPlan, ki meša glasbo, ples, druženje in zabavo. Na planinskem betonu se bodo izmenjevale veščine breakdancea, rokanja, grafitiranja in drugih aktivnosti. Velik poudarek festivala bo na delavnica. »Skejtanje, BMX, pump track, hip-hop, breakdance, body tehnika, grafitiranje, sitotisk, slackline in prstomet so urbane aktivnosti. S svojimi umetniškimi deli se bodo predstavili planinski umetniki, predstavila se bosta kranjski mladinski časopis Scena in Pisarna prenove sosese Planine, poskrbljeno bo za sladkanje s palačinkami, dogajanje pa bodo z nastopi v živo popestrili lokalni bendi Amber Lilies, Didge in raperska naveza Cheba & Sernch (PlanA)«, v imenu organizatorjev pravi Vojko Vavpotič.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 8. 10., in nedelja, 9. 10.

14.20, 17.40, 19.20 NIKA

20.15 DEKLE NA VLAKU

21.00 I. T.

18.00 DOM GOSPODIČNE PEREGRINE ZA NENAČNE OTROKE

14.30, 16.00 ŠTORKLJE, sinhro.

18.15 DOJENČEK BRIDGET JONES

19.00 ČUDEŽ NA REKI HUDSON

16.25 KUBO IN DVE STRUNI, sinhro.

14.35 SKRIVNO ŽIVLJENJE HIŠNIH

LJUBLJENČKOV, sinhro.

16.15 LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK,

sinhro.

21.15 SEDEM VELIČASTNIH

18.15, 20.40

DOJENČEK BRIDGET JONES

13.30, 15.40, 18.00 KUBO IN DVE

STRUNI, sinhro.

14.20, 16.30 KUBO IN DVE STRUNI,

3D, sinhro.

13.40, 15.30 ŠTORKLJE, sinhro.

14.10, 16.10 ŠTORKLJE, 3D, sinhro.

22.15 POREDNE MAME

14.00, 16.20 SKRIVNO ŽIVLJENJE

HIŠNIH LJUBLJENČKOV, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 7. 10., in sobota, 8. 10.

18.00 ŠTORKLJE, 3D, sinhro.

20.00 SNOWDEN

Nedelja, 9. 10.

16.00 ŠTORKLJE, sinhro.

18.00 SNOWDEN

20.15 MAMA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 8. 10.

17.20, 19.20 NIKA

17.45, 20.00 DEKLE NA VLAKU

18.35, 20.10 DOM GOSPODIČNE

PEREGRINE ZA NENAČNE OTROKE

21.05 SNOWDEN

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 7. oktobra

19.30 Jennifer Haley: PODSVET (v dvorani PGK)

21.30 PREDSTAVA SE PREDSTAVI: PODSVET

(pogovor z režiserjem Dušanom Jovanovičem v zgornjem foajeuju)

Sobota, 8. oktobra

10.00 Jacob in Wilhelm Grimm: SNEGULJČICA (v dvorani PGK)

19.30 Jennifer Haley: PODSVET (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 7. oktobra

19.00 Jernej Kunsterle: TIPKOPISI: GENEZA (predstavitve pesniške zbirke)

Nedelja, 9. oktobra

10.00 Bina Štampe Žmavc: PRINCESA KAMNITIH BESED (matineja)

Igra nekoč in danes

Druženje med starostniki Doma upokoencev Kranj in osnovnošolci je v Tednu otroka postalo tradicija, letos pa so se upokoenci in mladi pogovarjali o tem, kako so se igrali nekoč in danes.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Teden otroka je projekt Zveze prijateljev mladine Slovenije, ki se mu vsako leto v začetku oktobra pridruži tudi Društvo prijateljev mladine Kranj. Eden izmed tradicionalnih dogodkov je postalo druženje med osnovnošolci in starostniki Doma upokoencev Kranj, ki so minulo sredo znova preživeli skupno dopoldne ob prijetnem pogovoru in na koncu tudi ob igri, saj je bila tema letošnjega srečanja namenjena igranju nekoč in danes.

»Vsako leto glede na temo otroškega parlamenta skušamo pripraviti tematiko, ki bi povezala mlade in starejše. Letos je to načrtovanje prihodnosti. Ker smo o tem zadnja leta že veliko govorili, smo se odločili, da bomo letos pripravili pogovor o družabnih igrah. Mladi in starejši so skupaj izpolnili anketni list, nato so se skupaj tudi igrali,« je povedala predsednica društva prijateljev mladine Kranj Jana Kovač.

Čeprav je marsikdo pričakoval, da mladi ne poznajo več iger, ki so bile popularne pred leti, saj največ prostega časa preživijo pred računalniki, so

Teden otroka je vsako leto priložnost za druženje šolarjev in starostnikov, letos pa so se v Domu upokoencev Kranj pogovarjali o igri in nekaj družabnih iger tudi odigrali. / Foto: Tina Dokl

povedali, da so družabne igre še vedno priljubljene.

»V prostem času sem najraje zunaj s prijatelji. Igramo se skrivalnice, se lovimo ali pa si izmišljujemo svoje igre. Ker imam kar tri brate, včasih pa k nam pride še bratova punca, nas je navadno kar precej. Tako se lahko igramo različne igre. Navadno je to človek ne jezi se, ramzes, vseved ali katero od iger s kartami. Računalnika ne uporabljam veliko, več se zabavam s telefonom,«

je povedala 11-letna Maša Lipej z Osnovne šole Staneta Žagarja Kranj.

»Večkrat z mlajšim bratom igram monopoli, dosti prostega časa pa preživim za računalnikom ali s telefonom. Rad pa grem tudi ven in s prijatelji igram košarko ali pa plezamo po drevesih. Igramo pa tudi karte,« je povedal 14-letni Jan Škofic z Osnovne šole Franceta Prešerna Kranj.

»Ko sem bila majhna, sem pazila mlajšega brata in

sestro, saj sta oče in mama veliko delala. Kasneje smo tudi otroci morali pomagati pri delu, ob večerih pa smo z bratom in mamo radi igrali tarok. Oče tega ni preveč maral in nam je karte vzel. Pa smo vedno znova dobili druge. Sedaj v prostem času najraje berem, če bi imela soigralce, pa bi še kdaj igrala tudi tarok,« je povedala 81-letna Marinka Tratnik Bečan, ki je z mladimi delila tudi izkušnje o življenju nekoč in danes.

PREJELI SMO

Molk ni odgovor na laži

Na partizanskem mitingu na Pangršici je govornik ZZB za vrednote NOB iz Kokrice g. Brane Virant predstavil svoje poglede na dogajanje v Sloveniji, s katerimi pa se ne morem strinjati. Vrnil se je namreč k žalostni retoriki izpred osam-

osvojitve, kjer je bila resnica lahko le ena – partizanska, sovražnik pa isti – cerkev.

V občutljivem času, ko tisoče izmaličenih okostnjakov na vseh koncih slovenske zemlje neprestano leze izpod ruše kot posledica »partizanskih zmag nad izdajalci, kolaboranti in razrednimi sovražniki«, je tako govorjenje vprašljivo. Bi se mar pobitim ne zgodilo, kar se je, če bi sprejeli ravnarja komunistične partije, ki je partizanski boj izkoristila za utrjevanje svoje oblasti? Težko verjetno, saj so na tak način njihovi pristaši dokazovali tudi privrženost komunizmu in Stalinu.

Če ostanemo pri katolikih, ki so se jim pridružili v dobri veri, da bijejo isti boj proti sovražniku (kot Kocbek in drugi), tako vemo, da niso končali dobro. Kdor je namreč kakorkoli oporekal njihovim ravnanjem nebrzdanega pobijanja, mučenja in nečloveškega ravnanja, je bil na »listi za odstrel«. Dokazi o dejanski krivdi jim niso bili mar. Tisoči Slovencev so zato med vojno in po njej klavrno končali, čeprav niso bili v nobeni povezavi z okupatorjem. V nasprotnem pa tako vemo, kje in kako so ti končali.

Škoda je zamujene priložnosti za bolj spravljivo retoriko, ko je že kazalo, da se hoče naslednica Zveze borcev izvit iz primeža Zveze komunistov in se preoblikovati v moderno, demokratično in nadstrankarsko organizacijo, tudi s spremembo imena. A kot kaže, to ni dovolj. Potrebna je sprememba miselnosti. Da to ni preprosto, je dokazal omenjeni govornik.

Ne bi mogel bolje povedati tega, kar želim, kot je to izrazila pedagoška svetovalka za zgodovino na ZRSŠ mag. Vilma Brodnik: »Partizansko odporniško gibanje naj se poudarja kot vrednota v smislu odpora proti okupatorjem, poveljni množični pomori pa kot primer kršenja človekovih pravic in prava.« Črno-belo zgodovinsko sliko je treba sneti in pokazati na široko medvojno in povojno barvno prepletanje, iz katerega naj bi se vsi skupaj in vsak posamezno česa tudi naučili. Med drugim tudi ob upoštevanju evangeljskih načel: »Ne ubijaj« in »Ne pričaj po krivem« ali vsaj upoštevanju različnih mednarodnih konvencij, ki ščitijo človekovo dostojanstvo.

Za začetek bi moral govorec tudi nasprotni strani priznati pravico, da »molk ni odgovor na laži«.

MARJAN PENEŠ

Lontrg naj spet zaživi kot trg

Odgovor na članek z naslovom Lontrg naj spet zaživi kot trg, ki je bil v Gorenjskem glasu objavljen 20. septembra 2016.

V članku je zapisano: »Končna ureditev, ki jo prebivalci, združeni v civilni iniciativi, zahtevajo čim prej, naj bi bila cona 10 km na uro.« Ker ni pojasnjeno, za katero civilno iniciativo točno gre, se zaradi nadaljnjih navedb v besedilu razume, da gre za Civilno iniciativo za kvaliteto življenja na Spodnjem trgu in Poljanski cesti, kar ni točno. Posebej poudarjamo, da ni znano, da bi se katerakoli škofjeloška civilna iniciativa zavzemala za še večjo omejitve hitrosti na Spodnjem trgu/Lontrgu od obstoječe 30 km/h, čeprav se v javnosti ta novica širi. Med prebivalstvo vnaša razdor in nezaupanje, med lastnike lokalov na Lontrgu pa slabo voljo in nepotrebno jezo. Nedopustno je, da ste navedli govornico, ki je niste preverili.

ODBOR CIVILNE INICIATIVE
ZA KVALITETO ŽIVLJENJA
NA SPODNJEM TRGU IN
POLJANSKI CESTI

VLADO KRESLIN
in MALI BOGOVI

HUMANITARNI KONCERT

ŠPORTNA DVORANA ŠENČUR
21.10.2016 ob 20. uri

PRODAJA VSTOPNIC:
Zavod za turizem in kulturo Kranj
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj
Rdeči križ Kranj - Bleiweisova 16

Gorenjski Glas

Več info.: www.kranj.ozkr.si in 04 201 86 72.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET BANOVCİ: 17. 10.; TRST: 28. 10.; BANOVCİ: 16.–20. 10.; BERNANDIN: 13.–16. 11.; STRUNJAN: 4.–7. 12.; BANJA VRUČICA - SARAJEVO: 27.–30. 10.; MEDŽUGORJE - MANDARINE: 23.–25. 10.; MANDARINE: 14.–16. 10. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Oktobrski LUFt

Škofja Loka – Oktobrski LUFt bo jutri, v soboto, 8. oktobra, od 9. do 18. ure na Cankarjevem trgu predvsem v znamenju tržnice unikatnih izdelkov. Od 10. do 13. ure se bodo otroci lahko udeležili likovnih in športnih delavnic. Tokrat se bo »luftanje« preselilo tudi v Sokolski dom, kjer bo ob 17. uri predstava Ti in jaz v izvedbi gledališča za otroke AEIO, na Loškem gradu pa se bo za lačne odvijala Grajska gostija.

Rutaški smnj

Gozd - Martuljek – Nasproti gostilne Jožica bo jutri, v soboto, 8. oktobra, od 10. do 13. ure potekal Rutaški smnj.

Zeleni vikend v Bohinju

Bohinj – Turizem Bohinj, Triglavski narodni park in Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabijo na aktiven okoljsko-dozivljajski dogodek Zeleni vikend v Bohinju. Potekal bo prihodnjo soboto, 15., ter nedeljo, 16. oktobra, na celotnem območju Bohinja, s poudarkom na Bohinjskem jezeru. Vsi, ki se boste odločili za prihod v Bohinj z vlakom ter aktivno sodelovanje pri urejanju okolice jezera, boste deležni brezplačne ali znižane nastanitve ter brezplačnega programa doživetij. Več informacij o dogodku in obvezne prijave na: http://www.bohinj.si/si/dozivetja/zeleni_vikend, info@bohinj.si ter na 04 57 47 590.

IZLETI

Pohod k spomeniku dijaku in na Zelenico

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj tudi letos ob dnevu reformacije v ponedeljek, 31. oktobra, vabi na pohod k spomeniku, združen s planinskim izletom na Zelenico. S pohodom se udeleženci spomnijo ponesrečenih dijakov in učiteljev takratne iskrške šole, ki jih je januarja 1977, ko so se s šole v naravi vračali na Ljubelj, pod severnimi ostenji Begunjščice zasul plaz. Odhod z osebnimi avtomobili izpred Creine v Kranju bo ob 8. uri. Prijave in informacije pri vodnikih: Matija Grandovec, 041 246 599, matija.grandovec@siol.net, ali Luka Švegelj, 068 168 257, lukasvegelj@gmail.com.

Na Kras in Trstelj

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 22. oktobra, na planinski izlet na Kras in Trstelj (643 m). Skupaj bo do pet ur nezahtevne hoje. Odhod z avtobusom izpred Creine v Kranju bo ob 6.30. Prijave in informacije: v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro ali pri vodniku Milanu Čeliku po tel. 031 418 146 ali z e-pošto na prelovsek@gmail.com (Uroš Prelovšek).

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet v neznanu, in sicer v torek, 11. oktobra, z odhodom ob 9. uri izpred bivše trgove šole na Župančičevi ulici.

Na Blošček

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 13. oktobra, na pohodniški izlet na Blošček/Bloška planota (1060 m). Odhod s posebnim avtobusom bo ob 8. uri izpred Creine. Lahke hoje, primerne za pohodnike, bo tri ure, vrnitev je predvidena ob 16. uri. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 10. oktobra.

PREDAVANJA

Čustvena preobremenjenost

Kranj – Humana, združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj v sklopu projekta Kako si? Pripravljen na kaos! organizira in vabi v torek, 11. oktobra, na brezplačno predavanje z naslovom Čustvena preobremenjenost. Predavanje bo v okviru svetovnega dneva duševnega zdravja. Začetek bo ob 16. uri v prostorih Mestne knjižnice Kranj. Predavala bo ga. Katarina Lavš Mejač.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 8. oktobra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Nevarnosti med čakanjem na Jezusov prihod. Pogovor bo povezoval Pavel Repnik.

Novosti v cestnoprometni zakonodaji

Preddvor – Avto-moto društvo Šenčur v sodelovanju z Občino Preddvor, Društvom upokojencev Preddvor in Gasilskim društvom Preddvor vabi na predavanje z naslovom Novosti v cestnoprometni zakonodaji. Predavanje bo v torek, 11. oktobra, ob 19. uri v Domu krajanov Preddvor. Predavatelja bosta učitelj vožnje in prometnih predpisov Matjaž Mozeitič in Franjo Jurman.

OBVESTILA

Otroška delavnica Kaj je stenj?

Radovljica – Muzeji radovljiške občine ob Tednu otroka jutri, v soboto, 8. oktobra, vabijo na brezplačno otroško delavnico Kaj je stenj?, na kateri se bodo otroci naučili s prsti splesti zapetnico. Delavnica se bo ob 10.30 začela v Radovljiški graščini.

V Medgeneracijskem centru

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj bo danes, v petek, 7. oktobra, ob 18. uri predavanje prof. Karmen Ignjič O zdravih prehranskih navadah, živilih in življenjskem slogu, v ponedeljek, 10. oktobra, bo organiziran pohod – ogled Pirčeve barvarne. Zbirno mesto bo ob 17. uri na sejmišču pri Zlati ribi. V torek, 11. oktobra, lahko ob 17. uri dobite koristne pravne informacije s področja delovnega prava, podala jih bo pravnica Tanja Antonič, v torek, 11. oktobra, pa bo ob 18. uri eterična olja predstavila Ines Mravljja. Prijave na dogodek sprejemajo po telefonu 082 058 457 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

PREDSTAVE

Hamlet v pikantni omaki

Kranjska Gora – V Ljudskem domu si jutri, v soboto, 8. oktobra, ob 20. uri lahko ogledate črno komedijo Alda Nicolaja Hamlet v pikantni omaki.

LOTO

Rezultati 80. kroga – 5. oktobra 2016
12, 13, 16, 20, 24, 25, 35 in 5

Loto PLUS: 8, 14, 22, 24, 26, 36, 39 in 2
Loto: 1 6 3 3 8 9

Sklad 81. kroga za Sedmico: 740.000 EUR
Sklad 81. kroga za PLUS: 760.000 EUR
Sklad 81. kroga za Lotka: 100.000 EUR

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajava: različni avtorji
KAMIŠIFEST v stolpu Pungert
Petek, 7. oktober 2016, ob 17.30
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajava: Kranjski komedijanti
SNIGULJČICA
Sobota, 8. oktober 2016, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

www.pgk.si Gorenjski Glas

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

GG POČITNICE // od nedelje, 6., do petka, 11. novembra 2016

POČITNICE V TERMAH DOBRNA

Vabimo vas na počitnice v Termah Dobrna. Šest dni (pet nočitev) bomo bivali v udobnih sobah depandanse Vila Higiea s štirimi zvezdicami. Program vključuje nemejeno kopanje v bazenih z zdravilno termalno vodo, vsakodnevno vodno aerobiko, vsako jutro po zajtrku si bomo dodobra pretegnili mišice in sklepe na jutranji gimnastiki pod strokovnim vodstvom fizioterapevta, predstavili nam bodo pravilno uporabo palic za nordijsko hojo in skupaj se bomo odpravili na krajši sprehod z nordijskimi palicami. Palice so na voljo v hotelu, če imate svoje, pa je zaželeno, da jih prinesete s seboj. Pokazali nam bodo vaje za odpravo težav s hrbtenico, podali se bomo tudi na potovanje skozi zgodovino Dobrne. V petek, zadnji dan, bomo organizirali večerjo v vinski kleti z degustacijo treh vzorcev vina in zabavo za martinovo s harmonikarjem. Seveda bomo lahko tudi zaplesali.

Cena počitnic je 189 EUR.

Cena vključuje: prevoz, pet polpenzionov v dvoposteljni sobi, kopanje, gimnastiko, animacijo, vodno aerobiko, brezžični internet, vodene pohode, živo plesno glasbo in DDV.

Plačilo je možno v dveh obrokih.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se oglasite na Gorenjskem glasu na Bleiweisovi 4 v Kranju osebno vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Če boste izlet odpovedali kasneje kot tri delovne dni pred odhodom, se zaračunajo stroški prevoza.

Gorenjski Glas

GORENJSKI MUZEJ

Četrto stoletje
uspehov, novosti, zagat in veselja
gorenjskega vsakdana

Odprtje razstave bo v četrtek,
13. oktobra 2016, ob 18. uri v gradu
Khislstein, Tomšičeva 44, Kranj.

Vljudno vabljeni

GORENJSKA 1991-2016
25 let v luči muzejskega gradiva

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno od
7. do 15. ure, sreda od
7. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

1-SS v Radovljici, 37,40 m², 4. nadst.,
lahko z opremo, vredno ogleda in naku-
pa, tel.: 030/251-632 16003539

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE

Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

ODDAM

ENOSOBNO stanovanje v Kranju, Pla-
nina II, tel.: 041/980-939 16003514

HIŠE

PRODAM

DVOSTANOVANJSKO hišo z lepo par-
celo na podeželju, nujno, samo resni.
Energ. razred G, tel.: 041/209-066
16003488

FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

POSESTI

PRODAM

KMETIJSKO in gozdno zemljišče na
Gorenjskem, Lesce-Radovljica, tel.:
041/632-881 16003487

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.siV zadovoljstvo naših strank upravljamo
zanesljivo in varne storitve posredovanja v
prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

Ta knjiga
je lepo in
koristno darilo
hkrati.
Trda vezava,
72 strani.

Otroški Atlas sveta

Prej, ko se otrok spozna z zemljevidi in dobi občutek
za zemeljsko oblo, razporeditev celin in držav, njihovih
glavnih mest, zastav ter značilnosti, bolje se bo znašel
v šoli in v vsakdanjem življenju. V Otroškem atlasu
sveta s posodobljenimi podatki boste skupaj z
otrokom svet odkrivali na preprost in zanimiv način.Redna cena knjige je 19,99 eur, nova cena knjige
je le 11,99 eur+poštnina.Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasju,
Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.
št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
**Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna
po ceniku Pošte Slovenije.****11⁹⁹**
EUR* poštnina
Gorenjski GlasGRADBENI
MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

OKNA, lesena z žaluzijami in kljukami,
140 x 140, 140 x 100, cena 30 EUR/
kom, tel.: 031/727-035 16003529

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019 16003475**DRVA**, bukev, sekano januarja 2015,
stare lune, 7 m³, okolica Bleda, cena
60 EUR/m³, tel.: 031/600-276 16003481**DRVA** mešana - bukovka, možen pre-
voz, tel.: 04/25-60-224, 051/596-
492 16003492**DRVA**, bukovka, gabrova, 1,5 m³, razža-
gana na 33 cm, tel.: 031/834-131 16003550**DRVA**, suha, odlična, bukovka, metr-
ska, in betonski mešalec, rabljen, tel.:
04/57-69-220, 040/345-275 16003544**PELETI**, briketi, drva Agrocal, dostava
brezplačna, in odkup živine, Smrekca
center, d.o.o., Žabnica 5, Žabnica,
tel.: 04/25-51-313 16003497**SMREKOVE** butare za krušno peč,
tel.: 031/527-686 16003516**SUHA** bukovka in mešana drva, možna
dostava, tel.: 031/826-621 16003386**SUHA**, mešana, hrastova in bukovka
drva, možna dostava, tel.: 031/676-
235 16003418**SUHA**, bukovka in mešana drva, lahko
razžagana in z dostavo, ugodno, tel.:
040/668-920 16003485**SUHA** bukovka drva, od 40 EUR/m³
- odvisno od kvalitete, tel.: 031/003-
331 16003491**SUHA** kostonjeva drva, 35 EUR/m³ in
mešana 40 EUR/m³, možna dostava,
tel.: 041/214-500 16003501**SUHA** bukovka, razžagana drva, goz-
darski traktor - gosničar, Gorje, tel.:
031/561-707 16003510**SUHA** bukovka drva, v Žabnici, možna
dostava, tel.: 041/873-887 16003556**SUHE** trske za podkurit, primerne za
kamin ali centralno peč, tel.: 04/51-
81-093 16003536**ZELO** ugodno prodam lesene brikete
in pelete, tel.: 040/887-425 16003505STANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

OTROŠKA postelja z jogijem, spreme-
ni se v normalno, bukev, 70 x 140, tel.:
031/346-930 16003521

PODARIM

POSTELJO z jogijem, 90 x 200 cm, v
Kranju, tel.: 031/714-960 16003503GOSPODINJSKI
APARATI

PODARIM

STAREJŠI pralni stroj Gorenje, brezhi-
ben, tel.: 031/463-283 16003525OGREVANJE,
HLAJENJE

PRODAM

LITOŽELEZNO peč na drva - samo-
stojč kamin in sod za vino, 100-litrski,
rostfrei, tel.: 041/855-359 16003533ŠPORT,
REKREACIJA

PRODAM

MLADINSKO gorsko kolo, 24 col, sko-
raj novo, zelo ugodno, tel.: 04/57-23-
564, 040/652-460 16003543**ZA 200 EUR** prodam paket 3-meseč-
ne vadbe na tesoči plošči za izgubo
cm, tel.: 040/976-403 16003545**MIZO** za namizni tenis, notranja, cena
40 EUR, tel.: 031/231-522 16003523

TURIZEM

ODDAM

APARTMA v Termah Olimia, 32 EUR/
dan, s 5 vstopnicami za kopanje, tel.:
030/619-628 16003547ŽIVALI IN
RASTLINE

PODARIM

MLADE rumene mucke, stare približ-
no 5 mesecev, tel.: 04/57-25-618,
040/602-839 16003483**MLADE** mucke, tel.: 04/25-51-223
16003526

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AKCIJA za olja, masti in filtre, za vse
tipe traktorjev v Agroizbiri Kranj, d.o.o.,
Smledniška c. 17, Kranj, tel.: 04/23-
24-802 16003566**GORSKI** traktor Reform Muli 33 z na-
kladalko sena, 4x4, špera, reduktor, le-
tnik 1985, 2410 ur. Zelo malo rabljen,
tel.: 031/894-568 16003500**HIDRAVLIČNI** cepilnik in hidravlčno
prešo za mošt, tel.: 04/20-41-322,
031/202-639 16003509**KIPER** prikolico 3 T ter kupim izkop-
alnik za krompir, tel.: 041/539-440
16003494**PREŠO** za mošt, A lojtre, tel.:
031/812-210 16003496**STROJ** za rezanje jabolčnih krhljev,
tel.: 041/608-642 16003493Knjiga **Zdrave in
zdravilne vode Slo-
venije prinaša opise
in fotografije stotih
izvirov, studencev
in vrelcev ter drugih
voda po vsej državi,
s katerimi si lahko
pomagamo pri
ohranjanju zdravlja
in odpravljanju
naših zdravstvenih
tegor. Pred vami
je odličen vodnik,
ki vas bo popeljal
do zdravih in
zdravilnih vodnih
virov, ki jih doslej
morda niste
poznali.****36**
EUR* poštnina
Gorenjski GlasKnjigo lahko kupite na Gorenjskem glasju,
Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.:
04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.**Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna
po ceniku Pošte Slovenije.**

www.gorenjski-glas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

ŠROTAR za mletje koruze, malo rab-
ljen, tel.: 051/340-080 16003513**TROBRAZDNI** plug, vrtavkasto brano
2,5 m, pajka na 4 vretena in kosilnico
BCS, tel.: 041/356-157 16003480**VELIKA** jesenska akcija akumulatorjev
za avtomobile, kamione in traktorje v
Agroizbiri Kranj, d.o.o., Smledniška c.
17, Kranj, tel.: 04/23-24-802 16003567

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in motokulti-
vator, lahko je v okvari, tel.: 031/500-
933 16003466**TRAKTOR** Zetor, IMT, Ursus, Deutz,
Univerzale, Štore ali TV ter ostalo kme-
tijsko mehanizacijo, tel.: 031/562-
809 16003524**VPREŽNI** plug za oranje njive, levo-
desno, lesen ali železen, tel.: 04/51-
31-746, 040/409-904 16003530

PRIDELKI

PRODAM

BALE 1. in 2. košnje, tel.: 041/265-
075 16003520**DOMAČA** jabolka za ozimnico, tel.:
041/492-950 16003511**FIŽOL** češnjevcev, rumeno korenje, ze-
lje, bukovka drva, jedilni in krmini krom-
pir, tel.: 041/549-713 16003562**JABOLKA**, neškropljena, starejših sort
(voščenska, kosmač, bobovec), tel.:
040/266-311 16003527**KRMNI** krompir, tel.: 068/150-021
16003506**KRMNO** peso in krmni krompir, tel.:
041/347-243 16003537**KRMNO** peso in rumeno korenje, tel.:
041/973-629 16003541**KRMNO** peso, tel.: 031/669-240
16003555**KROMPIR**, jedilni, desre rdeči, in va-
raždinsko zelje, tel.: 04/25-25-879
16003531**MANJŠO** količino neškropljenih ja-
boljk, kosmač in krivopecelj, tel.:
041/608-779 16003565**RDEČI** jedilni krompir desre, tel.:
041/293-627 16003459**SLADKI** mošt iz neškropljenih ja-
boljk - bobovec, lahko tudi za kis, tel.:
030/368-447 16003542**VINO** cvček, odprto in ustekleničeno,
urejena dokumentacija za lokalce, z
dostavo, tel.: 031/386-848 16002965

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

10 DNI starega ČB bikca, tel.:
041/855-753 16003564**2 BIKCA**, stara 5 mesecev, in brejo
kravo, tel.: 04/53-14-937, 031/648-
534 16003540**2 ČB** bikca, stara 10 dni, in simental-
ca, starega 7 tednov, tel.: 041/589-
823 16003507**2 KOZI** srnaste pasme, dobri mlekar-
ci, tel.: 04/25-61-274 16003508**2 Telički** simentalci, stari 7 tednov in
2 tedna, tel.: 031/862-164 16003515**3 TEDNE** stare teličke simentalce
in ČB telice, tel.: 041/589-884 16003557**BIKCA** LS pasme, starega 5 tednov,
in kvalitetne, suhe bukovke butare, tel.:
031/635-437 16003538**BREJO** kozlenco, tel.: 04/53-33-237
16003554**JAGNETA**, zajce in ječmen, tel.:
064/253-700 16003519**KOKOŠI** - nesnice, jarkice, rjave,
bele, črne in grahaste barve, pred
nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.:
041/710-113 16003470**KOZLIČKE** sanjske pasme ter zajce
in zalkije nemški lisec, tel.: 031/705-
586 16003522**KRAVO** simentalco, pašno, tel.:
041/271-299 16003484**KRAVO** simentalco po 1. teletu, že v
2. semenjena, in teličko sim., staro 5
mesecev, tel.: 040/207-151 16003561**NESNICE**, rjave, grahaste, črne pred
nesnostjo. Brezplačna dostava na
dom. Perutinarstvo, vzreja nesnic Ti-
baot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.:
02/58-21-401 16002598**OVCE**, tel.: 031/215-778 16003517**PAŠNO** telico simentalco, v 8. mesecu
brejosti, tel.: 051/204-264 16003553**POL** leta stare ovce za zakol ali rejo,
tel.: 040/398-008 16003560**RAČKE**, neme, stare 2 meseca, tel.:
040/943-227 16003535**TELICO** simentalco, pašno, brejo 6
mesecev, tel.: 041/358-030 16003490**TELičKO** limuzin, staro 10 dni, tel.:
031/416-894 16003549**TELičKO** LS, staro pol leta, pašno,
tel.: 031/538-459 16003558**TELičKO** ČB, brejo 4 mesece, tel.:
04/59-61-069, 040/613-705 16003546**ZAJCE**, race, prepelice za nadaljnjo
rejo ali zakol, tel.: 041/632-881
16003486

KUPIM

10 DNI stare teličke, m. in ž., tel.:
031/370-065 16003532**BIKCE** za nadaljnjo rejo, od 100 kg
naprej, tel.: 031/387-397 16003495

PODARIM

ZAJCE, stare 130 dni, težke 4 kg,
krmjene z ječmenom in mrvo, tel.:
051/819-044, v Krizah 16003551

OSTALO

PRODAM

1 HA koruze za silažo na območju Šen-
čurja, tel.: 041/230-858 16003518**120-litrške** plastične sode za namaka-
nje, cena 10 EUR/kos, tel.: 04/59-57-
448 16003498**OTAVO** v kockah, zelo dobre kvalitete,
tel.: 031/309-747 16003489

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO kuharja z delovnimi izkuš-
njami. Info: 031/637 088 ali 04/255
62 50. Prijave z življenjepisom na:
pension.zaplata@siol.net ali Preša,
d.o.o., Cerklje, Slovenska c. 51,
Cerklje 16003499V hotelu **Marinšek Naklo**
zaposlimo čistilko-sobarico m/ž.
Prošnje sprejemamo na
e-naslouvu: info@marinsek.net.
Hotel Marinšek, d.o.o.,
Glavna cesta 2, 4202 Naklo.

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloje, rolete,
lamelne zavese, plise zavese, komar-
niki, markize, www.asteriks.net 16003476**ADAPTACIJE** vsa gradbena dela, no-
tranje omete, strojne omete, fasade,
adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje,
kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno,
hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stru-
ževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
16003142

**ODKUP HRASTOVE
HLODOVINE**
041 420 111
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

BARVANJE napuščev in fasad do viši-
ne 25 m, z lastnimi dvigali - ugodno.
Nudimo tudi vsa slikopleskarska dela.
Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj,
tel.: 041/682-166 16003502**EKOCLEAN**, d.o.o., Podljubej 259,
Tržič nudi čiščenje in razrez cistern
ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in
stopnišč, tel.: 041/989-987
16003477**KERAMIČARSTVO** Janez Kleč, s.p.,
Milje 77, Visoko vam nudi kvalitetno in
ugodno polaganje keramičnih ploščic
in adaptacije kopalnic, tel.: 051/477-
438 16003378**NAJEM** kombija Ford Transit od 45
EUR/dan. Prevoz na Brezje vsako ne-
deljo (najmanj 6 oseb), Kranj-Brezje (8
EUR) ali Bled-Brezje (6 EUR) ali po do-
govoru! Prevoz tudi na hokejske tekme
na Jesenice, Brezje-Lesce-Jes. (6
EUR), Robert Mlakar, s.p., Peraciča,
tel.: 040/299-390 16003354

POSEK in spravilo lesa, možnost od-
kupa lesa na panju. M-LES, Matej Urh,
s.p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-
613

16003512

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena
tesnila, do 30 % prihranka pri ogreva-
nju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan
hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik,
s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.:
031/720-141

16003454

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive po-
nudbe, z vse države, različnih starosti.
Mnogo je samskih fantov, gospodov
... Hitra spoznavanja, 031/836-378,
www.zau.si

16003455

RAZNO

PRODAM

RADIO Portorož, peč na petrolej, us-
njeno jakno, št. 56, motorno kosilni-
co, sesalec za pepel, tel.: 051/229-
489

16003534

VEČ 120-litrskih plastičnih sodov, s kipe-
no veho za žganjekuho, jabolčnik, kis in
ostalo, tel.: 068/646-293

16003548

ZA simbolično ceno prodam tehtnico
na uteži in kupim jabolka za sok, tel.:
040/674-688

16003482

Zapustil nas je naš dragi mož, ati in ata

ANTON JANŠA
1948–2016

Od njega smo se poslovili v krogu družine in prijateljev na kranjskem pokopališču.

Pogrešali ga bomo vsi, ki smo ga imeli radi.

ZAHVALA

*Ne bomo tožili, ker si odšla.
Hvaležni bomo, ker si bila.*

V 90. letu nas je zapustila

FRANČIŠKA SEVČNIKAR

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre, tete, babice in prababice se
zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam
stali ob strani na njeni zadnji zemeljski poti.

Sinova Božo in Miran z družinama

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je zapustil brat, stric, svak in boter

PETER ŠTIRN
z Zg. Jezerskega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter denarne
darove. Zahvaljujemo se osebju DSO Preddvor za nego in skrb v
času njegovega bivanja v domu. Posebna zahvala gre župnikoma
g. Janezu Hamu in g. Cirilu Plešču za lepo opravljen pogrebni
obred. Hvala ge. Ivanki za obiske in podporo v času njegove bo-
lezni. Hvala gasilcem in g. Izidorju Partetu za govor ob grobu.
Zahvaljujemo se tudi pevcem in trobentaču ter pogrebni službi
Navček. Še enkrat hvala vsem, ki ste Petra pospremili na njegovo
zadnjo pot.

Vsi njegovi
Jezersko, Kranj, Švica, september 2016

*Življenje, ki ga imamo, je sijajna reč.
Življenje, ki ga bomo videli nekoč,
prekaša tega, vemo,
saj je Neskončnost.
(E. Dickinson)*

ZAHVALA

V objemu svoje družine je umrl mož, oče, stari oče in brat

JOŽE MOHAR
Mejačev Joža iz Šenčurja

Čeprav je bilo njegovo odhajanje v večnost že nekaj let nemo,
se je v Neskončnost poslovil v Božjem miru in harmoniji glas-
be, ki mu je bila najljubša. Za lepo petje se zahvaljujemo Moške-
mu pevskemu zboru Davorina Jenka in Kranjskemu kvintetu, za
duhovno spremstvo duhovnikom g. Urbanu Kokalju, g. Antonu Sla-
betu, g. Vinku Prestorju in g. Cirilu Isteniču, sorodnikom in pri-
jateljem pa za tenkočuten posluš, darove in pomoč ob ranljivosti
dokončnega slovesa.

S teboj ostajamo povezani v nemi govorici večnosti.

Žena Slavka, hči Nataša z družino, sin Sebastian z družino
in vsi njegovi

ZAHVALA

V 75. letu nas je zapustil dragi

MILAN JENČIČ
iz Trboj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in znancem ter vsem ostalim za izrečene besede podpore in topel
stisk rok. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste darovali sveče in sv.
maše. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, bili del njegovega življenja
in se od njega poslovili na njegovi zadnji poti.
Zahvala tudi osebju Bolnišnice Golnik, ki so mu v najtežjih tre-
nutkih nudili zdravniško oskrbo.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

*Odšel si, dragi mož in oče,
rešen si vseh bolečin,
ostal boš vedno najin
v mislih in srcih,
kot lep spomin.*

V 88. letu starosti naju je zapustil dragi mož in oče

SLAVKO ŽIBERT
s Posavca 77

Od njega smo se poslovili v torek, 4. oktobra 2016, na kranjskem
pokopališču. Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, so-
sedom in sovaščanom, ki so nama v težkih trenutkih stali ob stra-
ni. Posebna zahvala Intenzivnemu oddelku Bolnišnice Jesenice.
Zahvaljujemo se gospodu Boštjanu Cvenklu za poslovilne besede
ob grobu, pevcem društva Storžič in trobentaču Martinu.
Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena zahvala.

Žalujoča žena Irma in sin Stane

ZAHVALA

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V 74. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, tast, brat in stric

JANEZ KUCHAR
iz Nakla

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in podarjene sveče.
Posebna zahvala patronažni sestri ge. Barbari in dr. Lopuhovi
za paliativno oskrbo. Zahvala gasilcem, g. župniku za opravljen
obred, pevcem, trobentaču za odigrano Tišino, g. Poličarju za po-
slovilne besede, pogrebni službi Navček. Iskrena hvala vsem, ki
ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 73. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče

JOŽE FERLAN
iz Hotemaž

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom,
vaščanom in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče, daro-
vane maše, molitve, tolažilne besede ter vsem, ki ste ga pospre-
mili na njegovi zadnji poti. Zahvala tudi gospodu kaplanu za lepo
opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Navček, nosačem in
pevcem. Še enkrat iskrena hvala vsem imenovanim in neimeno-
vanim, ki ste se od njega poslovili in ga v tako velikem številu
pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila draga mama, tašča, babica in teta

MIHAELA PAULUS
roj. Šmid, iz Škofje Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelav-
cem in znancem za izrečena sožalja, iskrene stiske rok, spodbud-
ne besede, tolažbe, sveče in darove. Zahvala gre tudi dr. Černetovi
in dr. Benkovičevi, negovalki Tatjani in osebju NMP Škofja Loka.
Prav tako iskrena hvala tudi župniku g. Mateju Nastranu za lepo
opravljen obred ter pogrebni službi Akris.

Vsi njeni
Škofja Loka, 3. oktobra 2016

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.*

ANKETA

Novo študijsko leto

ALEŠ SENOŽETNIK

V ponedeljek se je za približno osemdeset tisoč študentov začelo novo študijsko leto. Pet naključnih smo povprašali o tem, zakaj so se odločili za izbrano smer študija, pričakovanih in zadovoljstvu s študijem na izbrani fakulteti.

Boštjan Čegovnik iz Ljubljane:

»Pravkar sem začel s študijem informatike v Kranju. Občutki po prvih nekaj dneh so super. Mislim, da sem se prav odločil, saj je prihodnost gotovo v računalništvu in informatiki.«

Alen Kočar iz Kranja:

»Vpisal sem se na študij zgodovine ter pedagogike in andragogike. Zgodovina me je že od nekdaj zanimala, čeprav je v prvih dneh še nekoliko zmede, mislim, da sem se prav odločil.«

Katja Hrovatin iz Kranja:

»Obiskujem prvi letnik podiplomskega študija ekonomije v Ljubljani. Smer sem izbrala, ker sem prej študirala turizem in bi rada svoje znanje razširila še na področje ekonomije.«

Karin Ulčar z Vač:

»Obiskujem drugi letnik kadrovskih izobraževalnih sistemov. S študijem sem do sedaj zadovoljna, saj je precej praktično usmerjen, tudi možnosti zaposlitve so dobre.«

Katja Logar iz Kranja:

»Vpisala sem se v prvi letnik tehnike in matematike na ljubljanski Pedagoški fakulteti. To je bila moja tretja izbira. Poskusila bom, potem pa bom videla, ali mi ta študij odgovarja.«

Na Gorenjskem jim je všeč

To pravijo naši nogometni reprezentanti, ki se na kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo s Slovaško in Anglijo že od začetka tedna pripravljajo na Brdu pri Kranju.

VILMA STANOVNIK

Brdo pri Kranju – V ponedeljek so se na Brdu pri Kranju na pripravah na kvalifikacijski tekmi za SP 2018 zbrali slovenski nogometni reprezentanti. Jutri se bodo namreč v Stožicah pomerili z ekipo Slovaške, v torek pa jih čaka še obračun z reprezentanco Anglije. Obe tekmi se bosta začeli ob 20.45.

Glede na stanje na lestvici Mednarodne nogometne zveze in po zadnjih uspehih sta tako Slovaška kot Anglija, ki sta bili obe udeleženci

letošnjega evropskega prvenstva v Franciji, v vlogi favorita. Slovaška je na lestvici mednarodne nogometne federacije FIFA na 28. mestu, Anglija je 12., Slovenija pa 67.

To pa še malo ne moti razmišljanja naših reprezentantov, ki so te dni pridno trenirali. »Favoritov v nogometu ni, saj je vsaka tekma tekma zase. Na vsaki moraš dati maksimum in tudi mi se bomo na vsako tekmo maksimalno pripravili,« je povedal Jeseničan Miral Samardžić, sicer branilec kitajskega Henana Jianyeja, ki se sicer zaveda,

da ekipo čakata dva težka obračuna. Nekaj negotovosti je v ekipo vnesla novica, da bodo tokrat brez Kevina Kampla in Roberta Beriča. Napadalec francoskega Saint-Étienne ima težave s poškodbo, medtem ko bo Kampl izpustil reprezentančno akcijo zaradi prevelike utrujenosti.

Vsi preostali fantje pa so vse dni zavzeto trenirali v Nacionalnem nogometnem centru Brdo. »Verjamemo, da lahko tudi s pomočjo svojih navijačev dosežemo rezultate, ki si jih želimo. Ob tej priložnosti jih vabimo,

Foto: Gorazd Kavčič

Nasmejan je z ekipo treniral tudi reprezentančni vratar iz Škofje Loke Jan Oblak.

Naši nogometni reprezentanti so na Brdu izkoristili dobre pogoje. / Foto: Gorazd Kavčič

Anže Kopitar dobil še sina

Ines in Anže Kopitar z novorojencem Jakobom / Foto: Facebook

Hrušica – Naš najboljši hokejist Anže Kopitar je v sredo prek družbenih omrežij objavil veselo novico in prikupno sliko. »Z veseljem delim novico, da se je danes zjutraj rodil Jakob. Oba z mamico sta odlično,« je zapisal Hrušičan, ki je ponosen oče prvič postal lani marca, ko sta se z ženo Ines razveselila hčerke Neže.

Jesensko cepljenje lisic proti steklini

Kranj – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je prejšnji petek začela z jesensko akcijo cepljenja lisic proti steklini, ki bo predvidoma trajala do 15. novembra. Cepljenje poteka s pomočjo posebej prirejenih letal, ki vzletajo z letališč Brnik, Portorož, Murska Sobota, Novo mesto in Slovenj Gradec in odmetavajo vabe s cepivom z višine tristo metrov. Če vaba slučajno pade na dvorišče ali na vrt, v upravi svetujejo ljudem, da jo primejo z vrečko in odvržejo v najbližji grm ali v smeti. V primeru, da vsebina vabe pride v stik s sluznico ali svežo rano, naj to mesto dobro sperejo in umijejo z milom ter takoj obiščejo najbližjo antirabično ambulanto. Slovenija je letos s cepljenjem lisic in psov proti steklini in hkratnim izvajanjem drugih veterinarskih ukrepov (registracija psov, nadzor nad potepuški psi) izpolnila pogoje Svetovne organizacije za zdravje živali in tako tudi uradno postala država, ki je prosta stekline.

V nedeljo Kostanov piknik v Besnici

Zgornja Besnica – V nedeljo po 11. uri bo na koncu Zgornje Besnice potekal že 20. Kostanov piknik, ki ga prireja Rekreativno turistično društvo Rokovnači. Obiskovalci se bodo lahko najedli pečenega kostanja, se okrepčali z rokovnjaškim golažem, gobovo juho in drugimi domačimi dobrotami, na stojnicah pa se jim bodo predstavili rokodelci iz vse Slovenije. Kostanov piknik bodo kot običajno pripravili dve zaporedni nedelji, zato se ga bo možno udeležiti tudi 16. oktobra.

Dimnikarskima podjetjema podaljšali koncesije

Kranj – Vlada je prejšnji teden Dimnikarstvu Dovrtel iz Kranja do konca leta podaljšala koncesije za izvajanje obvezne javne dimnikarske službe v občinah Preddvor, Cerklje, Radovljica, Kranj, Komenda, Jesenice, Šenčur in Mengeš, družbi Energetski servis, vzdrževanje energetskih naprav in objektov ter storitve dimnikarske službe iz Ljubljane pa koncesiji za občini Kamnik in Domžale. Okoljsko ministrstvo je v predhodnem postopku preverilo, ali koncesionarja izpolnjujeta predpisane pogoje in da ni bil začel postopek za odvzem koncesije.

vremenska napoved

Danes bo večinoma sončno s spremenljivo oblačnostjo. Jutri se bo postopno pooblačilo, v nedeljo pa bo pretežno oblačno z občasnim dežjem.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

2/13 °C

SOBOTA

4/10 °C

NEDELJA

7/11 °C

